

የቤኒሻንጉል-ጉሙዝ ክልላዊ መንግሥት

የተጠቃላሉ ሕጎች

1988 እስከ ሃምሌ 1999 ዓ.ም የወጡ አዋጆችና ደንቦች)

(ቅፅ-1)

በቤኒሻንጉል-ጉሙዝ ክልላዊ መንግሥት

የክልል ም/ቤት ጽ/ቤት የተዘጋጀ

ጥር 2000 ዓ.ም

ማውጫ (ቅጽ - 1)

ተ.ቁ	የአዋጅ ቁጥር	ርዕስ	ገጽ
ሀ	-----	መግቢያ	1
1	1/1998	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የሀገ-መንግሥት አዋጅ	1
2	2/1988	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የልሳነ-ሀገ ጋዜጣ ማቋቋሚያ አዋጅ	37
3	3/1988	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት አስፈጻሚ አካላትን ለማቋምና ስልጣንና ተጋባሪቸውን ለመወሰን የወጣ አዋጅ	39
4	4/1989	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የፍርድ ቤቶች ማቋቋሚያ አዋጅ	63
5	5/1989	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የዳኞች አስተዳደር ጉባኤ ማቋቋሚያ አዋጅ	75
6	6/1989	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የዋናው አዲተር መስሪያ ቤት ሥልጣንና ተጋባር ለመወሰን የወጣ አዋጅ	81
7	7/1989	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የገጠር መሬት መጠቀሚያ ኪራይና የግብርና ሥራ ግብር ለማስከፈል የወጣ አዋጅ	89
8	8/1989	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የ1989 ዓ/ም የበጀት ዓመት የበጀት አዋጅ	103
9	9/1990	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ	133
10	10/1990	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የ1990 የበጀት ዓመት የበጀት አዋጅ	165
11	11/1990	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የከተማና የቀበሌ ገበሬ ማህበር ማህበራዊ ፍ/ቤቶች ማቋቋሚያ አዋጅ	198
12	12/1990	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የክልል፣ የወረዳና የቀበሌ ም/ቤቶች አባላት ላይ መራጩ ህዝብ አመኔታ በሚያጣባቸው ጊዜ ስለሚወሰደው ርምጃ የወጣ አዋጅ	218
13	13/1990	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የኢንቨስትመንት አዋጅ	224
14	14/1991	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የ1991 ዓ/ም የበጀት ዓመት የታወጀ በጀት	245
15	15/1991	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የስራ አመራር ማሰልጠኛ ተቋም ማቋቋሚያ አዋጅ	273
16	16/1991	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የሚሊሺያ ጽ/ቤት ለማቋቋም የወጣ አዋጅ	281
17	17/1991	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የገጠር መንገዶች ባለስልጣን ለማቋቋም የወጣ አዋጅ	288
18	18/1992	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የ1992 በጀት አመት የታወጀ የበጀት አዋጅ	299
19	19/1992	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ለተጨማሪ በደበኛ በጀት የልማት ስራዎች የታወጀ የበጀት አዋጅ	316
20	20/1992	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የሀብረት ስራ ማህበራት ማደራጃና ማስፋፊያ ለማቋቋም የወጣ አዋጅ	326
21	21/1992	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የ1993 የበጀት ዓመት የበጀት አዋጅ	331
22	22/1993	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የውሃ፣ የማዕድንና ኢነርጅ ሀብት ቢሮ ማቋቋሚያ አዋጅ	350
23	23/1993	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የባህል ፣ ቱሪዝምና ማስታወቂያ ቢሮ ማቋቋሚያ አዋጅ	357
24	24/1993	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ለተጨማሪ መደበኛ የልማት ስራዎች የበጀት አዋጅ	363
25	25/1993	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የ1994 ዓ/ም የበጀት ዓመት የታወጀ የበጀት አዋጅ	368
26	26/1994	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ለተጨማሪ መደበኛ የልማት ስራዎች በተጨማሪ የታወጀ አዋጅ	373
27	27/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የ1995 የበጀት ዓመት የታወጀ የበጀት አዋጅ	380
28	28/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የከተሞች መጠጥ ውሃና የፈሳሽ አገልግሎት የተቋማት ማቋቋሚያ አዋጅ	413
29	29/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የመንግስት ሰራተኞች አዋጅ	426

ተ.ቁ	የአዎጁ ቁጥር	ርዕስ	ገጽ
30	30/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ም/ቤት የኤች.አይ.ቪ/ ኤድስ መከላከያና መቆጣጠሪያ ምክር ቤት ማቋቋሚያ አዋጅ	476
31	31/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የተሻሻለው ህገ-መንግስት ማጽደቅ አዋጅ	497
32	32/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልል ም/ቤት ጽ/ቤት ማቋቋሚያ አዋጅ	556
33	33/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልል ርዕሰ መስተዳድር ጽ/ቤት ማቋቋሚያና ስልጣንና ተግባራትን መወሰኛ አዋጅ	565
34	34/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት አስፈጻሚ አካላትና እንደገና ለማደራጀት ስልጣንና ተግባራቸውን ለመወሰን የወጣ አዋጅ	560
35	35/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ክልል ም/ቤት የህግ አወጣጥና ስነ-ስርዓት አዋጅ	579
36	36/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ክልል ም/ቤት የህግ አወጣጥ ስነ-ስርዓት ማጠናከሪያና የምክር ቤቱን ቋሚና ጊዜያዊ ኮሚቴዎች አደረጃጀት አሰራር፣ ስልጣንና ተግባር መወሰኛ አዋጅ	583
37	37/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ከ1988-1991 ዓ/ም በልሳነ ህግ ጋዜጣ ከታወጁት አዋጆች መካከል ስህተት ያላቸውን ለማረም የወጣ አዋጅ	593
38	38/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የዳኞች አስተዳደር ጉባኤን ለማሻሻል የወጣ አዋጅ	595
39	39/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የሽሪላ ፍ/ቤቶችን ለማጠናከርና ለማቋቋም የወጣ አዋጅ	602
40	40/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ፖሊስ አደረጃጀትና አስተዳደር ለመወሰን የወጣ አዋጅ	613
41	41/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የሚረጋገጡ ቤቶች አስተዳደር ጽ/ቤቶችን ለማቋቋም ፣ ለማደራጀትና ስልጣንና ተግባሩን ለመወሰን የወጣ አዋጅ	622
42	42/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የአካባቢ ጥበቃ ባለስልጣን አደረጃጀት ስልጣንና ተግባር መወሰኛ አዋጅ	632
43	43/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የገቢ ግብር አዋጅ	640
44	44/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የተርን ኦቨር ታክስን በክልሉ ለማስከፈል የወጣ አዋጅ	707
45	45/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የ1995 የበጀት አመት ተጨማሪ በጀት አዋጅ	710
46	46/1995	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የ1995 የበጀት አመት የበጀት አዋጅ	713
47	47/1996	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የ1996 በጀት አመት ተጨማሪ በጀት አዋጅ	727
48	48/1996	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የ1997 በጀት አመት የበጀት አዋጅ	733
49	49/1997	ከአማራ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስት ጋር የተደረገ የሁለትዮሽ መሰረታዊ የልማት ትብብር ስምምነት ለማጽደቅ የወጣ አዋጅ	749
50	50/1997	ከኦሚያ ክልላዊ መንግስት ጋር የተደረገ የሁለትዮሽ መሰረታዊ የልማት ትብብር ስምምነት ለማጽደቅ የወጣ አዋጅ	750
51	51/1997	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የሰንደቅ አላማና አርማ አዋጅ	751
52	52/1997	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የልሳነ ህግ ጋዜጣ እንደገና ማቋቋሚያ አዋጅ	756
53	53/1997	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ለ1997 በጀት አመት ለተጨማሪ ፣ መደበኛና ካፒታል ስራዎች የታወጀ የበጀት አዋጅ	758
54	54/1998	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ለ1998 በጀት ዓመት የበጀት አዋጅ	762
55	55/1998	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ለ1998 የበጀት ዓመት ለተጨማሪ ፣ የመደበኛና የልማት ስራዎች በተጨማሪ የታወጀ የበጀት አዋጅ	785
56	56/1998	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የአስፈጻሚ አካላትን አደረጃጀት ፣ ስልጣንና ተግባራቸውን እንደገና ለመወሰን የወጣ የማሻሻያ አዋጅ	794
57	57/1998	የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የገቢዎችን ባለስልጣን ለማቋቋም የወጣ አዋጅ	834
58	58/1998	የተሻሻለው የቤ/ጉ/ክ/ፍ/ቤቶች ማቋቋሚያ አዋጅ	841
59	59/1998	በቤ/ጉ/ክ/መ/ፍ/ቤቶች የሚሰሩ ጠበቆች ፈቃድ አሰጣጥና ምዝገባ የወጣ አዋጅ	854
60	60/1998	የቤ/ጉ/ክ/መ የልማት ድርጅቶች አዋጅ	877

መግቢያ

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት በፌዴራላዊው የኢትዮጵያ የመንግስት አወቃቀር ውስጥ አንዱ ክልል ሲሆን በሶስት የመንግስት አካላት /ሕግ አውጪ፣ ሕግ አስፈጻሚና ዳኝነት/ ተዋቅሮ ሕገ-መንግስታዊ ድንጋጌ በሆነ የስልጣን ክፍፍል መርህ መሠረት በመደራጀት በክልሉ ልማት፣ መልካም አስተዳደርና የዲሞክራሲ ሥርዓት ግንባታ እውን በማድረግ የዜጎችን ተጠቃሚነት ለማረጋገጥ እየሠራ ይገኛል።

ሕግ አውጭ እና የክልሉ ከፍተኛ የመንግስት ሥልጣን ባለቤት የሆነው የክልሉ ምክርቤትም ጸሀፊት ቤቱን በአዋጅ ቁጥር 32/1995 ዓ/ም ያቋቋመ ሲሆን ከተሰጡት ሥልጣንና ተግባራት መካከል የክልሉ ምክርቤት በየጊዜው የሚያወጣቸው አዋጆችና ደንቦች በቅርጽም ሆነ በይዘት በወቅቱ ተሟልተውና ተስተካክለው በክልሉ ልሳነ ሕግ ጋዜጣ እንዲታተሙና ለሚመለከታቸው አካላትም ሆነ ለተገልጋዩ ህብረተሰብ እንዲሠራጩ ማድረግ ነው።

የሕግ ሠነዶች ህትመትና ሥርጭት አድማስ መስፋት በሚወጡ አዋጆችና ደንቦች ላይ የሚመለከታቸው አካላትም ሆነ ተገልጋዩ ህብረተሰብ በቂ ግንዛቤ እንዲያገኙ እና ለሕጎቹ ተፈጻሚነት ምቹ ሁኔታ ከመፍጠር ባሻገር የክልሉን የፍትህ ሥርዓት ማሻሻያ ንግግርም ሥኬታማ በማድረግ በክልሉ የሕግ የበላይነት መረጋገጥ ጉልህ ድርሻ እንዳለው ይታመናል።

ስለሆነም ክልሉ ከተቋቋመበት ጊዜ ጀምሮ እስከ 1999 መጨረሻ ድረስ በክልል ምክርቤቱና በክልሉ መስተዳድር ምክርቤት ጸድቀውና በክልሉ ልሳነ ሕግ ጋዜጣ ታትመው የወጡ አዋጆችና ደንቦች በሁለት ጥራዝ ተዘጋጅተዋል። ጥራቶችን ማዘጋጀት ያስፈለገበት ዋነኛ ምክንያትም ክልሉ ከተቋቋመ ጊዜ ጀምሮ የወጡና ተበታትነው ያሉትን የሕግ ሠነዶች በሙሉ አሰባስቦ አንድ ላይ በመጠረዝ በየመስሪያ ቤቱ ተሟልተው እንዲገኙና የሰነዶቹን ተደራሽነት ለማረጋገጥ እንዲሁም በሕጎቹ ተፈጻሚነት ዙሪያ ጥናት በማድረግና ክፍተቶችን በመለየት የክልሉን መንግስት የሕግ ማዕቀፍ በጥራትና በብዛት ለማሳደግ ታስቦ ነው።

ይህ ጥራዝ ከ1988—1999 ዓ/ም የወጡና ፀድቀው በክልሉ ልሳነ ሕግ ጋዜጣ የታተሙ አዋጆችና ደንቦችን የያዘ ሲሆን የሚመለከታቸው የመንግስት አካላትና ተጠቃሚ ዜጎች ሠነዱን በአግባቡ በመያዝና በመጠቀም ለተጀመረው የልማት፣ የ መልካም አስተዳደርና ዲሞክራሲ ስርዓት ግንባታ የዜግነት ድርሻቸውን እንዲያበረክቱ የሕግ ሰነዱ ተጠርዞ ቀርቧል።

አዋጅ ቁጥር 1/1988 ዓ.ም
የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ
መንግሥት የሀገ-መንግሥት አዋጅ
መግቢያ

Proclamation No 01/1996
Proclamation of Constitution of the
Benishangul Gumuz National Regional State

PREAMBLE

እኛ የቦርታ፣ የጉሙዝ፣ የሸናሻ ፣ የማኦና የኮሞ ህዝቦች፡-

We the Berta, Gumuz, Shinasha, Mao and Komo peoples:

በሀገራችንና በክልላችን አስተማማኝ ሠላምና ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ለማስፈን ፣ ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ ዕድገታችንን ለማፋጠን ፣ የራሳችንን ዕድል በራሳችን የመወሰን ሙሉ መብታችንን ተጠቅመን በነጻ ፍላጎታችን በሀግ የበላይነት ላይ የተመሠረተ ክልላዊ መስተዳድር ለመገንባት ቆርጠን በመነሳት፣

Strongly committed in full and free exercise of our right to self determination, to building a Regional State on the rule of law as to ensure a lasting peace and democratic order as well as to advance economic and social development in our Country and our Region;

እነዚህን ዓላማዎች ከግብ ለማድረስ የግለሰብ፣ የብሄረሰቦችና የህዝቦች ነጻነቶችና መብቶች መከበራቸው፣ እንዲሁም ካለአንዳች ልዩነት የባህሎችና የሃይማኖቶች እኩልነት መረጋገጡ አስፈላጊ መሆኑን በማመን ፣

Convinced that fulfillment of these objectives requires respect of individual, nationalities and peoples freedoms and rights as well as to ensure the equality pf all cultures and religions without any discrimination;

ክልላችን የየራሳችን መልክዓ-ምድራዊ አሠፋፈር ያለን ብሄረሰቦችና ህዝቦች ለረጅም ዓመታት አብረን የኖርንበትና የተሳሰረ ግኙነት የፈጠርንበት በመሆኑ ይህንን አብሮ የመኖር ባህልና ልምድ የበለጠ ማጎልበት አማራጭ የሌለው መሆኑን በማመን ፣

Further convinced that of the necessity of promoting our prevalent co-existence and interaction we have long inhabited;

መብቶቻችንና ነጻነቶቻችን በጋራ ለማስከበር አንድ ጠንካራ ክልላዊ ህብረተሰብ መገንባቱ አስፈላጊ መሆኑን በማመን ፣

Convinced that to build a strong regional community is necessary for ensuring respect for our rights and freedoms;

ከሌሎች ብሄሮች፣ ብሄረሰቦችና ህዝቦች ጋር በመሆን በክልልነው መስዋዕትነት የተገኘውን ዴሞክራሲና ሰላም አስተማማኝነትና ዘላቂነት ለማረጋገጥ፣

Determined to consolidate the peace and the democratic order which the struggles of other Nations, nationalities and peoples as well as ours have brought about;

የወደፊቱ ዕድላችን መመሥረት ያለበት ከገዢ መደቦች የወረሰናቸውን አለመግባባቶች በማስወገድ በአንድነት ወደተሻለ የዕድገት ጎዳና ማምራት መሆኑን በማጤን የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስትን መስርተናል፡፡

Cognizant that our destiny can best be served by eliminating all disputes inherited form the former ruling classes and by standing in unison to exert our effort towards development, and therefore we established the Benishangul-Gumuz National Regional State;

ከዚህ በላይ ለገለጽናቸው ዓላማዎቻችንና እምነቶቻችን ማሰሪያ እንዲሆን እንዲወክሉን መርጠን በላክናቸው የክልሉ ምክር ቤት አባላት አማካይነት ይህንን ሕገ-መንግስት ዛሬ ሰኔ 4 ቀን 1987 ዓ/ም አጽድቀናል፡፡

Have, therefore adopted on 1 July 1995 this constitution through the representatives we have duly elected and have given the mandate to be members of the National Regional State Council.

የአፈ-ጉባኤው መልዕክት

ሕጎችን አውጥቶ በማጽደቅ ሥራ ላይ ማስጠበቅ አንዱ አበይት የመንግስት ፖሊሲ ማስፈጸሚያ እንደመሆኑ በክልሉ ውስጥ የያዘውን ዲሞክራሲ፣ መልካም አስተዳደርን እና ሰላምን በማስፈን ዘላቂ ልማት ለማምጣት ወሳኝ መሆኑ ለማንም ያልተደበቀ እውነት ነው። ቢሆንም የክልሉ ምክር ቤት የራሱን ጽሕፈት ቤት ከማቋቋሙ በፊት በስራ ላይ የነበሩ ሕጎች በተገቢው ታትሞ ለተጠቃሚው አካላትና ሕብረተሰብ ባለመሰራጨታቸው እንዲሁም በአግባብ በሠነድነት በመሠሪያ ቤቶች ባለመያዣቸው በተገቢው ሁኔታ በሥራ ላይ ውሎ የታለሙትን ዓላማዎች ከግብ አልደረሱም ማለት አያስደፍርም። ይህን ከግንዛቤ በማስገባት የክልሉ ምክር ቤት ጽሕፈት ቤት ከአክሽን ኤድ ኢትዮጵያ አሰሳ ድጋፍ እና ከክልሉ መንግሥት ጋር በመተባበር እስከ አሁን/1999ዓ.ም/ የወጡትንና የዐደቁትን ሕጎች በማሰባሰብ በጥራዝ መልክ ሲያሳትም የክልሉ መንግሥት መስሪያ ቤቶች ድርጅቶችና መንግስት ሠራተኞች እንዲሁም ተጠቃሚው ሕብረተሰብ ሥራ ላይ የዋሉትን ሕጎች በተገቢው በማወቅና በመረዳት «ሕግን አለማወቅ ከጥፋት አያድንም» ከሚለው የሕግ መርህ ራሳቸውን በመጠበቅና የእያንዳንዱን ሕግ ዓላማ በማሳካት ዲሞክራሲ፣ መልካም አስተዳደር፣ ዋስትና ያለው ሰላም እና ሥርዓት በማስፈን በልዩነታችን ውስጥ አንድነታችን በማጠናከር ለልማት እንድንቆም መልዕክቱን አስተላለፋለሁ።

ክብር አፈ-ጉባኤ አቶ ሰይፈድን ሐፍን ሶሶ

ክፍል አንድ
አጠቃላይ ድንጋጌዎች

አንቀጽ 1

የክልሉ መንግሥት ስያሜ
ይህ ህገ-መንግስት የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ዲሞክራሲያዊ አወቃቀርን ይደነግጋል። በዚህም መሠረት የሚቋቋመው መንግሥት የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት በሚል ስም ይጠራል።

አንቀጽ 2

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልል ወሰን

1. በምስራቅ የአሮሚያ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት፤
2. በምዕራብ ሱዳን፤
3. በደቡብ የጋምቤላ ህዝቦች ክልል፤
4. በሰሜን የትግራይ ክልል፤
5. በሰሜን መስራቅ የአማራ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ያዋስናል።

አንቀጽ 3

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልል ብሄራዊ መንግሥት ሰንደቅ ዓላማ

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልል የራሱ ሰንደቅ ዓላማና ዓርማ ይኖረዋል።

1. ሰንደቅ ዓላማ

የክልሉ ብሄራዊ መንግሥት ሰንደቅ ዓላማ ቀይ ፣ ጥቁር ፣ ቢጫ ፣ አረንጓዴ እና ዙሪያው ነጭ ፍሬም ነው።

ትርጓሜው

1. ቀይ ክልሉን ለማሰከበር የተከፈለ መስዋዕትነትና ብሄረሰቦቹ በደም መተሳሰር ከሌሎች ጋር መልካም ግንኙነት ያላቸው መሆኑን የሚያሰብር
2. ጥቁር የብሄረሰቡን መልክ
3. ቢጫ የክልሉ የማዕድናት ክምችትና የወደፊት ተስፋ
4. አረንጓዴ የክልሉ ልምላሜ
5. ነጭ የሠላም ምልክት የሚያመለክቱ ናቸው።

2. ዓርማ

ዙሪያው በቀርከህ ክብ ሆኖ በመሃከሉ ወርቅና ገበታ ያለው ሆኖ ሚዛንና የማሽን ጥርስ አለው።

አንቀጽ 4

ብሄራዊ መዝሙር

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልል የራሱ ብሄራዊ መዝሙር ይኖረዋል። የክልሉ ብሄራዊ መዝሙር የህገ-መንግሥት ዓላማዎችና የክልሉን ህዝቦች ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት አብሮ ለመኖር ያላቸው ዕምነት እዲሁም የወደፊት የጋራ ዕድላቸውን የሚያንፀባርቅ ሆኖ በሕግ ይወሰናል።

CHAPTER ONE
General provisions

Nomenclature of the National Regional state

This constitution establishes a democratic structure of the Benishangul Gumuz National State. Accordingly, the Regional State shall be known as The Benishangul Gumuz National Regional State.

Article 2

Boards of the Benishangul Gumuz National Region

The boards of the Benishangul Gumuz National Region are:

1. To the East, The Oromia Nationa Region.
2. To the west, The Sudan;
3. To the South, the Gambela peples' National Region;
4. To the North, the Tigray National Region;
5. To the North East, the Amhara Nationa Region.

Article 3

The Flag of the Benishangul Gumuz National Regional State.

The Benishangul Gumuz National Region shall have its own flag and emblem.

1. The Flag

The flag of the National Regional State shall consist of red, black, yellow, and green colors and shall have white frame on four of its sides.

Meaning of the colors

The colors of the Flag shall represent the following meanings.

1. The red for the sacrifice paid to ensure the territorial sovereignty of the Region and for the good relationship that the Nationalities have forged with others through blood ties;
2. The black for the complexion of the Nationality
3. The yellow for the mineral resources and hope of the Region;
4. The green for the fertility of the Region;
5. The white for peace;

1. The Emblem

The Emblem shall be a circle be a circle that shall be embraced by bamboo branches connected by gear at the bottom and shall have a bowl carrying gold and balance on the center.

Article 4

The Anthem

The Benishangul Gumuz Regional Shall have its own National anthem. The National anthem of the Region, to be determined by law, shall reflect the ideals of the Constitution, the commitment of the peoples of the Regional to live together in a democratic order and of their common destiny.

አንቀጽ 5
ስለ ቋንቋ

1. የክልሉ የሥራ ቋንቋ አማርኛ ነው።
2. እንደ ብሄረሰቡ ቋንቋው የተለያየ ይሁን እንጂ የክልሉ ቋንቋዎች ሁሉ በክልሉ ህገ-መንግሥት እኩል አውቅና ይኖራቸዋል።
3. በክልሉ የሚገኝ ብሄር ብሄረሰብ በራሱና በፈለገው ቋንቋ የመማር መብት አለው።

አንቀጽ 6

የክልሉ ርዕሰ ከተማ

የክልሉ ርዕሰ ከተማ አሰሳ ነው።

አንቀጽ 7

የጾታ አገላለጽ

በዚህ ህገ-መንግሥት ውስጥ በወንድ ጾታ የተደነገገው የሴቷም ጾታ ያካትታል።

ምዕራፍ ሁለት

የህገ-መንግሥት መሠረታዊ መርሆዎች

አንቀጽ 8

የህዝቡ ወሳኝነት

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ህገ-መንግሥት የበላይነት እንደተጠበቀ ሆኖ

1. የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልል ህዝብ የክልሉ ብሄራዊ መንግሥት የበላይ ሥልጣን ባለቤት ነው።
2. የህዝቡ የበላይነት የሚገልጸው በሚመርጣቸው ተወካዮችና ራሱ በቀጥታ በሚያደርገው ዲሞክራሲያዊ ተሳትፎ ነው።

አንቀጽ 9

የህገ መንግስቱ የበላይነት

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ህገ-መንግሥት እንደተጠበቀ ሆኖ

1. ይህ ህገ-መንግሥት የብሄራዊ ክልሉ የበላይ ህግ ነው። ማንኛውም ሕግ ፣ ልማዳዊ አሰራር እንዲሁም የማንኛውም የመንግሥት አካል ወይም ባለሥልጣን ውሳኔ ከዚህ ህገ-መንግሥት ጋር የሚቃረን ከሆነ ተፈጻሚነት አይኖረውም።
2. ማንኛውም የክልል ነዋሪ ፣ የመንግሥት አካል ፣ የፖለቲካ ድርጅቶችና ሌሎች ማኅበራት እንዲሁም ባለሥልጣናቸው ሕገ-መንግሥቱን የማስከበርና ለሕገ-መንግሥቱ ተገዥ የመሆን ኃላፊነት አለባቸው።
3. በዚህ ሕገ-መንግሥት ከተደነገገው ውጪ በማናቸውም አኳኋን የመንግሥት ሥልጣን መያዝ የተከለከለ ነው።

አንቀጽ 10

ሰብዓዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶች

1. ሰብዓዊ መብቶችና ነጻነቶች ከሰው ልጅ ተፈጥሮ የሚመነጩ የማይጣሱና የማይገፈፉ ናቸው።
2. የዜጎች እና የህዝቦች ሰብዓዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶች የተከበሩ ናቸው።

Article 5

Languages

1. Amharic shall be the working language of the Region.
2. All the languages of the region shall enjoy equal recognition of the Constitution of the Region.
3. Enjoy Nation and Nationality in the Region has the right to use its own language or the language of its choice as a medium of instruction.

Article 6

Capital City

Assosa shall be the capital city of the Region

Article 7

Gender reference

Provisions of this constitution set in the masculine gender shall also apply to the feminine gender.

CHAPTER TWO

Fundamental principles of the Constitution

Article 8

Sovereignty of the people

Without prejudice to the supremacy of the constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia,

1. Sovereign power in the National Regional state resides in the people of the Benishangul Gumuz National Region.
2. The Sovereignty of the people shall be expressed through their elected representatives and through their direct democratic participation.

Article 9

Supremacy of the constitution

Without prejudice to the supremacy of the constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia;

1. This constitution is the supreme law of the National Regional State. Any law customary practice or decision of an organ of the State or the public official which contravenes this Constitution shall be of no effect;
2. All residents of the Region. Organs of State, political organizations and other associations as well as their officials have the duty to ensure observance of the constitution and to obey it;
3. It is prohibited to assume state power in any manner other than that provided under this Constitution.

Article 10

Human and Democratic Rights

1. Human rights and freedoms, emanating from the nature of mankind, are inviolable and inalienable.
2. Human and Democratic Rights of citizens peoples shall be respected.

አንቀጽ 11

የመንግሥትና ሃይማኖት መለያየት

1. መንግሥትና ሃይማኖት የተለያዩ ናቸው።
2. መንግሥታዊ ሃይማኖት አይኖርም
3. መንግሥት በሃይማኖት ጉዳይ ጣልቃ አይገባም ሃይማኖትም በመንግስት ጉዳይ ጣልቃ አይገባም።

አንቀጽ 12

የመንግሥት አሰራርና ተጠያቂነት

1. የመንግሥት አሰራር ለህዝብ ግልጽ በሆነ መንገድ መከናወን አለበት።
2. ህዝቡ በመረጠው ተወካይ ላይ እምነት ባጣ ጊዜ ከሰታው ሊያነሳው ይችላል። ዝርዝሩ በህግ ይወሰናል።
3. ማንኛውም ኃላፊና የህዝብ ተመራጭ ኃላፊነቱን ሊያገድል ተጠያቂ ይሆናል።

ምዕራፍ ሶስት

መሠረታዊ መብቶችና ነጻነቶች

አንቀጽ 13

ተፈጻሚነትና አተረጓጎም

1. በማንኛውም ደረጃ የሚገኙ የብሄራዊ ክልሉ መንግሥት የህግ አውጭ ፣ የህግ አስፈጻሚውና የዳኝነት አካሎች በዚህ ምዕራፍ የተካተቱትን ድንጋጌዎች የማክበርና የማስከበር ግዴታ አለባቸው።
2. በዚህ ምዕራፍ የተዘረዘሩት የመሠረታዊ መብቶችና የነጻነቶች ድንጋጌዎች የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ከተቀበላቸው ዓለም አቀፍ የሰብዓዊ መብት ድንጋጌዎችና ዓለም አቀፍ ሰነዶች ጋር በተጣጣመ መንገድ ይተረጎማሉ።

ክፍል አንድ

አንቀጽ 14

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግሥት ህዝብ

ብሄራዊ መብቶች

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግሥት ህዝብ በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-መንግሥት የራሱን ዕድል በራሱ የመወሰን እስከ መገንጠል ድረስ ያለው መብት በማናቸውም መልኩ ያለገደብ የተጠበቀ ነው። በዚህ መሠረት የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መስተዳድር ብሄር ህዝብ

1. የራሱን ብሄራዊ ማንነት የመጠበቅና የማስከበር፣ ቅርሱንና ታሪኩን የመንከባከብና የማበልጸግ፣ እንዲሁም በቋንቋው የመጠቀም ፣ ቋንቋውንም የማሳደግና ባህሉን የመግለጽ
2. በራሱ መልክ ምድራዊ ክልል ውስጥ የራሱን ጉዳይ በራሱ የመጨረስና ራሱን በራሱ የማስተዳደር እዲሁም በማዕከላዊ መንግሥት በነጻነትና አድልዎ በሌለበት ተገቢና ርትዓዊ በሆነ አግባብ ውጤታማ ተሳትፎ ለማድረግ መብት አለው።

Article 11

Separation of State and Religion

1. State and religion are separated
2. There shall be no State Religion.
3. The State shall not interfere in religious matters and religion shall not interfere in state affair.

Article 12

Conduct and Accountability of Government

1. The conduct of affairs of government shall be transparent.
2. In case of loss of confidence, the people may recall elected representatives. The particulars of recall shall be determined by law.
3. Any public official or an elected representative is accountable for any failure in official duties.

CHAPTER THREE

Fundamental Rights and Freedoms

Article 13

Scope of Application and Interpretation

1. All legislative, executive and judicial organs of the National Regional State at all levels shall the responsibility and duty to respect and enforce the provisions of this Chapter.
2. The fundamental rights and freedoms specified in this Chapter shall be interpreted in a manner conforming to the universal Declaration of Human Rights and international instruments adopted by the Federal Democratic Republic of Ethiopia.

PART ONE

Article 14

National Right of the Benishangul Gumuz National Regional State people

The Benishangul Gumuz National Regional State people have an unconditional right to self-determination, including the right to secession, enshrined in the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia.

In line with this, the Benishangul Gumuz National Regional State people:

1. Shall have the right to maintain their national identity; to preserve and promote their heritage and history, to speak, and develop their own language and express their own culture;
2. Shall have the right to self government in their territory and to participate freely and without any discrimination in the state structure of the Federal Democratic Republic of Ethiopia;

- 3. የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄር ብሄረሰብ ራሱን የማስተዳደር መብት ህዝቡ በሰፊረብት መልክ ምድር ራሱን የሚያስተዳድርበት መንገድ ተቋማት የማቋቋምና በፌዴራል አስተዳደሮች ውስጥ ሚዛናዊ ውክልና የማግኘት መብትን ያጠቃልላል።
- 4. በዚህ አንቀጽ በተራ ቁጥር ከ1-3 የተጠቀሱት መብቶች ታገዱ ፣ ተረገጡ ወይም ተሸራረፉ ብሎ ባመበከበትና በአንድነት ስር ሆኖ ሊያሰስተካክላቸው ባልቻለበት ጊዜ በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ህገ-መንግሥት በተደነገገው መሠረት የራሱን ዕድል በራሱ እስከ ነፃነት ድረስ የመወሰን መብት ተግባራዊ ያደርጋል።
- 5. የብሄር ብሄረሰቦችና ህዝቦች የራስን ዕድል በራስ የመወሰን እስከ መገንጠል ድረስ ያለ መብት በስራ ላይ የሚውለው፡-
 - ሀ) የመገንጠል ጥያቄ በብሄር ብሄረሰቦች ወይም በህዝብ የህግ አውጭ ምክር ቤት በሁለት ሦስተኛ የድምጽ ድጋፍ ተቀባይነት ማግኘቱ ሲረጋገጥ፤
 - ለ) የፌዴራሉ መንግሥት የብሄር ብሄረሰብ ወይም የህዝብ ምክር ቤት የመገንጠል ውሳኔ በደረሰው በሰላም ግምት ጊዜ ውስጥ ለጠያቂው ብሄር ብሄረሰብ ወይም ህዝብ በውሳኔ ሲያደራጅ፤
 - ሐ) የመገንጠል ጥያቄ በህዝቡ ውሳኔው በአብላጫ ድምጽ ሲደገፍ፤
 - መ) የፌዴራሉ መንግሥት መገንጠሉን ለመረጠው ብሄር ብሄረሰብ ወይም ህዝብ ምክር ቤት ሥልጣኑን ሲያስረክብ፤
 - ሠ) በህግ በሚወሰነው መሠረት የንብረት ክፍፍል ሲደረግ ነው።

6. በዚህ ህገ-መንግስት ውስጥ ብሄር ብሄረሰብ ህዝብ ማለት ከዚህ ቀጥሎ የተገለጹትን ባህሪያት የሚያሳይ ማኅበረሰብ ነው። ሰፊ ያለ ያጋራ ጠባይ የሚያንጸባርቅ ባህል ወይም ተመሳሳይ ልምዶች ያላቸው ሊግባቡበት የሚችሉበት የጋራ ቋንቋ ያላቸው የጋራ ወይም የተዛመደ ህልውና አለን ብለው የሚያምኑና የስነ-ልቦና አንድነት ያላቸው እንዲሁም በአብዛኛው በተያያዘ መልክ ምድር የሚኖሩ ናቸው።

**ክፍል ሁለት
ሰብዓዊ መብቶች
አንቀጽ 15**

የህይወት ፣ የእካል ደህንነትና የነጻነት መብት
ማንኛውም ሰው ሰብዓዊ በመሆኑ የማይደረግና የማይገለስ በህይወት የመኖር፣ የእካል ደህንነትና የነጻነት መብት አለው።

**አንቀጽ 16
የህይወት በመብት**

ማንኛውም ሰው በህይወት የመኖር መብት አለው። ማንኛውም ሰው በሕግ በተደነገገ ከባድ የወንጀል ቅጣት ካልሆነ በስተቀር ህይወቱን አያጣም።

- 3. Shall have the right to self-government that includes the right to establish institutions in the territory that they inhabit and to equitable representation in the State and Federal Government.
- 4. shall exercise their rights to self- determination, including the right to secession, where they are convinced that the rights stated under sub-Article (1-3) of this Article have been violated, suspended under the auspices of a union with other peoples,
- 5. Shall put the right to self-determination, including secession into effect:
 - a) When a demand for secession has approved by a two-thirds majority of the members of the legislative council of the Nation, nationality or people concerned;
 - b) When the federal Government has organized a referendum which must take place within three years from the time it received the concerned council's decision for secession.
 - c) When the demand for secession is supported by a majority vote in the referendum;
 - d) When the federal Government will have transferred its powers to the council of the Nationalities or peoples who have voted to secede; and
 - e) When the division of assets is effected in a manner prescribed by law.
- 6. A "nation, Nationality or people" for the purpose of this Constitution. is a group of people who or share a large measure of a common culture or similar customs, mutual intelligibility of language; belief in a common or related identities, a common psychological make up, and who inhabit an identifiable, predominantly contiguous territory of the National Region.

**PART TWO
HUMAN RIGHTS
Article 15**

Rights to life, the Security of person and liberty
Every person has the inviolable and inalienable right to life, the Security of person and liberty.

**Article 16
Right to life**

Every person has the right to life. No person may be deprived of his life except as punishment for a serious criminal offence determined by law.

አንቀጽ 17

የአካል ደህንነት መብት

ማንኛውም ሰው በአካሉ ላይ ጉዳት እንዳይደርስበት የመጠበቅ መብት አለው።

አንቀጽ 18

የነጻነት መብት

1. በህግ ከተደነገገው ስርዓት ውጭ ማንኛውም ሰው ነጻነቱን አያጣም።
2. ማንኛውም ሰው በህግ ከተደነገገው ሥርዓት ውጭ ሊያዝ ክስ ሳይቀርብበት ወይም ሳይፈረድበት ሊታሰር አይችልም።

አንቀጽ 19

ኢሰብአዊ አያያዝ ስለመከላከል

1. ማንኛውም ሰው ጭካኔ ከተሞላው ኢሰብአዊ ከሆነ ወይም ክብሩን ከሚያዋርድ አያያዝ ወይም ቅጣት የመጠበቅ መብት አለው።
2. ማንኛውም ሰው በባርነት ወይም በግዴታ አገልጋይነት ሊያዝ አይችልም። ለማንኛውም ዓላማ በሰው የመነገድ ተግባር የተከለከለ ነው።
3. ማንኛውም ሰው በሀይል ተገዶ ወይም ግዴታን ለማሟላት ማንኛውንም ሥራ እንዲሰራ ማድረግ የተከለከለ ነው።
4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 በሀይል ተገዶ ወይም ግዴታን ማሟላት የሚለው ሃረግ የሚከተሉትን ሁኔታዎች አያካትትም።
 - ሀ/ ማንኛውም እስረኛ በእስር ባለበት ጊዜ በህግ መሠረት እንዲሰራ የተወሰነውን ወይም በገደብ ከእስር በተሰቀቀበት ጊዜ የሚሰራውን ማንኛውም ስራ
 - ለ/ ማንኛውም ወታደራዊ አገልግሎት ለመስጠት ሀሊፍው የማይፈቅድለት ሰው በምትኩ የሚሰጠው አገልግሎት
 - ሐ/ የማኅበረሰቡን ህይወት ወይም ደህንነት የሚያስጋ የአስቸኳይ ጊዜ ሁኔታ ወይም አደጋ በሚያጋጥምበት ጊዜ የሚሰጥን ማንኛውንም የኢኮኖሚያዊ ማኅበራዊ የልማት ሥራ።

አንቀጽ 20

የተያዙ ሰዎች መብት

1. ወንጀል ፈጽመዋል በመባል የተያዙ ሰዎች የቀረበባቸው ክስና ምክንያቶች በዝርዝርና ወዲያውኑ በሚገባቸው ቋንቋ እንዲነገራቸው መብት አላቸው።
2. የተያዙ ሰዎች ላለመናገር መብት አላቸው። የሚሰጡት ማንኛውም ቃል ፍርድ ቤት በማስረጃት ሊቀርብባቸው እንደሚችል መረዳት በሚችሉት ቋንቋ እንደተያዙ ወዲያውኑ በማስገንዘቢያ እንዲሰጣቸው መብት አላቸው።
3. የተያዙ ሰዎች በእርባ ስምንት ሰዓታት ውስጥ ፍርድ ቤት የመቅረብ መብት አላቸው። ይህም ጊዜ ሰዎቹ ከተያዙበት ቦታ ወደ ፍርድ ቤት ለማምጣት አግባብ ባለው ጊዜ የሚጠይቀውን ጊዜ አይጨምርም። ወዲያውኑ ፍርድ ቤት እንደቀረቡ በተጠረጠሩበት ወንጀል ለመታሰር የሚያበቃ ምክንያት ያለ መሆኑ ትይቶ እንዲጋጽላቸው መብት አላቸው።

Article 17

The Right of the Security of person

Every one has the right to protection against bodily norm.

Article 18

Right to Liberty

1. No one shall be deprived of his liberty except on such grounds and in accordance with such procedure as are established by law.
2. No person may be subjugated to arbitrary arrest, and no person may be detained without a charge or conviction against him.

Article 19

Prohibition against Inhuman Treatment

1. Every one has to protection against cruel, Inhuman or degrading treatment or punishment.
2. No one shall be held in slavery or servitude. Trafficking in human beings for whatever purpose is prohibited.
3. No one shall be required to perform force or compulsory labour.
4. For the purpose of sub Article 3 of this Article the phrase "forced or compulsory labour "shall not include.
 - a) Any work or service normally required of a person who is under detention in consequence of a lawful order, or of a person during conditional release from such detention;
 - b) In the cases of conscientious objectors, any service exacted in lieu of compulsory military service;
 - c) Any economic exacted in case of emergency or calamity threatening the life or well-being of the community.
 - d) Any economic and social development activity voluntarily performed by a community within its locality.

Article 20

Rights of persons Arrested

1. Persons arrested have the right to be informed promptly. In a language they understand of the reasons for their arrest and of any charge against them.
2. Persons arrested have the right to remain silent. Upon arrest, they have the right to be informed promptly, in a language they understand, that ay statement they make may be used as evidence against them in court.
3. Persons arrested have the right to be brought before a court within 48 hours o their arrest. Such time shall not include the place of arrest to the court. On appearing before a court, they have the Right to be given prompt and specific explanation of the reasons for their arrest due to the alleged crime committed.

4. የያዛቸው የፖሊስ መኮንን ወይም የህግ አስከፊ በጊዜ ገደብ መሠረት ፍርድ ቤት በማቅረብ የተያዙበትን ምክንያት ካላስረዳ ፍርድ ቤቱ የአካል ነጻነታቸውን እዲያስከብርላቸው የመጠበቅ ሊጣስ የማይችል መብት አላቸው። ሆኖም ፍትህ እንዳይጓደል ሁኔታው የሚጠይቅ ከሆነ ፍርድ ቤቱ የተያዘው ሰው በጥበቃ ስር እንዲቆይ ለማዘዝ ወይም ምርመራ ለማካሄድ ተጨማሪ ጊዜ ሲጠየቅ አስፈላጊ በሆነ መጠን ብቻ ሊፈቀድ ይችላል። ፍርድ ቤቱ የሚያስፈልገውን ተጨማሪ የምርመራ ጊዜ ሲወስን ኃላፊ የሆኑትን ህግ አስከፊ ባለስልጣኖች ምርመራውን አጣርተው የተያዘው ሰው በተቻለ ፍጥነት ፍርድ ቤት እንዲቀርብ ያለውን መብት የሚያስከብር መሆን አለበት።
5. የተያዙ ሰዎች በራሳቸው ላይ በማስረጃነት ሊቀርብ የሚችል የእምነት ቃል እንዲሰጡ ወይም ማንኛውንም ማስረጃ እንዲያመጡ አይገደዱም። በማስገደድ የተገኘ ማስረጃ ተቀባይነት አይኖረውም።
6. የተያዙ ሰዎች በዋሰ የመፈታት መብት አላቸው። ሆኖም በህግ በተደነገጉ ልዩ ሁኔታዎች ፍርድ ቤት ዋስተና ላለመቀበል ወይም በገደብ መፍታትን ጨበጦ በቂ የሆነ የዋስተና ማረጋገጫ እንዲቀርብ ለማዘዝ ይችላል።

አንቀጽ 21
የተከሰሱ ሰዎች መብት

1. በተከሰሱ ሰዎች ክስ ከቀረበባቸው በኋላ ተገቢ በሆነ ጊዜ ውስጥ በመደበኛ ፍርድ ቤት ለህዝብ ግልጽ በሆነ ችሎት የመስማት መብት አላቸው። ሆኖም የተከራካሪዎችን የግል ህይወት የህዝቡን የሞራል ሁኔታና የአገሪቱን ደህንነት ለመጠበቅ ሲባል ብቻ ክርክር በዝግ ችሎት ሊሰማ ይችላል።
2. ክስ በቂ በሆነ ዝርዝር እንዲነገራቸውና ክሱን በፅሁፍ የማግኘት መብት አላቸው።
3. በፍርድ ሂደት ባሉበት ጊዜ በተከሰሱበት ወንጀል እንደጥፋተኛ ያለመቆጠር በምስክርነት እንዲቀርቡም ያለመገደድ መብት አላቸው።
4. የተያዙ ሰዎች የቀረበባቸው ማንኛውም ማስረጃ የመመልከት የቀረበባቸውን ምስክሮች የመጠየቅ ለመከላከል የሚያስችላቸውን ማስረጃ የማቅረብ ወይም የማስቀረብ እንዲሁም ምስክሮቻቸው ቀርበው እንዲሰሙላቸው የመጠየቅ መብት አላቸው።
5. በመረጡት የህግ ጠበቃ የመወከል ወይም ጠበቃ ለማቆም አቅም በማጣታቸው ፍትህ ሊጓደል የሚችልበት ሁኔታ ሲያጋጥም ከመንግስት ጠበቃ የማግኘት መብት አላቸው።
6. ክርክሩ የሚታይበት ፍርድ ቤት በተሰጣቸው ትዕዛዝ ወይም ፍርድ ላይ ስልጣን ላለው ፍርድ ቤት ይግባኝ የማቅረብ መብት አላቸው።

4. All persons have an inalienable right to petition the court to order their physical release where the arresting police officer or the law enforcer fails to bring hem before a court with the prescribed time and to provide reasons for their arrest. Where the interest of justice requires, the court may order the arrested person to remain in custody or, when requested, remand him for a time strictly required to carry out the necessary investigation. The court shall ensure that the responsible law enforcement authorities carry out the investigation respecting the arrested person's right to a speedy trail.
5. Persons arrested shall not be compelled to make confessions or admissions which could be in evidence against them. Any evidence obtained under coercion shall not be admissible.
6. Persons arrested have right to be release on bail. In exception circumstances prescribed by law, the court may deny bail or demand adequate guarantee for the conditional release of the arrested person.

Article 21
Rights of persons Accused

1. Accused persons have the right to a public trail by an ordinary court of law within a reasonable time after having been charged. The court may hear case in a closed secession only with a view a view to protecting the right to privacy of the parties concerned. Public moral security.
2. Accused persons have the right o be informed with sufficient particulars of the charge brought against them and to be given the charge in writing.
3. During proceedings accused persons have the right to be presumed innocent until proved guilty according to law to be compelled to testify against themselves
4. Accused persons have the right to full access to any evidence presented against them, to examine witnesses testifying against them, to adduce or to have evidence produce in their own defense, and to obtain the attendance of and examination of witness on their behalf before the Court.
5. Accused persons have the right to be represented by legal counsel of their choice, and if they do not have sufficient means to pay for it and miscarriage of justice would result, to be provided with legal representation at State expanse
6. All persons have the right of appeal to the competent court against an order or a judgment of the court which first heard the case.

7. የፍርድ ሂደት በማይገባቸው ቋንቋ በሚካሄድበት ሁኔታ በመንግሥት ወጭ ክርክሩ እንዲተረጎሟቸው የመጠየቅ መብት አላቸው።

አንቀጽ 22

በጥበቃ ስር ያሉና በፍርድ ያታሰሩ ሰዎች መብት

1. በጥበቃ ስር ያሉና በፍርድ ያታሰሩ ሰዎች ሰብዓዊ ክብራቸውን በሚጠብቁ ሁኔታዎች የመያዝ መብት አላቸው።
2. ከትዳር ጓደኛቸው ፣ ከቅርብ ዘመዶቻቸው ፣ ከጓደኞቻቸው ፣ ከሀኪሞቻቸውና ከህግ አማካሪዎቻቸው ጋር ለመገናኘትና እንዲጎበኟቸው ዕድል የማግኘት መብት አላቸው።

አንቀጽ 23

የወንጀል ህግ ወደጎሳ ተመልሶ የማይሰራ ስለመሆኑ

1. ማንኛውም ሰው የወንጀል ክስ ሲቀርብበት የተከሰሰበት ድርጊት በተፈጸመበት ጊዜ ድርጊቱን መፈጸሙ ወይም አለመፈጸሙ ወንጀል መሆኑ በህግ የተደነገገ ካልሆነ በስተቀር ሊቀጣ አይችልም። እንዲሁም ወንጀሉ በተፈጸመበት ጊዜ ለወንጀሉ ተፈጻሚ ከነበረው የቅጣት ጣሪያ በላይ የከበደ ቅጣት በማንኛውም ሰው ላይ አይወሰንም።
2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ ቢኖርም ድርጊቱ ከተፈጸመ በኋላ የወጣ ህግ ለተከሰሱ ወይም ለተቀጣው ሰው ጠቃሚ ሆኖ ከተገኘ ከድርጊቱ በኋላ የወጣው ህግ ተፈጻሚነት ይኖረዋል።

አንቀጽ 24

በአንድ ወንጀል ድጋሚ ቅጣት ስለመከልከል

ማንኛውም ሰው በወንጀለኛ መቅጫ ህግና ሥነ-ስርዓት ወይም አግባብ ባላቸው ሌሎች ሕጎች መሠረት ተከሶ የመጨረሻው በሆነ ውሳኔ ጥፋተኛ ነቱ በተረጋገጠ ወይም በነጻ በተለቀቀበት ወንጀል እንደገና አይከሰስም ወይም አይቀጣም።

አንቀጽ 25

የክብርና የመልካም ስም መብት

1. ማንኛውም ሰው ሰብዓዊ ክብርና መልካም ስሙ የመከበር መብት አለው።
2. ማንኛውም ሰው የራሱን ስብዕና ከሌሎች ዜጎች መብቶች ጋር በተመጣነ ሁኔታ በነጻ የማሳደግ መብት አለው።
3. ማንኛውም ሰው በማንኛውም ስፍራ ሰብዓዊ ፍጡርነቱ እውቅና የማግኘት መብት አለው።

አንቀጽ 26

የእኩልነት መብት

ሁሉም ሰዎች በህግ ፊት እኩል ናቸው። በመካከላቸው ማንኛውም ዓይነት ልዩነት ሳይደረግ በህግ እኩል ጥበቃ ይደረግላቸዋል። በዚህ ረገድ በዘር ፣ በብሄር ፣ በብሄረሰብ ፣ በቀለም ፣ በጾታ ፣ በቋንቋ ፣ በሀይማኖት ፣ በፖለቲካ ፣ ምቁንበራዊ አመጣጥ ፣ በጾታ ፣ በትውልድ ወይም በሌላ አቋም ምክንያት ልዩነት ሳይደረግ ሰዎች ሁሉ እኩልና ተጨባጭ የህግ ዋስትና የማግኘት መብት አላቸው።

7. They have the right to request for the assistance of an interpreter at State expense where the court proceedings are conducting in a language they do not understand.

Article 22

The right of Persons Held in Custody and Convicted prisoners

1. All persons held in Custody and persons imprisoned upon conviction and sentencing have the right to treatments respecting their human dignity.
2. All persons shall have the opportunity to communicate with and to be visited by, their spouse, nearest relatives, friends, medical doctors and their legal counsel.

Article 23

Non Retroactivity of Crime law

1. No one shall be held guilty of any criminal offence on account of any act or omission, which did not constitute a criminal offence at the time when it was committed. Nor shall a heavier penalty be imposed on any person than the one that was applicable at the time when the criminal offence was committed,
2. Notwithstanding the provision of sub-Article 1 of this Article, a law promulgated subsequent to the commission of the offense shall apply if it is advantageous to be accused or convicted person.

Article 24

Prohibition of double Jeopardy

No person shall be liable to be tried or punished again for an offence for which he has already been finally convicted or acquitted in accordance with the criminal law and its procedure or any other law.

Article 25

Right to Honor and Reputation

1. Every one has the right to respect for his human dignity, reputation and honor.
2. Everyone has the right to be free development of his personality in a manner compatible with the rights of other citizens.
3. Everyone the right to recognition everywhere as a person.

Article 26

Right to equality

All persons are equal before the law and are entitled without any discrimination to the equal protection of the law. In this respect, the law shall guarantee to all persons equal and effective protection without discrimination on grounds of race, nation, nationality, or other social origin, colour, sex, language, religion, political or other opinion, property, birth or other status.

አንቀጽ 27

የግል ህይወት የመከበርና የመጠበቅ መብት

1. ማንኛውም ሰው የግል ህይወቱ ፣ ግላዊነቱ ፣ የመከበር መብት አለው። ይህ መብት መኖሪያ ቤቱ ሰውነቱና ንብረቱ ከመመርመር እንዲሁም በግል ይዘታቸው ያለ ንብረት የመጠበቅ መብትን ያካትታል።
2. ማንኛውም ሰው በግል የሚጻፉትና የሚጻጻፉት ፣ በፖስታ የሚለከካቸው ደብዳቤዎች እንዲሁም በቴሌፎን ፣ በቴሌቪዥን ፣ በኤሌክትሮኒክስ መሠሪያዎች የሚያደርጋቸው ግንኙነቶች አይደሉም።
3. የመንግሥት ባለስልጣኖች እነዚህን መብቶች የማክበርና የማስከበር ግደታ አለባቸው። አስገዳጅ ሁኔታዎች ሲፈጠሩ ብሄራዊ ደህንነትን፣ የህዝብን ሰላም ወንጀልን በመከላከል ጤናንና የህዝብን የሞራል ሁኔታ በመጠበቅ ወይም የሌሎችን መብትና ነጻነት በማስከበር ዓላማዎች ላይ በተመሠረተ ዝርዝር ሕጎች መሠረት ካልሆነ በስተቀር የእነዚህ መብቶች አጠቃቀም ሊገደብ አይችልም።

አንቀጽ 28

የህይወት የእምነትና የአመለካከት ነጻነት

1. ማንኛውም ሰው የማሰብ፣ የህሊና እና የሃይማኖት ነጻነት አለው። ይህ መብት ማንኛውም ሰው የመረጠውን ህይማኖት ወይም እምነት የመያዝ ወይም የመቀበል ህይማኖትንና እምነቱን ለብቻ ወይም ከሌሎች ጋር በመሆን በይፋ ወይም በግል የማምለክ፣ የመክተል፣ የመተግበር፣ የማስተማር፣ ወይም የመግለጽ መብትን ያካትታል።
2. በአንቀጽ 95 ንዑስ አንቀጽ 2 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ የሃይማኖት ተከታዮች ሃይማኖታቸውን ለማስፋፋትና ለማደራጀት የሚያስችላቸው የሃይማኖት ትምህርትና የአስተዳደር ተቋማት ማቋቋም ይችላሉ።
3. ማንኛውም ሰው የሚፈልገውን እምነት ለመያዝ ያለውን ነጻነት በሀይል ወይም በሌላ ሁኔታ በማስገደድ መገደብ ወይም መከልከል አይችልም።
4. ወላጆችና ሕጋዊ ሞግዚቶች በእምነታቸው መሠረት የህይማኖታቸውንና የመልካም ስነ-ምግባር ትምህርት በመስጠት ልጆቻቸውን የመሳደግ መብት አላቸው።
5. ሃይማኖትንና እምነትን የመግለጽ መብት ሊገደብ የሚችለው የህዝብን ደህንነት፣ ሰላም፣ ጤናን፣ ትምህርትን፣ የህዝብን የሞራል ሁኔታ የሌሎች ዜጎችን መሠረታዊ መብቶች፣ ነጻነቶችና መንግስት ከሃይማኖት ነጻ መሆኑን ለማረጋገጥ በሚወጡ ሕጎች ይሆናል።

Article 27

Right to Privacy

1. Everyone has the right to privacy. This right shall include the right not to be subjected to searches of his home, person or property, or the seizure of any property under his personal possession.
2. Everyone has the right to inviolability of his notes and correspondence including postal letters, and communications made by means of telephone, telecommunications and electronic devices.
3. Public officials shall respect and protect these rights. No restrictions may be placed on the enjoyment of such rights except in compelling circumstances and in accordance with specific laws whose purposes shall be the safeguarding of national security or public peace, the prevention of crimes or the protection of health, public morality or the rights and freedoms of others.

Article 28

Freedom of religion, Belief and Opinion

1. Everyone has the right to freedom of thought, conscience and religion. This right shall include the freedom to hold or to adopt a religion or in belief of his choice, and the freedom, either individually or in community with others, and I public or private, to manifest his religion or belief in workshop, observance, practice and teaching.
2. Without prejudice to the provisions of sub Article 2 of Article 95 believers may establish institutions of religions education and administration in order to propagate and organize their religion.
3. No one shall be subjected to correction or other means which would restrict or prevent his freedom to hold a belief of his choice.
4. Parents and legal guardians have the right to bring up their children ensuring their religious and moral education in conformity with their own convictions.
5. Freedom to express manifest one's religion or belief may be subjected only to such limitations as are prescribed by law and are necessary to protect public safety, peace, health, education, public morality or the fundamental rights and freedoms of others, and ensure the independence of the State from religion.

አንቀጽ 29

በሰብዕና ላይ ስለሚፈጸሙ ወንጀሎች

ኢትዮጵያ ባዕደቀቻቸው ዓለም-አቀፍ ስምምነቶችና በሌሎች የኢትዮጵያ ሕጎች በሰው ልጆች ላይ የተፈጸሙ ወንጀሎች ተብለው የተወሰኑት ወንጀሎች የሰው ዘር የማጥፋት ፣ ያለ ፍርድ የሞት ቅጣት እርምጃ የመውሰድ ፣ በአስገዳጅ ሰውን የመሰወር ወይም ኢ-ሰብአዊ የድብደባ ድርጊቶችን በፈጸሙት ሰዎች ላይ ክስ ማቅረብ በይርጋ አይታገድም። በህግ አውጭው ክፍልም ሆነ በማንኛውም የመንግሥት አካል ውሳኔዎች በምህረት ወይም በይቅርታ አይታሰቡም።

ክፍል ሶስት

ዲሞክራሲያዊ መብቶች

አንቀጽ 30

አመለካከትንና ሀሳብን በነጻ የመያዝና የመግለጽ መብት

1. ማንኛውም ሰው ያለ ማንም ጣልቃ ገብነት የመሰለውን አመለካከት መያዝ ይችላል።
2. ማንኛውም ሰው ያለ ማንም ጣልቃ ገብነት ሃሳቡን የመግለጽ ነጻነት አለው። ይህ ነጻነት በአገር ውስጥም ሆነ ከአገር ውጭ ወሰን ላይደረግበት በቃልም ሆነ በጽሁፍ ወይም በህትመትና በስነ-ጥበብ መልክ ወይም በመረጠው በማንኛውም የማሰራጨ ዘዴ ማንኛውንም ዓይነት መረጃ ፣ ሃሳብ የመብሰብ ፣ የመቀበልና የማሰራጨት ነጻነቶችን ያካትታል።
3. የፕሬስና የሌሎች መገናኛ ብዙሃን እንዲሁም የሥነ-ጥበብ ፈጠራ ነጻነት ተረጋግጧል። የፕሬስ ነጻነት በተለይ የሚከተሉትን ነጥቦች ያጠቃልላል።
ሀ/ የቅድሚያ ምርመራ በማንኛውም መልኩ የተከለከለ መሆኑን።
ለ/ የህዝቡን ጥቅም ሚመለከት መረጃ የማግኘት እድሉን።
4. ለዲሞክራሲያዊ ሥርዓት አስፈላጊ የሆኑ መረጃዎች ፣ ሃሳቦችና አመለካከቶች በነጻ መንሸራሸራቸውን ለማረጋገጥ ሲባል ፕሬስ ተቋምነቱ የአሠራር ነጻነትና የተለያዩ አስተያየቶች የማስተናገድ ችሎታ እንዲኖረው የህግ ጥበቃ ይደረግለታል።
5. በመንግሥት ገንዘብ የሚካሄደው ወይም በመንግሥት ቁጥጥር ስር ያለ መገናኛ ብዙሃን የተለያዩ አስተያየቶችን ለማስተናገድ በሚያስችለው ሁኔታ እንዲመራ ይደረጋል።
6. እነዚህ መብቶች ገደብ ሊጣልባቸው የሚችለው የሃሳብና መረጃ የማግኘት ነጻነት በአስተሳሰባዊ ይዘቱና ሊያስከትል በሚችለው አስተሳሰባዊ ውጤት ሊገታ አይገባም በሚል መርህ ላይ ተመስርተው በሚወጡ ሕጎች ብቻ ይሆናል። የወጣቶችን ደህንነት ፣ የሰውን ክብርና መልካም ስም ለመጠበቅ ሲባል ሕጋዊ ገደቦች በእነዚህ መብቶች ላይ ሊደነገጉ ይችላሉ። የጦርነት ቅስቀሳዎች እንዲሁም ሰብአዊ ክብርን የሚነኩ የአደባባይ መግለጫዎች በህግ የሚከለከሉ ይሆናሉ።

Article 29

Crimes Against Humanity

Criminal liability of persons who commit crimes against humanity, so defined by international agreements ratified by Ethiopia and by other laea of Ethiopia, such as genocide, summary excutions, forcible disappearances or tourture shall not be barded by statute of limitation. Such offenses may not be commuted by amnesty or pardon of the legislative or any other State organ.

PART THREE

Democratic Rights

Article 30

Rights of Thought, opinion and Expression

1. Every one has the Right to hold opinions without interference.
2. Everyone has the right to freedom of expression without any interference. This right shall include freedom to seek, receive and import information and ideas of all kinds. Regardless of frontiers, either orally, in writing or in print, in the form of art, or through any media of his choice.
3. Freedom of the pres and other mass media and freedom of artistic creativity is guaranteed, freedom of the pres shall specifically include the following elements:
a) prohibition of any form of censorship;
b) access to information to public interest.
4. In the interst of the free flow of information, idias and opinions which are essential to the functuion of a democratic order, the press shall, as an institution, enjoy legal protection to its operational independence and its capacity to entertain diverse opinions.
5. Any media financed by or under the control or the State shall be operated in a maneer ensuring its capacity to entertain diversity in the expression of opinion.
6. These rights can be limited only through laws whice are guided by the principle that freedom of expression and information cannot be limited on the account of the content or effect ot the point of view expressed. legal limitations can be laid down in order to protect the well-being of the youth, and the honour and reputation of individuals. Any propaganda for war as well as the public expression of opinion intended to injure human dignity shall be prohibited by law.

- 7. ማንኛውም ዜጋ ከላይ በተጠቀሱት መብቶች አተቃቀም ረገድ የሚጣሉ ሕጋዊ ገደቦችን ጥሶ ከተገኘ በህግ ተጠያቂ ሊሆን ይችላል።

አንቀጽ 31

የመሰብሰብ ሰላማዊ ሰልፍ የማደረግ ነጻነትና አቤቱታ የማቅረብ መብት

- 1. ማንኛውም ሰው ከሌሎች ጋር በመሆን መሳሪያ ሳይዘ በሰላም የመሰብሰብ ፣ ሰላማዊ ሰልፍ የማድረግ ነጻነትና አቤቱታ የማቅረብ መብት አለው። ከሌት ውጭ የሚደረጉ ስብሰባዎችና ሰላማዊ ሰልፎች በሚንቀሳቀሱባቸው ቦታዎች በህዝብ እንቅስቃሴ ላይ ችግር እንዳይፈጥሩ ለማድረግ ወይም በመካሄድ ላይ ያለ ስብሰባ ወይም ሰላማዊ ሰልፍ ሰላምን ፣ ዲሞክራሲያዊ መብቶችንና የህዝብን የሞራል ሁኔታ እንዳይጥሱ ለማስጠበቅ አግባብ ያላቸው ስርዓቶች ሊደነገጉ ይችላሉ።
- 2. ይህ መብት የወጣቶችን ደህንነት ፣ የሰውን ክብርና መልካም ስም ለመጠበቅ ፣ የጦርነት ቅስቀሳዎችን እንዲሁም ሰብዓዊ ክብርን የሚነኩ የአደባባይ መግለጫዎችን ለመከላከል ሲባል በሚወጡ ሕጎች መሠረት ተጠያቂ ከመሆን አያድንም።

አንቀጽ 32

የመደራጀት ነጻነት

ማንኛውም ሰው ለማንኛውም ዓላማ በማህበር የመደራጀት መብት አለው። ሆኖም ግን አግባብ ያለውን ህግ በመጣስ ወይም ህገ-መንግስታዊ ሥርዓቱን በህገ ወጥ መንገድ ለማፍረስ የተመሠረተ ወይም የተጠቀሱትን ተግባራት የሚያራምዱ ድርጅቶች የተከለከሉ ይሆናሉ።

አንቀጽ 33

የመዘዋወር ነጻነት

ማንኛውም የክልሉ ነዋሪ ወይም በሕጋዊ መንገድ በክልሉ ውስጥ የሚገኝ ሰው በመረጠው የክልሉ አካባቢ የመዘዋወርና የመኖሪያ ቦታ የመመስረት እንዲሁም በፈለገው ጊዜ ከክልሉ የመውጣት መብት አለው።

አንቀጽ 34

የሌሎች ክልሎች ተወላጆች መብት

- 1. የሌሎች ክልሎች ተወላጆች የሆኑ ኢትዮጵያውያን በዚህ ክልል ውስጥ እንደማንኛውም የዚህ ክልል ተወላጅ የመኖር ፣ ከስፍራ ስፍራ በነጻ የመዘዋወር ፣ ሀብትና ንብረት የማፍራትና የመያዝ መብት አላቸው።
- 2. የክልሉን የሥራ ቋንቋ የሚያውቅ ማንኛውም ኢትዮጵያዊ በማንኛውም የክልሉ ህዝባዊና መንግሥታዊ ሥራ ውስጥ ተቀጥሮ ወይም ተመድቦ የመሥራት መብት አለው።

- 7. Any citizen who violates any legal limitations on the exercise of these rights may be held liable under the law.

Article 31

The Rights of Assemble, Demonstration and petition

- 1. Every one has the right to assemble and to demonstrate together with others peaceably and unarmed, and to petition. Appropriate regulations may be made in the interest of public convenience relating to the location of open-air meetings and the route of movement of demonstrators or, for the protection of democratic rights, public morality and peace during such a meeting or demonstration.
- 2. This right does not exempt from liability under laws enacted to protect the well-being of the youth or the honor and reputation of individuals, and laws prohibited any propaganda for ware and any public expression of opinions intended to injure human dignity.

Article 32

Freedom of Association

Every person has the right to freedom of Association for any cause of purpose. Organizations formed, in violation of appropriate laws or to illegally subvert the constitutional order, or which promote such activities are prohibited.

Article 33

Freedom of movement

Any resident of the Region or any person who lawfully stays in the Region has, within the Regional territory, the right to liberty of movement and freedom to choose his residence, as well as freedom to leave the Region at any time wishes.

Article 34

Rights of Natives of the Region

- 1. All Ethiopians who are natives of other regions have the Right to reside, to liberty of movement, to acquire, posses or own property.
- 2. Any Ethiopian who knows the working language of the Region has the right to be employed to by or to be assigned to any public office in the Region.

አንቀጽ 35

የጋብቻ ፣ የግልና የቤተሰብ መብቶች

1. በህግ ከተወሰነው የጋብቻ ዕድሜ የደረሱ ወንዶችና ሴቶች በዘር ፣ በብሄር ፣ በብሄረሰብ ወይም በሃይማኖት ልዩነት ሳይደረግባቸው የማግባትና ቤተሰብ የመመስረት መብት አላቸው። በጋብቻ አፈጻጸም ፣ በጋብቻ ዘመንና በፍች ጊዜ እኩል መብት አላቸው። በፍችም ጊዜ የልጆችን መብትና ጥቅም እንዲከበር የሚያደርጉ ድንጋጌዎች ይደነገጋሉ።
2. ጋብቻ በተጋቢዎች ነጻና ሙሉ ፈቃደኝነት ላይ ብቻ ይመሰረታል።
3. ቤተሰብ የህብረተሰብ የተፈጥሮ መሰረታዊ መነሻ ነው። ከህብረተሰብና ከመንግሥት ጥበቃ የማግኘት መብት አለው።
4. በህግ በተሰይዞ በሚዘረዘረው መሠረት በሃይማኖትና በባህል የህግ ስርዓቶች ላይ ተመሥርተው ለሚፈጸሙ ጋብቻዎች እውቅና የሚሰጥ ህግ ሊወጣ ይችላል።
5. ይህ ህገ-መንግሥት የግልና የቤተሰብ ህግን በተመለከተ በተከራካሪዎች ፈቃድ በሃይማኖቶች ወይም በባህሎች ህጎች መሠረት መዳኘት አይከለክልም። ዝርዝር በህግ ይወሰናል።

አንቀጽ 36

የሴቶች መብት

1. ሴቶች ይህ ህገ-መንግሥት ባረጋገጣቸው መብቶቻቸው ጥበቃዎች በመጠቀም ረገድ ከወንዶች ጋር እኩል መብት አላቸው።
2. ሴቶች በዚህ ህገ-መንግሥት በተደነገገው መሠረት በጋብቻ ከወንዶች ጋር እኩል መብት አላቸው።
3. ሴቶች በበታችነትና በልዩነት በመታየታቸው የደረሰባቸውን የታሪክ ቅርስ ከግምት ውስጥ በማስገባት ይህ ቅርስ እዲታረምላቸው በተጨማሪ የድጋፍ እርምጃዎች ተጠቃሚ የመሆን መብት አላቸው። በዚህ በኩል የሚወሰዱት እርምጃዎች ዓላማ በፖለቲካዊ ፣ በማህበራዊና በኢኮኖሚያዊ መስኮች እንዲሁም በመንግሥትና በግል ተቋሞች ውስጥ ሴቶች ከወንዶች ጋር በእኩልነት ተወዳዳሪና ተሳታፊ እንዲሆኑ ለማድረግ እንዲቻል ልዩ ትኩረት ለመስጠት ነው።
4. ሴቶች ከጎጆ ባህል ተፅዕኖ ለመላቀቅ ያላቸውን መብት መንግሥት ማስከበር አለበት። ሴቶችን የሚጨቁኑ ወይም በአካላቸው ወይም በአዕምሮአቸው ላይ ጉዳት የሚያስከትሉ ሕጎች፣ ወጎችና ልማዶች የተከለከሉ ናቸው።
5. ሀ/ ሴቶች የወሊድ ፈቃድ ከሙሉ ደመወዝ ክፍያ ጋር የማግኘት መብት አላቸው። የወሊድ ፈቃድ ርዝመት ሴቷ የምትሠራውን ሥራ ሁኔታ ፣ የሴቷን ጤንነት ፣ የህጻኑንና የቤተሰቡን ደህንነት ከግምት ውስጥ በማስገባት በህግ ይወሰናል።

Article 35

Marital, personal and Family Rights

1. Men and women, without any distinction as to race, nation, nationality, or religion, who have attained marriageable age defined by law, have the right to marry and found a family. They have equal rights while entering into, during marriage and at the time of divorce. Laws shall be enacted to ensure the protection or rights and interests of children at the time of divorce.
2. Marriage shall be entered in to only with the free and full consent of the intending spouses.
3. The family is the natural and fundamental unit of society and is entitled to protection by society and the state.
4. In accordance with provisions to be specified by law, a law giving recognition to marriage concluded under systems of religious or customary laws may be enacted.
5. This constitution shall not preclude the adjudication of disputes relating to personal and family laws in accordance with religious or customary laws, with the consent of the parties to the dispute. Law shall determine particulars.

Article 36

Rights of Women

1. Women shall, in the enjoyment of rights and protections provided for by this Constitution, have equal right with men.
2. Women have equal rights with men in marriage as prescribed by this Constitution.
3. The historical legacy of inequality and discrimination suffered by women taken in to account, women, in order to remedy this legacy, are entitled to affirmative measures. The purposes of such measures shall be to provide special attention to women so as to enable them compete and participate on the basis of equality with men in political, social and economy life as well as in public and private institutions.
4. The state shall enforce the right of women to eliminate the influences of harmful customs. Laws customs and practices that oppress or cause bodily or mental harm to women are prohibited.
5. (a) Women have the right to maternity leave with full pay. The duration of maternity leave shall be determined by law taking in to account the nature the nature of the work, the health of the mother and the well-being of the child and family.

- ለ) የወሊድ ፈቃድ በሕግ በሚወሰነው መሠረት ከሙሉ ደመወዝ ክፍያ ጋር የሚሰጥ የእርግዝና ፈቃድን ሊጨምር ይችላል።
- 6. ሴቶች በብሄራዊ ክልሉ የልማት ፖሊሲዎች እቅድና በፕሮጀክት ዝግጅትና አፈጻጸም በተለይ የሴቶችን ጥቅም በሚነኩ ፕሮጀክቶች ላይ ሃሳባቸውን በተሟላ ሁኔታ እንዲሰጡ የመጠየቅ መብት አላቸው።
- 7. ሴቶች ንብረት የማፍራት ፣ የማስተዳደር ፣ የመቆጣጠር ፣ የመጠቀምና የማስተላለፍ መብት አላቸው። በተለይ መሬትን በመጠቀም፣ በማስተላለፍ ፣ በማስተዳደርና በመቆጣጠር ረገድ ከወንዶች ጋር እኩል መብት አላቸው። ውርስን በሚመለከት በእኩልነት የመታየት መብት አላቸው።
- 8. ሴቶች የቅጥር ፣ የሥራ ዕድል ፣ የእኩል ክፍያና ጠረታን የማስተላለፍ እኩል መብት አላቸው።
- 9. ሴቶች በወሊድና በእርግዝና ምክንያት የሚደርስባቸውን ጉዳት ለመከላከልና ጤንነታቸውን ለማስጠበቅ የሚያስችል የቤተሰብ ምጣኔ ትምህርት መረጃና አቅም የማግኘት መብት አላቸው።

**አንቀጽ 37
የህፃናት መብት**

- 1. ማኛውም ህፃን የሚከተሉት መብቶች አሉት።
 - ሀ) በህይወት የመኖር
 - ለ) ስምና ዜግነት የማግኘት
 - ሐ) ወላጆቹን ወይም በሕግ ማሳደግ መብት ያላቸውን ሰዎች የማወቅና የእነሱንም እንክብካቤ የማግኘት
 - መ) ጉልበቱን ከሚበዘብዙ ልምዶች የመጠበቅ፣ በትምህርቱ በጤናውና በደህንነቱ ላይ ጉዳት የሚያደርሱ ሥራዎችን እንዲሰራ ያለመገደድ ወይም ከመሰራት የመጠበቅ
 - ሠ) በትምህርት ቤቶች ወይም በህጻናት መሳደጊያ ተቋሞች በአካሉ ከሚፈጸም ወይም በጭካኔና ኢ-ሰብአዊ ከሆነ ቅጣት ነፃ የመሆን።
- 2. ሕጻናትን የሚመለከቱ እርምጃዎች በሚወሰዱበት ጊዜ በመንግሥታዊ ወይም የግል የበጎ አድራጎት ተቋሞች ፣ በፍርድ ቤቶች ፣ በአስተዳደር ባለሥልጣናት ወይም በሕግ አውጭ አካላት የህጻናት ደህንነት በቀደምትነት መታሰብ አለበት።
- 3. ወጣት አጥፊዎች በማረሚያ ወይም በመቋቋሚያ ተቋሞች የሚገኙ በመንግሥት እርዳታ የሚያድጉ ወጣቶች በመንግሥት ወይም በግል እንለማውታን ተቋሞች ውስጥ የሚገኙ ወጣቶች ከአዋቂዎች ተለይተው መያዝ አለባቸው።
- 4. ከጋብቻ ውጭ የተወለዱ ሕጻናት በጋብቻ ከተወለዱ ሕጻናት ጋር እኩል መብት አላቸው።

- b) Maternity leave may, in accordance with the provisions of law, include prenatal leave with fully pay.
- 6. Women have the right to full consultation in the formulation of the national regional development policies, the designed and execution of projects, and particularly in the case of projects affecting the interests of women.
- 7. Women have the right to acquire, administer, control, use and transfer property. In particular, they have equal rights with men with respect to use, transfer, administration and control of land. They shall also enjoy equal treatment in the inheritance of property.
- 8. Women shall have a right to equality in employment, promotion, pay and the transfer of pension entitlements.
- 9. To prevent harm arising from childbirth and pregnancy and in order to safeguard their health, women have the right of access to family planning education, information and capacity.

**Article 37
Rights of Children**

- 1. Every child has the right
 - a) To life
 - b) To a name and nationality.
 - c) To know and be cared for by his or he parents or legal guardians
 - d) Not to be subject to explanative practices neither to be hazardous or harmful to his or education, health or well-being:
 - e) To be free of corporal punishment or cruel and in humane treatment in schools and other institutions responsible for the care of children.
- 2. In all actions concerning children undertaken by public and private welfare institutions, courts of law, administrative authorities or legislative bodies, the primary consideration shall be best interests of the child.
- 3. Juvenile offenders admitted to corrective or rehabilitative institutions and juveniles who become wards or the State or who are placed in public or private orphanages, shall be kept separately from adults.
- 4. Children born out of wedlock shall have the same rights as children born of wedlock.

5. መንግሥት ለእንደሚጠበቅ ልዩ ጥበቃ ያደርግላቸዋል። በጉዲፊቻ የሚያደጉበትን ሥርዓት የሚያመቻችና የሚያስፋፋ እዲሁም ደህንነታቸውንና ትምህርታቸውን የሚያራምዱ ተቋሞች እንዲመሰርቱ ያበረታታል።

5. The State shall accord special protection to orphans and shall encourage the establishment of institutions which ensure and promote their adoption and advance their welfare, and education.

አንቀጽ 38
ፍትህ የማግኘት መብት

1. ማንኛውም ሰው በፍርድ ሊወሰን የሚገባውን ጉዳይ ለፍርድ ቤት ወይም ለሌላ በሕግ የዳኝነት ሥልጣን ለተሰጠው አካል ማቅረብና ውሳኔ ወይም ፍርድ የማግኘት መብት አለው።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ የተመለከተውን ውሳኔ ወይም ፍርድ፡-
 - ሀ) ማንኛውም ማህበር የአባላቱን የጋራ ወይም የግል ጥቅም በመወከል፡፡
 - ለ) ማንኛውም ቡድን ወይም ተመሳሳይ ጥቅም ያላቸውን ሰዎች የሚወክል ግለሰብ ወይም የቡድን አባል የመጠየቅና የማግኘት መብት አለው።

Article 38
Rights of Access to justice

1. Everyone has the right to bring a justicible matter to and to obtain a decision or judgment by a court of law or any other competent body with judicial power.
2. The decision or judgment referred to under sub Article 1 of this Article may also be sought by;
 - a) Any association representing the collective or individual interests of its members; or
 - b) Any group or person who is a member of or represents a group with similar interests.

አንቀጽ 39
የመምረጥና የመመረጥ መብት

1. ማንኛውም ዜጋ በቀለም ፣ በዘር ፣ በብሄረሰብ ፣ በጾታ ፣ በቋንቋ ፣ በሀይማኖትና በፖለቲካ ወይም በሌላ አመለካከት ወይም በሌላ አቋም ላይ የተመሠረተ ልዩነት ሳይደረግበት የሚከተሉት መብቶች አሉት።
 - ሀ) በቀጥታና በነጻነት በመረጣቸው ተወካዮች አማካይነት በህዝብ ጉዳይ አስተዳደር የመሳተፍ
 - ለ) ዕድሜው 18 ዓመት ሲሞላ በሕግ መሠረት የመምረጥና የመመረጥ
 - ሐ) በማንኛውም የመንግሥት ደረጃ በፕሊዬው በሚካሄደው ምርጫ የመምረጥና የመመረጥ ምርጫው ሁሉን አቀፍ ፣ በሁሉም እኩልነት ላይ የተመሠረተና መራጩ ፈቃዱን በምስጢር ድምጽ አሰጣጥ በነጻነት በሚገልጽበትና ዋስትና የሚሰጥ መሆን አለበት።
 - መ) የክልሉን ብሄረሰቦች ቋንቋ የሚናገር ብቻ የመመረጥ መብት አለው።
2. በፖለቲካ ድርጅቶች ፣ በሰራተኞች ፣ በንግድ ፣ በአሰሪዎችና በሙያ ማኅበራት ለተሳትፎ ድርጅቱ የሚጠይቀውን ጠቅላላና ልዩ የአባልነት መስፈርት የሚያሟላ ማንኛውም ሰው በፍላጎት አባል የመሆን መብቱ የተከበረ መሆን አለበት።
3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) በተመለከቱት ድርጅቶች ውስጥ ለጋላፊነት ቦታዎች የሚካሄዱ ምርጫዎች ነጻና ዲሞክራሲያዊ በሆነ መንገድ ይፈጸማሉ።
4. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /2/ እና /3/ ድንጋጌዎች የህዝብን ትቅም ስፋ ባለ ሁኔታ የሚነኩ እስከሆኑ ድረስ በህዝባዊ ድርጅቶች ላይ ተፈጻሚ ይሆናሉ።

Article 39
The Right to vote and to be elected

1. Every citizen, without any discrimination based on color, race, nationality, sex language, religion and political or other opinion or other status has the following rights.
 - a) To take part in the conduct of public affairs, directly and through freely chosen representatives;
 - b) On the attainment of 18 years of age, to vote and to be elected, in accordance with law.
 - c) To vote and to be elected at periodic elections to any office at any level of government. Elections shall be by universal and equal suffrage and shall be held by secret ballot, guarantying the free express of the will of the electors.
 - d) Only the one who speaks the languages of nationalities of the Region has the right to be elected.
2. The rights of everyone to be a member of his own will in a political organization. Labor union, trade organization, or employers' or professional association shall be respected if he or she meets the special and general requirements stipulated by such organization.
3. Elections to positions of responsibility within any of the organization referred to under sub-article 2 of this article shall be conducted in a free and democratic manner.
4. The provisions of sub-article 2 and 3 of this article shall apply to civic organizations which significantly affect the public interest.

አንቀጽ 40
የንብረት መብት

Article 40

The Right to Property

1. ማንኛውም የክልሉ ኗሪ የግል ንብረት ባለቤት መሆኑ ይከበርለታል። ይህ መብት የህዝብን ጥቅም ለመጠበቅ በሌላ ሁኔታ በህግ እስካልተወሰነ ድረስ ንብረት የመያዝና የመጠቀም ወይም የሌሎችን ዜጎች መብቶች እስካልተቃረነ ድረስ ንብረትን የመሸጥ ወይም በሌላ መንገድ የማስተላለፍ መብቶችን ያካትታል።
2. ከዚህ አንቀጽ አላማ የግል ንብረት ማለት ማንኛውም የክልሉ ኗሪ ወይም ህጋዊ ሰውነት በህግ የተሰጣቸው አገር አቀፋዊ ወይም ህጋዊ ክልላዊ ማገበራት ወይም አግባብ ባላቸው ሁኔታዎች በህግ በተለየ በጋራ የንብረት ባለቤቶች እንዲሆኑ የተፈቀደላቸው ማህበረሰቦች በጉልበታቸው ፣ በፈጠራ ችሎታቸው ወይም በካፒታላቸው ያፈሩት ተጨባጭ የሆነና የተጨባጭነት ጠባይ ሳይኖረው ዋጋ ያለው ውጤት ነው።
3. የገጠርም ሆነ የከተማ መሬትና የተፈጥሮ ሀብት ባለቤትነት መብት የመንግሥትና የህዝብ ብቻ ነው። መሬት የማይሸጥ የማይለወጥ የክልሉ ህዝብ የጋራ ንብረት ነው።
4. የክልሉ አርሶ አደሮች መሬት በነጻ የማግኘትና ከመሬታቸው ያለመነቀል መብታቸው የተከበረ ነው። አፈጻጸሙን በተመለከተ ዝርዝሩ በህግ ይወሰናል።
5. በክልሉ የሚገኙ ዘላኖች ለግጦሽም ሆነ ለእርሻ የሚጠቀሙበት መሬት በነጻ የማግኘት ፣ የመጠቀም ፣ ከመሬታቸው ያለመፈናቀል መብት አላቸው። አፈጻጸሙ በህግ ይወሰናል።
6. የመሬት ባለቤትነት የህዝብ መሆኑ እንደተጠበቀ ሆኖ የክልሉ መንግሥት ለግል ባለሀብቶች በህግ በሚወሰነው ክፍያ በመሬት አጠቃቀም መብታቸውን ያስከብርላቸዋል። ዝርዝሩ በህግ ይወሰናል።
7. ማንም ሰው በጉልበት ወይም በገንዘብ በመሬት ላይ ለሚገነባው ቋሚ ንብረት ወይም ለሚያደርገው ቋሚ መሻሻል ሙሉ መብት አለው። ይህ መብት የመሸጥ ፣ የመለወጥ ፣ የማውረድ የመሬት ተጠቃሚነቱ ሲቋረጥ ንብረቱን የማንሳት ፣ ባለቤትነቱን በማዛወር ወይም የካሳ ክፍያ የመጠቀም መብትን ያጠቃልላል። ዝርዝር አፈጻጸሙ በህግ ይወሰናል።
8. የግል ንብረት ባለቤትነት መብት እንደተጠበቀ ሆኖ መንግሥት ለህዝብ ጥቅም አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ተመጣጣኝ ካሳ በቅድሚያ በመክፈል የግል ንብረት ለመውሰድ ይችላል።

1. Every resident of the Region has the right to the ownership of private property. Unless prescribed otherwise by law on accent of public interest, this right shall include the right to acquire, to use and, in manner compatible with the right of other citizens, to dispose of such property by sale or bequest or transfer it otherwise.
2. "private property," for the purpose of this Article, shall and is produce by the labor, creativity, enterprise or capital of a resident of the Region, associations which enjoy judicial personality under law, or in appropriate circumstances, by communities specifically empowered by law to own property in common.
3. The right to ownership of rural and urban land, as well as of all natural resources, is exclusively vested in the State and in the peoples. Land is a common property of the peoples of the Region and shall not be subject to sale or to other means of exchange.
4. All farmers of the Region have the right to obtain land with out payment and the protection against eviction from their possession. The implementation of this provision shall be specified by law.
5. Pastoralists of the Region have the Right to free land for grazing and cultivation as well as the right not to be displayed from their own lands. The implementation shall be specified by law.
6. Without prejudice to the right of peoples to ownership of land, the Regional State shall ensure the right of private investors to use the land, on the basis payment agreements established by law. Particulars shall be determined by law.
7. Every person shall have the full right to the immovable property he builds and to the permanent improvements he brings about on the land by his labor or capital. This right shall include the right to sell, to change, to bequest, and where the right of use expires, to remove his property, transfer his title or claim compensation for it. Particulars shall be determined by law.
8. With out prejudice to the right to private property, the State may expropriate private property for public purposes subject to payment in advance of compensation commensurate to the value of the property.

የኢኮኖሚ ፣ የማህበራዊና የባህል መብቶች

1. ማኛውም የክልሉ ኗሪ የሆነ በክልሉ ውስጥ ለመኖር የሚፈልግ ኢትዮጵያዊ በክልሉ ውስጥ በማንኛውም የኢኮኖሚ እንቅስቃሴ የመስማራትና ለመተዳደሪያው የመረጠውን ሥራ የመሥራት መብት አለው።
2. ማንኛውም የክልሉ ኗሪ መተዳደሪያውን ሥራውንና መያወጥን የመምረጥ መብት አለው።
3. የክልሉ ኗሪዎች ሁሉ በመንግሥት ገንዘብ በሚካሄደው ማህበራዊ አገልግሎቶች በእኩልነት የመጠቀም መብት አላቸው።
4. የክልሉ መንግሥት የአካልና የአዕምሮ ጉዳተኞቻችን ፣ አረጋዊያንና ያለ ወላጅ ወይም አሳዳጊ የቀሩ ህጻናትን ለማቋቋምና ለመርዳት የክልሉ ኢኮኖሚ አቅም በፈቀደው ደረጃ እንክብካቤ ያደርጋል።
5. የክልሉ መንግስት የጤና የትምህርትና ሌሎች ማህበራዊ አገልግሎቶችን ለሀዘብ ለማቅረብ በየጊዜው እየጨመረ የሚሄድ ሀብት ይመድባል።
6. የክልሉ መንግሥት ለሥራ አጠችና ለችግሮች ሥራ ለመፍጠር የሚያስችል ፖሊሲ ይከተላል። እንዲሁም በሚያካሂደው የሥራ ዘርፍ ውስጥ የሥራ ዕድል ለመፍጠር የሥራ ፕሮግራሞችን ያወጣል፤ ፕሮጀክቶችን ያካሂዳል።
7. የክልሉ መንግሥት የክልሉ ኗሪዎች ጠቃሚ ሥራ የማግኘት እድላቸው እየሰፋ እንዲሄድ ለማድረግ አስፈላጊ እርምጃዎችን ይወስዳል።
8. ገበሬዎች በየጊዜው እየተሻሻለ የሚሄድ ኑሮ ለመኖር የሚያስችላቸውና ለብሄራዊ ሀብት ካደረጉት የምርት አስተዋጽኦ ጋር ተመጣጣኝ የሆነ ተገቢ ዋጋ ለምርት ውጤቶቻቸው የማግኘት መብት አላቸው። የክልሉ መንግሥት የኢኮኖሚ ፣ የማህበራዊና የልማት ፖሊሲዎችን በሚተልምበት ጊዜ በዚህ አላማ መመራት አለበት።
9. መንግሥት ፣ የባህልና የታሪክ ቅርሶችን የመንከባከብና ለሥነ-ጥበብ መስፋፋት አስተዋጽኦ የማድረግ ኃላፊነት አለበት።

አንቀጽ 42

የሠራተኞች መብት

- 1.ሀ) የፋብሪካና የአገልግሎት ሠራተኞች፣ ገበሬዎች ፣ የእርሻ ሠራተኞች ሌሎች የገጠር ሠራተኞች ፣ ከተወሰነ ኃላፊነት ደረጃ በታች ያሉና የሥራ ጠባያቸው የሚፈቅድላቸው የመንግሥት ሠራተኞች የሥራና የኢኮኖሚ ሁኔታዎችን ለማሻሻል በማኅበር የመደራጀት መብት አላቸው። ይህ መብት የሠራተኞች ማኅበራትንና ሌሎች ማኅበራትን የማደራጀት፣ ከአሰሪዎችና ጥቅማቸውን ከሚነኩ ሌሎች ድርጅቶች ጋር የመደራደር መብትን ያካትታል።

Article 41

Economic, social, and Cultural Rights

1. Every resident of the Region or every Ethiopian who wants to live in the Region has the right to engage freely in any economic activity and to pursue a livelihood of his choice anywhere within the Region.
2. Every resident of the Region has the right to choose his means of livelihood, occupation and profession.
3. All resident of the Region have the right to equal access to publicly funded social services.
4. The Regional State shall, within available means allocate recourses to provide rehabilitation and assistance to the physically and mentally disabled, the aged, and assistance to the physically and mentally disabled, the aged and to children who are left without parents or guardian.
5. The Regional State has the obligation to allocate ever-increasing recourse to provide to public health, education and other social services.
6. The Regional State shall pursue policies which aim to expand job opportunities for the unemployed and the poor and shall accordingly undertake programs and public works projects.
7. The Regional State shall undertake all measures necessary to increase opportunities for residents to find gained employment.
8. Farmers and pastoralists have the Right to receive fair prices for their products, that would lead to improvement in their conditions of life and to enable them to obtain an equitable share of the national wealth commensurate with their contribution. The Regional State shall, in the formulation of economic, social and development policies be guided by this objective.
9. The State has the responsibility to protect and preserve historical and cultural legacies and to contribute to the promotion of the arts.

Article 42

Rights of labor

- 1.a) factory and service workers, farmers, farm laborers, other rural workers and government employees whose work compatibility allows for it and who are below a certain level of responsibility have the right to form associations that affect their interest.

- ለ) በንዑስ አንቀጽ /ሀ/ የተመለከቱት የሠራተኛ ክፍሎች ሥራ ማቆምን ጭምር ቅሬታዎችን የማሰማት መብት አላቸው።
 - ሐ) በንዑስ አንቀጽ /ሀ/ እና /ለ/ መሠረት እውቅና ባገኙት መብቶች ለመጠቀም የሚችሉት የመንግሥት ሠራተኞች በህግ ይወሰናሉ።
 - መ) ሴቶች ሠራተኞች ለተመሳሳይ ሥራ ተመሳሳይ ክፍያ የማግኘት መብታቸው የተጠበቀ ነው።
2. ለሠራተኞች በአግባቡ የተወሰነ የሥራ ሰዓት ዕረፍት፣ የመዝናኛ ጊዜ፣ በየጊዜው ከክፍያ ጋር የሚሰጡ የዕረፍት ቀኖች፣ ደመወዝ የሚከፈላቸው የህዝብ በዓላት እንዲሁም ጤናማና አደጋ የማያደርስ የሥራ አካባቢ የማግኘት መብት አላቸው።

3. እነዚህን መብቶች ተግባራዊ ለማድረግ የሚወጡ ህጎች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ መሠረት እውቅና ያገኙትን መብቶች ሳይቀንሱ የተጠቀሱት ዓይነት የሠራተኛ ማህበራት ስለሚቋቋሙበትና የጋራ ድርድር ስለሚደረግበት ሥርዓት ይደነግጋል።

አንቀጽ 43
የልማት መብት

1. የክልሉ ኗሪዎች የኑሮ ሁኔታዎችን የማሻሻልና የማያቋርጥ ዕድገት የማግኘት መብታቸው የተጠበቀ ነው።
2. የክልሉ ኗሪዎች በብሄራዊ ልማት የመሳተፍ በተለይም አባል የሆኑበትን ማኅበረሰብ የሚመለከቱ ፖሊሲዎችና ፕሮጀክቶች ላይ ሀሳባቸውን እንዲሰጡ የመጠየቅ መብት አላቸው።

አንቀጽ 44
የአካባቢ ደህንነት መብት

1. የክልሉ ኗሪዎች ንፁህና ጤናማ በሆነ አካባቢ የመኖር መብት አላቸው።
2. የክልሉ መንግሥት በሚያካሂዳቸው ፕሮግራሞች ምክንያት በተፈናቀሉ ወይም ኑሯቸው የሚነካባቸው ሰዎች ሁሉ በመንግሥት በቂ ዕርዳታ ወደ ሌላ አካባቢ መዘዋወርን ጨምሮ ተመጣጣኝ የሆነ ገንዘብ ወይም ሌላ አማራጭ ማካካሻ የማግኘት መብት አላቸው።

የክልሉ መንግስት አወቃቀርና የሥልጣን አከፋፈል
አንቀጽ 45

- የክልሉ አስተዳደር እርከኖች**
1. ክልሉ በዞኖች በወረዳዎችና በቀበሌዎች የተዋቀረ ነው። ይሁን እንጂ የክልሉ ምክር ቤት ሌሎች የአስተዳደር እርከኖች ሊያዋቅርና ስልጣንና ተግባራቸውን ለመወሰን ይችላል።
 2. በክልሉ ውስጥ የሚገኙ አናሳ ብሄረሰቦች በወረዳዎች ወይም በሌሎች የአስተዳደር እርከኖች ልዩ ውክልና ይኖራቸዋል።

- b) Categories of persons referred to in paragraph(a) of this sub article have the right to express their grievances. Including the right to strike.
 - c) Government employees who enjoy the rights provided under paragraphs (a) and (b) Of this sub-article shall be determine by law.
 - d) Women workers have the right to equal pay for equal work.
2. Workers have the right to reasonable limitation of working hours to rest, to leisure to periodic leaves with pay , to remuneration for public holidays as well as healthy and safe work environment.
 3. without prejudice to the rights recognized under sub-Article 1 of this Article, laws enacted for the implementation of such rights shall establish procedures for the formation of trade unions and for the regulation of the collective bargaining process.

Article 43

The Right to Development

1. The residents of the Region have the right to improved living standards and to sustainable development
2. The residents of the Region have the right to participate in national development and in particular to be consulted with respect to policies and projects affecting their community.

Article 44

Environmental Development

1. The residents of the Region have the right to a clear and healthy environment.
2. All persons who have been displace or whose livelihoods have adversely affected as a result of the Regional State programme have the right to commensurate monetary or alternative means of compensation, including relocation with adequate State assistance.

CHAPTER FOUR

The Structure and Division of Powers of the Regional State

Article 45

The Administrative levels of the Region

1. The Administrative levels of the Region comprise the zones, wordas and kebeles. However, the Regional State Council may establish other administrative levels and determine their powers and duties.
2. The minority Nationality who reside in the Region shall, at wordas or at other Administrative levels, have special representation.

አንቀጽ 46

የክልሉ የሥልጣን አካላት አወቃቀር

1. የክልሉ መንግሥት ህግ አውጭ አካል የክልሉ ምክር ቤት ሲሆን የብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ከፍተኛ የሥልጣን አካል ሆኖ ተጠሪነቱ ለወከለው ህዝብ ይሆናል።
2. የክልሉ ከፍተኛ ሕግ አስፈጻሚ አካል የክልሉ ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ሲሆን ተጠሪነቱ ለክልሉ ምክር ቤት ነው።
3. የክልሉ የዳኝነት ሥልጣን የክልሉ ፍርድ ቤቶች ብቻ ነው።

አንቀጽ 47

የክልሉ ሥልጣንና ተግባር

1. በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-መንግሥት ውስጥ በወል ተለይተው ለፌዴራሉ መንግሥት ከተሰጡት ሥልጣንና ተግባራት ውጭ ያለ ሥልጣንና ተግባር የክልሉ ይሆናል።
2. በዚህም መሠረት ክልላዊ መንግሥቱ
 - ሀ/ የክልሉን የኢኮኖሚና የማበራዊ ልማት ፖሊሲ ሥትራቴጅና አቅድ ያወጣል ፤ ያስፈጽማል።
 - ለ/ የክልሉን ሕገ-መንግሥትና ሌሎች ሕጎችን ያወጣል ፤ ያስፈጽማል።
 - ሐ/ የፌዴራሉ መንግሥት በሚያወጣው ሕግ መሠረት መሬትና የተፈጥሮ ሀብትን ያስተዳድራል።
 - መ/ ራስን በራስ ማስተዳደርን ዓላማ ያደረገ ክልላዊ መስተዳደር ያዋቅራል። የህግ የበላይነት የሰፈነበት ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ይገነባል። የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክና የክልሉን ሕገ-መንግስት ይጠብቃል ፤ ይከላከላል።
 - ሠ/ ለክልሉ በተወሰነው የገቢ ምንጭ ግብርና ሌሎች ታክሶችን ይጥላል፤ በጀት ያወጣል፤ ያስፈጽማል።
 - ረ/ የክልሉን መስተዳደር ሠራተኞች አስተዳደርና የሥራ ሁኔታዎች በተመለከተ ሕግ ያወጣል ፤ ያስፈጽማል። ይህንን በሚያስፈጽምበት ጊዜ የሀገሪቱን የትምህርት ፣ የሥልጠናና የልምድ መመዘኛዎች ግምት ውስጥ ማስገባት ይኖርበታል።
 - ሰ/ የክልሉን የፖሊስ ሀይል ያደራጃል ፤ ይመራል፤ የክልሉን ሰላምና ፀጥታ ይጠብቃል።
 - ሸ/ በህግ መሠረት ይቅርታን ያደርጋል።
 - ቀ/ በክልሉ መስተዳድርና በድርጅት ተቀጣሪዎች ላይ የሥራ ግብር ይጥላል ፤ ይሰበስባል።
 - በ/ የመሬት መጠቀሚያ ክፍያ ይወስናል፤ ይሰበስባል።
 - ተ/ የእርሻ ሥራ ገቢ ግብር ይጥላል፤ ይሰበስባል።
 - ቸ/ በክልሉ በግል ባለቤትነት ስር ካሉ ቤቶችና ሌሎች ንብረቶች በሚገኝ ገቢ ላይ ግብር ይጥላል፤ ይሰበስባል። በክልል መስተዳድሩ ባለቤትነት ስር ባሉ ቤቶችና ሌሎች ንብረቶች ላይ ኪራይ ያስከፍላል።

Article 46

Structure of the organs of the Region

1. The Regional council is the legislative organ of the Regional State. It shall also be highest organ of the Regional State authority. It shall be responsible to the electorate of the Region.
2. The executive committee of the Regional State administration is the highest executive organ of the Regional State and shall be responsible to the Regional State Council.
3. The Regional State judicial power is vested only in the courts of the Region.

Article 47

Powers and Functions of the Regional State

1. All powers by not given expressly to the federal Government by the constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia are reserved to the Regional State.
2. Accordingly, the Regional state shall have the following powers and duties;
 - a) To formulate and execute economic, social and development policies, strategies and plans of the Region;
 - b) To enact and execute the Constitution and other laws of the Region.
 - c) To administer land and other natural resources in accordance with Federal laws.
 - d) To establish a Regional State Administration that best advances self-government, a democratic order based on the rule of law; to protect and define the federal and the Regional constitutions;
 - e) To levy and collect taxes and duties on revenue sources reserved to the Regional State and to draw up and administer the regional state budget;
 - f) To enact and enforce laws on the Regional State civil servants and their condition of work, in the implementation of this responsibility it shall take in to account the federal State standards on education. Training and experience required for any public position;
 - g) To establish and administer the Regional State police force, and to maintain public order and peace within the Regional State.
 - h) To grant pardon in accordance with conditions and procedures established by law.
 - i) To levy and collect income tax from employees of the Regional civil service and other undertakings,
 - j) To determine and collect fees for land usufructuray right;
 - k) To levy and collect income tax from agricultural activities.
 - l) To levy and collect taxes on income derived from private houses and other properties within the Regional State. To collect rent on house and other properties it owns.

- ገ/ በክልል መስተዳድሩ ባለቤትነት የሚገኙ ድርጅቶች ላይ የንግድ ትርፍ ፣ የሥራ ግብርና የሽያጭ ታክስ ይጥላል፤ ይሰበስባል።
- ሃ/ የፌዴራል መንግሥትና ክልሉ
 - 1. በጋራ ከሚያቋቁሟቸው የልማት ድርጅቶች የሚገኘውን የንግድ ትርፍ ግብር ፣ የሥራ ግብርና የሽያጭ የኤክሳይስ ታክስ በህጉ መሠረት ይከፋፈላሉ።
 - 2. ከድርጅቶች የንግድ ትርፍ ላይና በባለ አክሲዮኖች የትርፍ ድርሻ ላይ ግብርና የሽያጭ ታክስ በህጉ መሠረት ይከፋፈላሉ።
 - 3. በከፍተኛ የማዕድን ሥራዎችና ከማናቸውም የፔትሮሊየምና የጋዝ ሥራዎች የሚገኘውን የገቢ ግብርና የሮያሊቲ ክፍያዎች በህጉ መሠረት ይከፋፈላሉ።
- ገ/ በክልል መስተዳድር አካላት ከሚሰጡ ፈቃዶችና አገልግሎቶች የሚመነጨ ክፍያዎችን ይወስናል ፤ ይሰበስባል።
- አ/ ከደን የሚገኝ የሮያሊቲ ክፍያ ይወስናል፤ ይሰበስባል።
- ከ/ የክልሉ መንግሥት ሕገ-መንግሥት ሥርዓቱን አደጋ ሲያጋጥም ወይም የህዝቡን ጤንነት አደጋ ላይ የሚጥል በሽታ ሲከሰት የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ የመደንገግ ሥልጣን አለው።
- ከ/ የክልሉ መንግሥት የሚያወጣቸውን ሕግጋት፣ ፖሊሲዎችና መመሪያዎች በሥራ ላይ ለማዋል አስፈላጊ የሆኑ ደንቦችን የማውጣት ሥልጣን አለው።

ምዕራፍ አምስት
ስለ ክልሉ ምክር ቤት
አንቀጽ 48

ስለ ክልሉ ምክር ቤት አባላት

- 1. የክልሉ ምክር ቤት አባላት ነጻ ፣ ቀጥተኛ ፣ ትክክለኛ በሆነና ድምጽ በምስጢር በሚሰጥበት ሥርዓት በየአምስት ዓመቱ በህዝብ ይመረጣል።
- 2. የምክር ቤቱ አባላት በአንድ የምርጫ ክልል ውስጥ ከሌሎች ተወዳዳሪዎች መካከል አብላጫ ድምጽ ያገኘ ተወዳዳሪ አሸናፊ በሚሆንበት የምርጫ ሥርዓት ይመረጣል፤ ዝርዝሩ በሕግ ይወሰናል።
- 3. የምክር ቤቱ አባላት የመላው የክልሉ ህዝብ ተወካዮች ናቸው። ተገዥነታቸውም
 - ሀ/ ለሕገ-መንግሥቱ
 - ለ/ ለህዝቡና
 - ሐ/ ለራሳቸው ሕሊና ብቻ ይሆናል።
- 4. ማንኛውም የምክር ቤቱ አባል በምክር ቤቱ ውስጥ በሚሰጠው ደምጽ ወይም አስተያየት ምክንያት አይከሰስም፤ አስተዳደራዊ እርምጃም አይወሰድበትም
- 5. ማንኛውም የምክር ቤቱ አባል ከባድ ወንጀል ሲፈጽም እጅ ከፈንጅ ካልተያዘ በስተቀር ያለ ምክር ቤቱ ፈቃድ አይያዝም፤ በወንጀልም አይከሰስም።

- m) To levy and collect profit, sales, excise and personnel income taxes on income of enterprise owned by the Regional State.
- n) The Federal Government and the Regional State shall
 - 1. Joint levy and collect profit, sales, and personal income taxes on enterprises they jointly establish;
 - 2. Jointly levy and collect taxes on the profits of companies and on dividends due to shareholders;
 - 3. Jointly levy and collect taxes on incomes derived from large scale mining and all petroleum and gas operations and regulates on such operations.
- o) To determine and collect fees and charge relating to license issued and service rendered by the Regional State organs.
- p) To fix and collect royalty for use of forest resources
- q) To decree a State of emergency should a break down of law and order or an epidemic occur,
- r) To issue regulations which deemed necessary for the implementation of laws, policies, and directives adopted by the Regional State.

CHAPTER FIVE
The Regional State Council
Article 48

Members of the Regional State Council

- 1. Members of the regional State Council shall be elected by the people for a term of five years by direct, free and fair elections held by secret ballot.
- 2. Members of the Regional State Council shall be elected from candidates in each electoral district by a plurality of the votes cast. Particulars shall be determined by law.
- 3. Members of the Regional State Council are representatives of the peoples of the Region as whole. They are governed by:
 - a) The constitution
 - b) The will of the people; and
 - c) Their conscience.
- 4. No member of the Regional State Council may be prosecuted on account of any vote he casts or opinion he expresses in the Council. Nor shall any administrative action be taken against any member of such ground.
- 5. No member of the Regional State council may be arrested, or prosecuted or questioned without the permission of the Council except in the case of flagrant delicto.

6. ማንኛውም የምክር ቤቱ አባል የመረጠው ህዝብ አመኔታ ባጣበት ጊዜ በህግ መሠረት ከምክር ቤቱ አባልነት ይወገዳል።

አንቀጽ 49

የክልሉ ምክር ቤት ሥልጣንና ተግባር

1. የክልሉ ምክር ቤት በዚህ ሕገ-መንግሥት መሠረት የክልሉ የሕግ አውጭ አካል ነው።

2. የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-መንግሥት ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ምክር ቤቱ በብሄራዊ ክልሉ የውስጥ ጉዳዮች ላይ የበላይ የፖለቲካ ሥልጣን ባለቤት ነው።

3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ እና /2/ የተደነገገው አጠቃላይ ሥልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ ምክር ቤቱ በተለይ የሚከተለው ሥልጣን ይኖረዋል።

ሀ) በዚህ ሕገ-መንግሥት መሠረት የፌዴራሉን ሕገ-መንግሥት ሕጎች የማይጻጸፍ ልዩ ልዩ ህጎችን ያወጣል።

ለ) የህዝቡን ብዛት ፣ የክልሉን ስፋትና ማህበረ ኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴ ግምት ውስጥ በማስገባት ተጨማሪ የአስተዳደር እርከኖች ወይም የራስ በራስ አስተዳደራዊ ክልሎች ያቋቁማል።

ሐ) የፌዴራላዊ መንግሥት ሥልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ ከአጎራባች ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥታት ጋር እንደየአግባቡ ይደራደራል ፣ የተደረገውንም ስምምነት ያፀድቃል።

መ) የክልሉን ርዕሰ-መስተዳድር ፣ ምክትል ርዕሰ- መስተዳድሩንና ፀሀፊውን ይመርጣል።

ሠ) የክልሉንና የዞኖችን የዳኝነት አካላት ያቋቁማል።

ረ) የአዲትና የቁጥጥር አካል ያቋቁማል።

ሰ) የክልሉን ሰላምና ፀጥታ ለመጠበቅ የሚያስፈልጉ መመሪያዎች ያወጣል፤ የፀጥታና የፖሊስ ኃይል ያቋቁማል።

ሸ) የብሄራዊ ክልላዊ መስተዳድሩን የማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ፕሮግራሞች ያፀድቃል።

ቀ) የብሄራዊ ክልላዊ መስተዳድሩን የገቢ ምንጮች የሚመለከቱ ህጎች ያወጣል፤ የራሱን በጀት ያፀድቃል።

በ) ለማህበራዊ አገልግሎትና ለኢኮኖሚ ልማት አስፈላጊ የሆኑ ተቋማትን ያቋቁማል።

ተ) ለብሄራዊ ክልላዊ መስተዳድር ምክር ቤት
1. የክልሉን ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚደንትና ምክትል ፕሬዚደንት
2. የክልሉን ዋና አዲተር ይሾማል።

ቸ) ለክልሉ መንግሥት በተከለለው የገቢ ምንጭ ክልል ውስጥ ግብርና ታክስ ይጥላል።

ኘ) የክልሉን መስተዳድር ሠራተኞች የአስተዳደርና የሥራ ሀኔታዎች በተመለከተ ህግ ያወጣል።

ኘ) በዚህ ሕገ-መንግሥት አንቀጽ 47 ንዑስ አንቀጽ 2/ከ/ በተሰጠው ሥልጣን መሠረት የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ ያወጣል።

ኘ) የክልሉ ም/ቤት የሀገሪቱንና የክልሉን ሕገ-መንግሥት እንዲሁም አዋጆች እና ሕጎችን በክልሉ ተግባራዊ ለማድረግ የሚያስችል ደንብ የማውጣት ስልጣን አለው።

6. A member of the Regional State Council may, in accordance with law, lose his mandate of representation upon loss of confidence by the electorate.

Article 49

Powers and functions of the Regional State

1. The Regional State Council shall have legislative power in matters assigned to it by this Constitution.

2. Without prejudice to the provision of the constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, all sovereign power resides in the Council on matters falling under the Regional State jurisdictions.

3. Consistent with the provisions of sub-Articles 1 and 2 of this Article, the regional State council shall, in particular, have the following powers and duties:

a) To enact laws consistent with this constitution and the Federal Constitution.

b) To establish other administrative levels or self government administrations taking into account the population, area and socioeconomic activities of the Region.

c) To negotiate and approve agreements enter in to between the Region and other negotiating National Regional States.

d) To elect president, vice-president and secretary of the Regional State.

e) To establish judicial organs of the Regional and zones;

f) To establish judicial the auditing and inspection organs.

g) To issue directives on the maintenance of peace and security of the Regional and to establish the Regional police and security forces;

h) To deliberate upon and approve the social and economic development programs of the National Regional State;

i) To enact laws on matters operating to the revenue of National Regional State and approve its own budget;

j) To establish institutions that are necessary for social and economic development;

k) To appoint
1. The president and Vice-president of the Regional Supreme Court
2. The Auditor-General of the Region

l) To levy taxes and duties on revenue sources reserved to the Region;

m) To enact laws on the Regional State civil service and their condition of work;

n) To decree a state of emergence in accordance with sub-Article 2 (q) of Article 47 of this Constitution;

o) To issue regulations for the implementation of the Constitution and laws of the Federal Government and of the Regional State.

አንቀጽ 50

የምክር ቤቱ ስብሰባና የሥራ ዘመን

1. የምክር ቤቱ አባላት ከግማሽ በላይ ከተገኙ ምልዓተ ጉባዔ ይኖራል።
2. የክልል ምክር ቤት ቢያንስ በዓመት ሁለት ጊዜ ይሰበሰባል።
3. የክልሉ ምክር ቤት አባላት የሚመረጡት ለአምስት ዓመታት ነው። የሥራ ዘመኑ ከማብቃቱ ከአንድ ወር በፊት አዲስ ምርጫ ተካሂዶ ይጠናቀቃል።
4. የምክር ቤቱ መደበኛ ስብሰባ በሌለበት ጊዜ ሊቀመንበሩ ስብሰባ ሊጠራ ይችላል። ከምክር ቤቱ አባላት ከግማሽ በላይ የሚሆኑት ስብሰባ እንዲጠራ ከጠየቁ ሊቀመንበሩ ስብሰባ የመጥራት ግዴታ አለበት።
5. የክልሉ ምክር ቤት ስብሰባ በግልጽ ይካሄዳል። ሆኖም በምክር ቤቱ አባላት ወይም በክልሉ መስተዳድር በዝግ ስብሰባ እንዲደረግ ከተጠየቀና ከምክር ቤቱ አባላት ከግማሽ በላይ ከደገፉት ዝግ ስብሰባ ሊደረግ ይችላል።

አንቀጽ 51

የምክር ቤቱ ውሳኔዎችና ሥነ-ስርዓቶች

1. በዚህ ሕገ-መንግሥት በግልጽ በተለይ ካልተደነገገ በስተቀር ማንኛውም ውሳኔዎች የሚተላለፉት በምክር ቤቱ አባላት የአብላጫ ድምጽ ነው።
2. ምክር ቤቱ ሰለአሰራሩና ሰለ ሕግ አወጣጡ ሂደት ደንቦችን ያወጣል።

ምዕራፍ ስድስት

የህግ አስፈጻሚ አካል

አንቀጽ 52

ስለአስፈጻሚነት ሥልጣን

1. የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ከፍተኛ የአስፈጻሚነት ሥልጣን የተሰጠው ለሥራ አስፈጻሚው ኮሚቴና ለርዕሰ-መስተዳድሩ ነው።
2. የሥራ አስፈጻሚው ኮሚቴና ርዕሰ-መስተዳድሩ ተጠሪነታቸው ለብሄራዊ ክልል ምክር ቤቱ ነው።
3. በዚህ ሕገ-መንግሥት መሠረት በሌላ አኳኋን ካልተወሰነ በስተቀር የርዕሰ-መስተዳድሩ የሥራ ዘመን የብሄራዊ ክልላዊ ምክር ቤት የሥራ ዘመን ነው።

Article 50

Meetings of the council and Durations if its Terms

1. The presence of more than half of the members of the Council constitutes a quorum.
2. The Regional State Council shall meet at least twice every year.
3. The members of the Regional State Council shall be elected for a term of five years. Election for the new council shall be concluded one month prior to the expiry of the council's term
4. The president may call a meeting of the Council when it is not in session. The president is also obliged to call a meeting of the Council at the request of more than one-half of the members.
5. Meetings of the Regional State council shall be public. The Council, may however, hold a close meeting at the request of council members or the Executive Committee of the Regional State if such a request is supported by a decision of more than one-half of the members of the Council.

Article 51

Decisions and Rules of procedure of the Council

1. Unless otherwise provided in this Constitution, all decisions of the Council shall be by a majority vote of the members present and voting.
2. The Council shall adopt rules and procedures regarding the organization of its legislative process.

CHAPTER SIX

The Executive

Article 52

The powers of the Executive

1. The highest executive powers of the Benishngul Gumuz National Regional State are vested in the Executive committee and the president of the Regional State.
2. The Executive committee and the president are responsible to the National Regional State council. In the exercise of the Regional State functions, members of the Executive Committee are collectively responsible for decisions they make.
3. Unless otherwise provided in this Constitution the term of office of the president is for the duration of the mandate of the national Regional State Council.

አንቀጽ 53
የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ

1. የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ርዕሰ-መስተዳድር፣ ምክትል ርዕሰ-መስተዳድር ፣ ፀኑፊውና ሌሎች ምክር ቤቱ ከመካከሉ የሚመርጣቸው አባላት የሚገኙበት አካል ነው።
2. የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ሰብሳቢ ርዕሰ-መስተዳድር ነው።
3. ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴው ለሚወስነው ውሳኔ ለክልል ምክር ቤት ተጠሪ ነው።

አንቀጽ 54

የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ሥልጣንና ተግባር

የፌዴራሉ ሕገ-መንግሥት ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴው ከዚህ በታች የተመለከቱት ሥልጣንና ተግባራት አሉት።

1. በክልል ምክር ቤት እንዲሁም በፌዴራል መንግሥት የወጡ ህጎችና የተሰጡ ውሳኔዎች በሥራ መተግበራቸውን ያረጋግጣል።
2. የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባሎችና የሌሎችን የመንግሥት አካላት አደረጃጀት ይወስናል፤ ስራቸውን ይመለከታል ፤ ይመራል።
3. የክልሉን ዓመታዊ በጀት ያዘጋጃል፤ ለክልል ምክር ቤት ያቀርባል ፤ ሲፈቀድም በተግባር ላይ እንዲውል ያደርጋል።
4. የኢኮኖሚና የማህበራዊ ፖሊሲዎችና ሥነ-ቴክኖሎጂን ይከፋፈላል፤ በክልል ምክር ቤት ያፀድቃል፤ የተወሰነውንም ያስፈፅማል።
5. ህግና ሥርዓት መከበሩን ያረጋግጣል።
6. ደንቦችንና መመሪያዎችን ያወጣል።
7. በክልል ምክር ቤት የሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል።

አንቀጽ 55

የርዕሰ መስተዳድሩ አሰያዩም

የክልሉ ምክር ቤት ከአባላቱ መካከል ርዕሰ-መስተዳድሩን ይመርጣል።

አንቀጽ 56

የብሄራዊ ክልሉ ርዕሰ-መስተዳድር ሥልጣንና ተግባር

1. ርዕሰ-መስተዳድሩ የክልሉ መስተዳድር የሥራ መሪና የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴው ሰብሳቢ ነው። ተጠሪነቱም ለክልሉ ምክር ቤትና ለሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ነው።
2. የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ያወጣቸውን ፖሊሲዎች ፣ ደንቦች ፣ መመሪያዎችና ውሳኔዎች ተፈጻሚነት ይከታተላል።
3. የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴን ይመራል፤ ያስተባብራል፤ ይወክላል። እንዲሁም ክልላዊ ምክር ቤቱን ይወክላል ፤ በሊቀመንበርነትም ይመራል።
4. የክልሉን ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፣ ፕሬዚደንትና የክልሉን ዋና ኦዲተር መርጦ በምክር ቤቱ ሽመታቸውን ያስጸድቃል።

Article 53

The Effective Committee

1. The Executive committee comprises the president, the vice-president, the secretary and other members elected from among members of the Regional State Council.
2. The chairman of the Executive Committee shall be the president.
3. The Executive Committee is responsible to the Regional state Council in its decisions.

Article 54

Powers and duties of the executive committee

Without prejudice to the provision of the Federal Constitution, the executive Committee shall have the following powers and duties:

1. To ensure the implementation of laws and decisions adopted by the Regional State council and Federal Government;
2. To decide on the organizational structure of the executive committee and organs of the Regional State, to oversee and provide leadership.
3. To draw up and submit the annual Regional State budget to the Regional State council and to implement it upon approval by the later.
4. To formulate economic and social policies and strategies and to submit it for approval to the Regional Council and when approved by same, to implement it.
5. To ensure the observance of law and order.
6. To issue regulations and directive
7. To carry out other responsibilities that may be entrusted to it by the Regional State Council.

Article 55

Appointment of the president

The Regional State Council from among its members shall elect the president

Article 56

Powers and Functions of the president

1. The president shall be the chief Executive the Chairman of the executive Committee of the Regional State. He is responsible to the Council and the executive Committee of the Regional State.
2. He shall follow up and ensure the implementation of policies, regulations, directions and decisions, adopted by the Executive Committee.
3. He leads the executive Committee, coordinate its activities and acts as the respective of the Regional State Council and Executive Committee. He also presides over the meetings of the Council and the Executive Committee.
4. He selects and submits for approval to the Council for posts of the president of Regional Supreme court and the Auditor-general of the region.

5. የክልሉን ከፍተኛ ኢኮኖሚያዊ፣ ማህበራዊና አስተዳደራዊ ተቋማት ወይም ቢሮዎች እንዲሁም በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 ከተዘረዘሩት ውጭ የሆኑ የክልሉ ሹመቶችን ለሥራ አስፈጻሚ በማቅረብ ያሾማል።
6. ብሄራዊ ክልላዊ ደህንነትን ለማስጠበቅና ህግና ሥርዓትን ለማስከበር የተቋቋሙትን ብሄራዊ የፀጥታና የፖሊስ ኃይሎች በበላይነት ይመራል።
7. በክልሉ የሚገኙትን የመስተዳድር እርከኖች ያስተባብራል፣ ይመራል፣ ይቆጣጠራል።
8. የክልሉን ህጎች በፊርማው «በልሳነ ሕግ ጋዜጣ» ላይ ያውጃል።

አንቀጽ 57

ሰለ ምክትል ርዕሰ-መስተዳድር

1. ምክትል ርዕሰ መስተዳድሩ
 - ሀ/ በርዕሰ-መስተዳድሩና በሥራ አስፈጻሚው ኮሚቴ ተለይተው የሚሰጡትን ተግባሮች ያከናውናል።
 - ለ/ ርዕሰ-መስተዳድሩ በማይኖርበት ጊዜ ርዕሰ-መስተዳድሩን በመተካት ይሠራል።
3. ምክትል ርዕሰ-መስተዳድሩ ተጠሪነቱ ለርዕሰ-መስተዳድሩና ለሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ይሆናል።

አንቀጽ 58

ሰለ ፀሀፊ

- የብሄራዊ ክልላዊ መስተዳድር ፀሀፊና የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባል መሆኑ
1. የመስተዳድሩን ጽህፈት ቤት ያደራጃል።
 2. የመስተዳድሩን ሰነዶች በአግባቡ ይይዛል።
 3. የሥራ አስፈጻሚውንና የአስተዳደሩን ቃለ-ጉባዔ በሚገባ መያዙን ያረጋግጣል።
 4. በጽህፈት ቤት ሥራዎችን በሃላፊነት ይመራል።
 5. በሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ በሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል።

አንቀጽ 59

ከፍተኛ የኢኮኖሚ፣ ማህበራዊና አስተዳደራዊ ተቋሞች ማቋቋም

1. የክልሉ ኢኮኖሚያዊ ማህበራዊና አስተዳደራዊ የዕለት ተዕለት ሥራዎችን የሚያከናውኑ የሚያስተባብሩና የሚመሩ ቢሮዎች ኮሚሽኖችና ተቋሞች ይቋቋማሉ።
2. የቢሮዎች የኮሚህኖችና የሌሎች ከፍተኛ ተቋሞች ተተጠሪነት ለክልሉ ርዕሰ-መስተዳድር ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴው ይሆናል ዝርዝሩ በህግ ይወሰናል።

5. He recommends the names of heads of high economic, social, and administrative establishment or bureaus of the Regions as well as nominees for positions other than those specified under sub-article (4) of this Article to the Executive Committee for appointment.
6. He shall supervise and guide the functions of the security and police forces of the Region in the enforcement of law and order.
7. He coordinates, supervises and leads the function of all the administrative levels of the Region.
8. He shall, by his signature, lissane Hig gazeta laws of the Region.

Article 57

Powers and Functions of the Vice-president

1. The Vice-president shall:
 - a) Carry out responsibilities which shall be specifically entrusted to him by the president and the Executive committee;
 - b) Act on behalf of the president in his absence
2. The vice-president shall be responsible to the president and to the Executive Committee.

Article 58

Powers and Functions of the Secretary

In this capacity as secretary of the National Regional State and member of the Executive Committee, he shall;

- a) Organize the office of the Regional state.
- b) Sserve as a custodian of all the documents of the Regional State;
- c) Ensure the propere handling of minutes of the executive Committee and those of the Regional State Council.
- d) Direct the functions of the office of the Regional State;
- e) Discharge such other functions as may be assigned to him by the Executive Committee.

Article 59

Establishment of higher Economic, social and Administrative organs

1. There shall be established bureaux, commissions and other orgsans to discharge, coordinate and guide the economic, social and administrative Functions of the Region;
2. Bureaux, Commissions and other organs shall be responsible to the president and excutive committee of the Regional State. The detailsshould be detrermined by law.

CHAPTER SEVEN

Structure and Powers of the Courts

Article 60

Independence of the judiciary

1. An independence judiciary is hereby established in the Regional State by this Constitution.
2. Special or ad-hoc courts which take judicial powers away from the regular courts or institutions legally empowered to exercise judicial functions and which do not follow legally prescribed procedures shall no be established

Article 61

Religious and Customary Courts

This Constitution shall not preclude the adjudication of disputes relating to personal and family laws in accordance with religious or customary laws, with the consent of the parties to the dispute. Particulars shall be determined by law.

Article 62

Judicial powers

1. judicial powers, in the Region, are vested in the Courts.
2. Courts of any State shall be free from any interference of influence of any State organ, any official or from any other source
3. Judges shall exercise their functions in full independent and shall be directed solely by the law.
4. No judge shall be removed from his duties before he reaches the retirement age determined by law except under the following conditions.
 - a) When the Judicial Administrating Council decides to remove him for violation of disciplinary rules or on grounds of gross incompetence;
 - b) When the judicial administration Council decides that a judge can no longer carry out his responsibilities on account of illness; and
 - c) When the Regional State Council approves by a majority vote the decision of the Judicial Administration Council.

5. The retirement of judges may not be extended beyond the retirement age determined by law.
6. The Regional Supreme Court shall draw up and submit to the Regional State Council for approval the budgets of the regional Courts, and upon approval, administer the budget.

Article 63

Structure and Powers of the Regional Courts

1. The judicial organs of the Region shall be the State Supreme Court, the High Court of zonal administration and the Worda Courts.

ምዕራፍ ሰባት

ስለ ፍርድ ቤቶች አወቃቀርና የዳኝነት ሥልጣን

አንቀጽ 60

ስለ ነጻ የዳኝነት አካል መቋቋም

1. በክልሉ ነጻ የዳኝነት አካል በዚህ ሕገ-መንግሥት ተቋቁሟል።
2. የዳኝነትን ሥልጣን በመደበኛው ፍርድ ቤቶች ወይም በሕግ የመዳኝነት ሥልጣን ከተሰጠው ተቋም ውጭ የሚያደርግና በሕግ የተደነገገ የዳኝነት ሥርዓት የማይከተል ልዩ ፍርድ ቤት ወይም ጊዜያዊ ፍርድ ቤት አይቋቋምም።

አንቀጽ 61

ባህላዊና ሀይማኖታዊ ዳኝነት

ይህ ሕገ-መንግሥት የግልና የቤተሰብ ሕግን በተመለከተ በተከራካሪዎች ፈቃድ በሀይማኖቶች ወይም በበህሎች ሕጎች መሠረት መዳኝነትን አይከለክልም፤ ዘርዘሩ በህግ ይወሰናል።

አንቀጽ 62

የዳኝነት ሥልጣን

1. በክልሉ የዳኝነት ሥልጣን የፍርድ ቤቶች ብቻ ነው።
2. በየትኛውም ደረጃ የሚገኝ የዳኝነት አካል ከማንኛውም የመንግሥት አካል ፣ ከማንኛውም ባለሥልጣን ሆነ ከማንኛውም ሌላ አካል ተጽእኖ ነጻ ነው።
3. ዳኞች የዳኝነት ተግባራቸውን በሙሉ ነጻነት ያከናውናሉ፤ ከህግ በስተቀር በሌላ ሁኔታ አይመሩም።
4. ማንኛውም ዳኛ ከዚህ በታች በተጠቀሰው የጡረታ ዕድሜ ከመድረሱ በፊት ከፈቃዱ ውጭ ከዳኝነት ሥራው አይነሳም።
 - ሀ/ የዳኝነት አስተዳደር ጉባዔ በዳኞች የዲሲፕሊን ሕግ መሠረት ጥፋት ፈጽሟል ወይም ጉልህ የሆነ የሥራ ችሎታና ቅልጥፍና አንሰታል ብሎ ሲወስን ወይም
 - ለ/ በሀመም ምክንያት ተግባሩን በተገቢ ሁኔታ ማናወን አይችልም ብሎ ሲወስን እና
 - ሐ/ የጉባዔው ውሳኔ በክልሉ ምክር ቤት አባላት በአብላጫ ድምጽ ሲጸድቅ።
5. የማንኛውም ዳኛ የጡረታ ጊዜ አይራዘምም።
6. የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት የዳኝነት አካላትን የሚያስተዳድርበትን በጀት ለክልሉ ምክር ቤት አቅርቦ ያስወስናል ፤ ሲፈቀድም በጀት ያስተዳድራል።

አንቀጽ 63

የፍርድ ቤቶች አደረጃጀትና ሥልጣን

1. የክልሉ የዳኝነት አካል በጠቅላይ ፍርድ ቤት በዞን ከፍተኛ ፍርድ ቤትና በወረዳ ፍርድ ቤት ይደራጃል።

2. ጠቅላይ ፍርድ ቤት የሚከተለው ስልጣን ይኖረዋል።
 - ሀ/ ክልላዊ ጉዳዮችን በተመለከተ ከፍተኛውና የመጨረሻው ስልጣን
 - ለ/ የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ሥልጣን እንዲሁም
 - ሐ/ ማንኛውም ክልላዊ ፍርድ ቤት የሰጠው የመጨረሻ ውሳኔ መሠረት የሕግ ስህተት ሲኖርበት በሰበር ችሎታ የማይት ሥልጣን።
3. የክልሉ ከፍተኛ ፍርድቤት ካለው ክልላዊ ሥልጣን በተጨማሪ የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት በመሆን ይዳኛል።
4. የክልሉ ከፍተኛ ፍርድ ቤት በፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ሥልጣን መሠረት በሚሰጠው ውሳኔ ላይ የሚቀር ይግባኝ በክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይወሰናል።
5. የክልሉ ፍርድ ቤት ባለው የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ስልጣን መሠረት በሚሰጠው ውሳኔ ላይ የሚቀርብ ይግባኝ በፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይወሰናል።
6. የክልሉ ፍርድ ቤቶች በውክልና የሚፈጽሙትን ፌዴራል ስልጣን ለማከናወን ለሚያወጡት የገንዘብ ወጪ ማካካሻ በፌዴራሉ መንግስት እንዲሰጣቸው በጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕረዚዳንት ለክልሉ ምክር ቤት ያመለክታል።

አንቀጽ 64
ስለዳኞች አሻሻያ

1. የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕረዚዳንትና ምክትል ፕረዚዳንት በክልሉ ርዕሰ መስተዳድር አቅራቢነት በክልሉ ምክር ቤት ይሾማል።
2. የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት የክልል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ዳኞች በክልሉ የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ አቅራቢነት በክልሉ ምክር ቤት ይሾማሉ። የክልሉ የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ የዳኞችን ሹመት ለምክር ቤቱ ከማቅረቡ በፊት የፌዴራሉ የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ በዕጩዎች ላይ ያለውን አስተያየት መጠየቅና ከራሱ አስተያየት ጋር በማያያዝ ለክልሉ ምክር ቤት የማቅረብ ሀላፊነት አለበት። የክልሉ የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ አስተያየቱን በሰበት ወራት ጊዜ ውስጥ ካላቀረበ የክልሉ ምክር ቤት ሹመቱን ያፀድቃል።

አንቀጽ 65

- የክልሉ ዳኞች አስተዳደር ጉባዔ አባላት**
1. የጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕረዚዳንት መርጦ በክልሉ ርዕሰ መስተዳድር አቅራቢነት ክልል ምክር ቤት ከግማሽ በላይ ድምጽ የሚመደቡት የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ አባላት የሚከተሉት ናቸው፤
 - ሀ/ ከጠቅላይ ፍርድ ቤት አንድ ዳኛ፤
 - ለ/ ከዞን ከፍተኛ ፍርድ ቤቶች ሁለት ዳኞች፤
 - ሐ/ ከጠበቆች ማኅበር አንድ ተወካይ፤
 - መ/ ከክልል ምክር ቤት ሶስት ተወካዮች፤
 - ሠ/ ከተለያዩ የህብረተሰቡ ክፍሎች ሶስት ሰዎች፤

2. The Regional State Supreme courts
 - a) Shall have the highest and final judicial power over the Regional State matters;
 - b) Shall also exercise the jurisdiction of the Federal high court.
 - c) Shall have power of the causation over any final court decision of the Regional State which contains a basic error of law.
3. The Regional State high court shall, in addition to the Regional first instance court.
4. Decisions rendered by the Regional State high Court exercising the jurisdiction of the Federal first Instance Court are appealable to the Regional State Supreme Court.
5. The president of the Regional Supreme Court shall present, a demand for the reimbursement of the expenses incurred by the regional State courts in the exercise of the jurisdiction of the federal courts, to the Regional State council so as shall borne by the federal Government.

Article 64

Appointment of judges

1. The president and The vice-president of the Regional State Supreme Court shall, upon recommendation by the Regional state president, be appointed by the Regional State Council.
2. The Regional supreme and High court judges shall, upon recommendation by the Regional State judicial Administrative Council, be appointed by the State Council. The Regional State judicial Administration Council, before submitting nominations to the State Council, has the responsibility to solicit and obtain the views of the Federal Judicial Administration Council on the nominees and to forward those views along with its recommendation. If the Federal judicial Administration Council does not submit its views within three months. the State Council may approve the appointments.

Article 65

The Judicial Administration Council

1. The members of the Judicial Administration Council who shall, upon recommendation by the president of the Regional State for appointment candidates selected by the president of the Regional Supreme Court, be assigned by a majority vote of the Regional State council are the following:
 - a) A judges from the Supreme Court,
 - b) Two judges from zonal high Courts,
 - c) A representative of the Regional State Council,
 - d) Three members of the Regional State council,
 - e) Three members from the different strata of the society,

የቤንሻንጉል-ጉሙዝ ክልላዊ መንግሥት የተጠቃለሉ ሕጎች
 ረ/ የክልሉ ጠቅላይ አቃቤ ህግና የፖሊስ ኮሚሽነር ሰ/ ሶስት ከወረዳ ፍርድ ቤት ዳኞች
 2. የጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕረዚዳንት ጉባዔውን በሊቀመንበርነት ይመራል።

አንቀጽ 66

የሕገ-መንግስት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ

1. የህገ-መንግስት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ በዚህ ህገ መንግስት ተቋቁሟል።
2. የሕገ መንግስት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ አስራ አንድ አባላት ይኖራታል። አባላቱም የሚከተሉት ናቸው።
 ሀ/ የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕረዚዳን ሰብሳቢ
 ለ/ የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ምክትል ፕረዚዳንት ምክትል ሰብሳቢ
 ሐ/ በክልሉ ርዕሰ መስተዳድር አቅራቢነት በክክሉ ምክር ቤት የሚሾሙ በሙያ ብቃታቸውና በስነ ምግባራቸው የተመሠከረላቸው ስድስት የህግ ባለሙያዎች
 መ/ የክልሉ ምክር ቤት ከአባላቱ መካከል የሚወክላቸው ሶስት ሰዎች።

አንቀጽ 67

ሕገ-መንግስቱን ስለመተርጎም

1. የህገ መንግሥታዊ ክርክር ጉዳይ ሲነሳ በመጀመሪያ ደረጃ ጉዳዩ ለህገ መንግስት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ ይቀርባል።
2. የህገ-መንግስት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ ሕገ-መንግስታዊ ትርጉም ያስፈልገዋል ብሎ ያመነበትን ጉዳይ ለክልሉ ምክር ቤት አቅርቦ ያስቀድቃል።

አንቀጽ 68

የህገ መንግስት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ ስልጣንና ተግባር

1. የህገ መንግስት ጉዳዮች አጣሪ ጉባዔ ሕገ-መንግስታዊ ጉዳዮች የማጣራት ስልጣን ይኖረዋል በሚያደርገውም ማጣራት መሠረት ሕገ-መንግስቱን መተርጎም አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ለክልሉ ምክር ቤት በጉዳዩ ላይ ውሳኔ ሃሳብ ያቀርባል።
2. በክልሉ ሕግ አውጭ አካላት የሚወጡ ሕግጋት መመሪያዎችን ደንቦችም ሆነ በየዞንና በወረዳ የሚወጡ መመሪያዎችና ደንቦች ከዚህ ህገ መንግስት ጋር ይቃረናሉ የሚል ጥያቄ ሲነሳና ጉዳዩም ከሚመለከተው ፍርድ ቤት ወይም በባለ ጉዳይ ሲቀርብለት መርምሮ ለመጨረሻ ውሳኔ ልክሉ ምክር ቤት ያቀርባል።
3. በፍርድ ቤቶች የህገ መንግስት ትርጉም ጥያቄ ሲነሳ
 ሀ/ የሕገ-መንግሥቱን መተርጎም አስፈላጊ ሆኖ ሳያገኘው ሲቀር ጉዳዩን ለሚመለከተው ፍርድ ቤት ይመልሳል። በአጣሪ ጉባዔው ውሳኔ ቅር የተሰኘ ባለጉዳይ ቁሬታውን ለክልሉ ምክር ቤት በይግባኝ ማቅረብ ይችላል።

Compiled Laws of the Benishangul-Gumuz Regional State.
 f) The attorney General of the Regional State and the police Commissioner of the Regional State.
 2. The President of the Supreme courts shall preside over the meeting of the Judicial Administration Council.

Article 66

The Council of Constitutional Inquiry

1. The Council of the Constitutional Inquiry is established by this constitution.
2. The Council of the constitutional Inquiry shall have eleven members comprising;
 - a) The president of the Egiional State Suprem Court, who shall serve as its predidant.
 - b) The Vice-president of Regional State Suprem Court, who shall serve as its vice-prsidant.
 - c) Six legal experts, appointed by the Regional State Council on recommendation by the president of the Regional State, who shall have proven professional competence and high moral stading;
 - d) Three persons designated by the Regional State council from among its members.

Article 67

Interpretation of the Constitution

1. All constitutional disputes shall, at first instance be hears by the Council of the Constitutional Inquiry.
2. The Council of the Constitutional inquiry shall, if it believes there is a need for Constitutional interpretation, submit the matter to National Regional State Council for approval.

Articl 68

Powers and functions of the Council of constittional inquiry

1. The council of the constitutional Inquiry shall have powers to investigate constitutional disputes. Should the council, upon consideration the matter, find it necessary to interpret the constitution, it shall submit its recommendations thereon to the Regional State Council.
2. Where any court or interested party the Council of constitutional Inquiry submits any Regional State law in contersted as being unconstitutional and sunh dispute to it shall consider the matter and submit it to the Regional State Council for a final decision.
3. When issues of constitutional interpretation arise in the court, the council of the constitutional Inquiry shall;
 - a) Remand the case to the concerned court if it finds there is no need for constitutional interpretation; the interested party, if dissatsiyied with the decision of the council, may appeal to the Regional State council.

የቤ.ሻንጉል-ጉሙዝ ክልላዊ መንግሥት የተጠቃለሉ ሕጎች
 ለ/ የትርጉም ጥያቄ መኖሩን ያነበት እንደሆነ
 በጉዳዩ የሚሰጠውን ሕገ-መንግስታዊ
 ትርጉም ለክልሉ ምክር ቤት ለመጨረሻ
 ውሳኔ ያቀርባል።

**ምዕራፍ ስምንት
 ስለ ዞኖች አስተዳደር
 አንቀጽ 69**

ስለ ዞኖች አወቃቀርና አሠራር

1. ዞን ከክልሉ ቀጥሎ ያለው የተወሰኑ ወረዳዎችን የያዘ የአቸስተዳደር አካባቢ ነው።
2. የዞን አስተዳደር የራሱ የሆነ ምክር ቤትና ጉባዔ አይኖረውም።
3. የዞን አስተዳደር ተጠሪነቱ ለክልሉ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ይሆናል።
4. የዞን አስተዳደር አባላት ከክልሉ ምክር ቤት አባላት ውስጥ ይመረጣሉ።
5. የዞን አስተዳደር አባላት ከክልሉ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ተመርጠው ለክልሉ ምክር ቤት በማቅረብ ማረጋገጫ ይሰጥባቸዋል።
6. የዞን አስተዳደር ሊቀመንበር ምክትልና ፀሀፊ በተመሳሳይ መንገድ ተመርጠው የክልሉ ምክር ቤት ማረጋገጫ ይሰጥባቸዋል።
7. በአንድ ክልል ውስጥ የሚኖሩ የዞኖች ቁጥርና አካላዊ እንዲሁም የሥራ አስፈጻሚው ብዛት በክልል ምክር ቤት ይወሰናል።

**አንቀጽ 70
 የዞን ሥራ አስፈጻሚ ስልጣንና ተግባር**

1. የዞን ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ የሆኑ ህግ አስፈጻሚ ነው።
2. የዞን ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባላት በጋራ ወይም በተናጠል የዞን ፅህፈት ቤቶች በበላይነት ይመራሉ ያስተባራሉ ይጣጠራሉ።
3. የዞን ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ተጠሪነቱ ለክልሉ ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ይሆናል።
4. የዞን ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ በዞኑ የሚገኙትን የወረዳዎች ሥራ በበላይነት ይመራል ያስተባብራል ይቆጣጠራል።
5. የዞን የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ የዞኑን ማህበራዊ አገልግሎትና የኢኮኖሚ ልማት አጥንቶ ለክልሉ ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ያቀርባል ሲፀድቅ በስራ ላይ ያውላል።
6. የዞንን በጀት አዘጋጅቶ ለክልሉ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ያቀርባል ሲፀድቅ በስራ ላይ ያውላል።
7. የዞን ቅንሳ ቅርስና የተፈጥሮ ሀብት አስፈላጊው እንክብካቤና ጥበቃ እየተደረገለት እንደሆነ ያረጋግጣል።

Compiled Laws of the Benishangul-Gumuz Regional State.
 b) Submit its recommendations to the Regional State Council for a final decision if it believes there is a need for constitutional interpretation.

**CHAPTER EIGHT
 Zonal Administrations
 Article 69**

Zonal Structure and Its working procedures

1. A zone is an administrative unit next to the Regional State comprising of a defined number of woredas.
2. A zonal administration may not have its own council.
3. A zonal admionistraton shall be responsible to the Executive Committee of the Regional State.
4. Members of a zonal administration shall be elected from among the members of the Regional State Council.
5. Members of a zonal administration shall upon recommendation by the Executive Committee of the Regional State, to appoint by the Regional State Council.
6. The chairman, vice-chairman and secretary of a zonal administration shall, likewise, be elected by the excutive Committee of the Regional State and to be appointed by the Regional State Concil.
7. The number of zonal administration in the Regional State and their borders as well as the number of their excutive Committee mebers shall be deterrmined by the Regional State Council.

Article 70

Powers and Functions of a Zonal Executive Committee

1. A zonal executive committee shall be the executivece organ of a zone.
2. Members of a zonal excutive committee shall individually and collectively direct, coordinate and supervise the functions of the zonal office.
3. A zonal exewcutive committee shall be responsible to the executive committee of the regional statte.
4. A zonal executive shall direct, coordinate and supervise the activities of the woredas of the zone.
5. A zonal executive committee shall undertake the social services and economic development studies of the zone and submit it to the executive Committee of the Regional State, upon approval, implement same.
6. A zonal executive committee shall draw up and submit the annual budget of the Zone to the executive Committee of the Regional State and upon approval, implement it.
7. A zonal executive committee shall ensure the preper protection and prescription of the historical and cultural heritages as well as the natural resource of the zone.

- 8. የዞንን የሥራ አገልግሎት በሊቀ መንበሩ አማካኝነት ለክልል ሥራ አስፈጻሚ ሪፖርት ያደርጋል።
- 9. በክልሉ ምክርቤትና በክልሉ ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ለሚወጡት አዋጆች ፖሊሲዎች ደንቦች መመሪያዎችና ውሳኔዎች እንዲሁም ሌሎች ተግባሮች በዞን በትክክል በስራ ላይ መዋላቸውን ያረጋግጣል።

አንቀጽ 71

የዞን አስተዳደር ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ሊቀመንበር ስልጣንና ተግባር

- 1. የዞን አስተዳደር ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ሊቀመንበር የዞን አስተዳደር መሪ ይሆናል
- 2. የዞን ተጠሪ ስለሆነ ክክልሉ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ጋር ይገኛል።
- 3. የዞን ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ተጠሪ ነው ስራውንም ያስተባብራል።
- 4. የዞን ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ስብሰባ ይጠራል ይመራል ስራውንም ያስተባብራል።
- 5. በዞን የሚገኙትን የተለያዩ ተቋሞችና መመሪያዎች ስራን በበላይነት ይመራል ያስተባብራል።
- 6. በዞን ደህንነት ለመጠበቅ ህግን ስርዓትን እንዲያስከብሩ የተቋቋሙትን የዞን ፀጥታና የፖሊስ ሀይሎች በበላይነት ይመራል።
- 7. የዞንን ሥራ መሠረት በማድረግ በየሊዜው ለክልልና ለዞን ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ሪፖርት ያቀርባል።
- 8. በክልሉ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ የሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል።

አንቀጽ 72

የዞን ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ምክትል ሊቀመንበር ስልጣንና ተግባር

- 1. ሊቀመንበሩ በማይኖርበት ጊዜ አሱን በመተካት ይሰራል።
- 2. በዞን አስተዳደር ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ሊቀመንበር የሚሰጡት ሌሎች ተግባሮች በስራ ላይ ያውላል።

አንቀጽ 73

የዞን አስተዳደር ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ዋና ፀሀፊ ስራና ተግባር

- 1. የዞንን አስተዳደር ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ፅህፈት ቤት በሃላፊነት ይመራል።
- 2. የዞን አስተዳደር ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ሊቀመንበር የሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች በስራ ላይ ያውላል።

- 8. Azone excutive committee shall submit periodic reports on the activities of the zonal administration to the executive committee of the Regional State through its Cairman.
- 9. A zomal executive committee shall ensure the proper implementation of the laws, policies regulations, directives and decisions made by the Regional State Council and the Executive committee of the Regional State.

Article 71

Powers and Functions of a Chairman of an Executive Committee of a Zonal administration

- 1. A chairman of a zonal executive committee shall be a chief executive of a zone.
- 2. In his capacity as a chief executive of a zone, he shall have direct working relations with the executive committee of the Regional state.
- 3. He shall represent the executive committee of a zone and coordinate its activities
- 4. He shall convert and preside over executive committee meetings of a zone.
- 5. He shall oversee and coordinate the activities of other Regional State Institutions and departments of the zone.
- 6. He shall direct and oversee the activities of the security and police forces established to maintain public order and peace within the zone.
- 7. He shall submit periodic reports on the performance of the zone administration to the zonal and the Rewgional State Executive committees.
- 8. He shall discharge such other functions as may be assigned to him by the executive Committee of the Regional State.

Article 72

Powers and Functions of a Vice-chairman of an Executive Committee of a zonal Administration

- 1. He shall act on behalf of the chairman in his absence.
- 2. He shall carry out such other functions as may be assigned to him by the chairman of the Executive Committee of the zonal adiminstration.

Article 73

Powers and Functions of a Secretary of an Executive Committee of a zonal Administration

- 1. He shall direct the functions of the zonal administration office.
- 2. He shall carry out such other functions as may be assigned to him by the chairman of the Executive Committee of the zonal administration.

ምዕራፍ ዘጠኝ
ሰለወረዳ አስተዳደር መዋቅርና ስልጣን
አንቀጽ 74
የወረዳ አስተዳደር መዋቅር

1. ከቀበሌዎች በሚወከሉ የህዝብ ተመራጮች የሚቋቋም ምክር ቤት፤
2. ከምክር ቤቱ አባላት የሚመረጡ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ፤
3. በዚህ ህገ መንግስት መሠረት የሚቋቋሙት የዳኝነት አካላት፤
4. የወረዳው ዓቃቢ ህግ መስሪያ ቤት፤
5. የወረዳው የፀጥታና ፖሊስ ሃይል መስሪያ ቤት
6. የወረዳ ኢኮኖሚና የማህበራዊ ልማት መስሪያ ቤቶች።

- አንቀጽ 75**
የወረዳ አስተዳደርና አጠቃላይ ስልጣንና ተግባር
1. የወረዳ አስተዳደር በራሱ ክልል ውስጥ የማህበራዊ አገልግሎቶችና የኢኮኖሚ ልማት ዕቅዶችን ለማዘጋጀት ለመወሰንና እንዲሁም የክልሉ መንግስት የሚያወጣቸውን ሕጎች ፖሊሲዎች ደንቦችና መመሪያዎች በስራ ላይ ለማዋል የሚያስፈልገውን ማንኛውም ስልጣን ይኖረዋል።
 2. ወረዳው ራሱን የማስተዳደር አካባቢውን የማልማትና በውስጣዊው ጉዳይ ላይ ውሳኔ የመስጠት ሥልጣንና መብቱ እንደተጠበቀ ሆኖ የክልል መስተዳድሩና የዞኑ የበታች አካል ነው።

አንቀጽ 76
የወረዳው ምክር ቤት አባላት አመራረጥ

የወረዳው ምክር ቤት አባላት በወረዳው ክልል የሚገኙ ቀበሌ ነዋሪዎች በቀጥታ በህዝብ ይመረጣል። ተጠሪነታቸውም ለመረጣቸው ህዝብና ለዞን ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ይሆናል።

አንቀጽ 77
የወረዳው ምክር ቤት ሥልጣንና ተግባር

1. የወረዳው ምክር ቤት በወረዳው ውስጥ የሚገኙትን የአንደኛ ደረጃ ት/ቤቶችን ያስተዳድራል።
2. የወረዳው ምክር ቤት መለስተኛ የህክምና ተቋማትን ያስተዳድራል።
3. አነስተኛ የገጠር መንገዶችን ይሰራል ይጠግናል።
4. መሠረታዊ ግብርናንና የተፈጥሮ ሀብትን ይጠብቃል ያስተዳድራል።
5. ወረዳው የመሬት መጠቀሚያ ታስ የግብርና ውጤቶች ሽያጭ ታክስና ሌሎችም የአገልግሎት ታክሶችን ይጥላል ያሰበስባል።
6. የወረዳውን ማህበራዊ አገልግሎትና የኢኮኖሚ ልማት እንዲሁም የአስተዳደር አቅዶችና ፕሮግራሞችን ያፀድቃል።
7. ህዝብን ለልማት ሥራ በስፋት ያነሳሳል።

CHAPTER NINE
Structure and Power of woreda Council

Article 74

Structure of woreda Council

1. A council comprising of the representatives of the people in each kebel,
2. An executive committee elected from among the members of the kebele council,
3. Judicial organ to be established in accordance with this Constitution,
4. Office of the woreda attomy,
5. A woreda security and police force,
6. A woreda offices for social services and economic development.

Article 75

Powers and Functions of a woreda Adiministration

1. A woreda administration shall have all the powers required to formulate and determine the social services and economic development plans as well as to implement laws, policies, regulations and directives issued by the Regiona State.
2. Without orejudice to a self-government it may exercise in the admionistrative affairs and development of the area under its jurisdiction, a woreda administration shall be subordinate to the Regional State to a zonal administration.

Article 76

Election of Members of a Woreda Council

Members of a worda council shall be elected by the residents of each kebele in the woreda on the basia of direct and free election and they shall be responsible to their electorate, the executive committee of their respective zonal administration and through it to the Executive Committee of the Regional state.

Article 77

Powers and Functions of a Worda Council

1. A worda council shall administer all elementary schools within the worda
2. A woreda council administers intermidate public health establishments
3. A worda council shall construct and maintain lower level rural roads
4. A woreda council shall preserve and adiminister basic agrigultural ans natural resources
5. A worda council shall levy and collect land use taxes, agricultural product sales taxes and other similar taxes in the worda.
6. A worda council shall approve social services economic development and public administration plans and programs of the worda
7. A worda council shall mobiliz the people for development activities.

- 8. የምክር ቤቱን ሊቀመንበር ምክትል ሊቀመንበርና ፀሀፊውን እንዲሁም የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባላትን ይመርጣል።
- 9. የራሱን የውስጥ ደንብና መመሪያ ያወጣል።
- 10. ክልሉ ከሚመድበውና ከሚያስተዳድረው ውጭ ያለውን የወረዳውን የገቢ ምንጭ ይጠቁማል በጀቱን ያዘጋጃል።
- 11. የወረዳውን ፀጥታና ሰላም ለማረጋገጥ የሚያስችል መመሪያ ያወጣል።

አንቀጽ 78

የምክር ቤቱ የሥብሰባ ጊዜና የሥራ ዘመን

- 1. ከምክር ቤቱ አባላት ከግማሽ በላይ ከተገኙ ምልዓተ ጉባዔ ይኖራል።
- 2. የወረዳ ምክር ቤት በየ3 ወሩ ይሰበሰባል።
- 3. የወረዳ ምክር ቤት የሥራ ዘመን ሁለት ዓመት ይሆናል የምክር ቤቱ የሥራ ዘመን ከማብቃቱ በፊት አዲስ ምራጫ ተካሂዶ ይጠናቀቃል።

አንቀጽ 79

ስለ ወረዳ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ሥልጣንና ተግባር

- 1. የወረዳ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባላት ከምክር ቤቱ አባላት መካከል የሚመረጡ ይሆናሉ።
- 2. የወረዳው ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ የወረዳው የህግ አስፈጻሚ አካል ነው።
- 3. የወረዳው ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ለወረዳው ምክር ቤትና ለዞን የበላይ አካላት ተጠሪ ነው።
- 4. የወረዳው ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባላት በጋራ በግል የወረዳ አስተዳደሩን መስሪያ ቤቶች በበላይነት ይመራል።
- 5. የግዕዝላዊ መንግስትና የክልል ህጎች ፣ ደንቦች ፣ ፖሊሲዎች ፣ መመሪያዎች ፣ ዕቅዶችና ፕሮግራሞች ስራ ላይ እንዲውሉ ያደርጋል።
- 6. የተፈጥሮ ሀብትን ይጠብቃል፣ ያለማል፣ ይንከባከባል።
- 7. የወረዳውን ሰላምና ፀጥታ ይጠብቃል፣ የወረዳውን የፖሊሲ ሃይል ይመራል፣ ያስተባብራል።
- 8. የወረዳውን ቅርጻ ቅርስ ይንከባከባል።
- 9. በወረዳው ምክር ቤት የሚሰጡትን ተግባሮች ያከናውናል።
- 10. የማብሳራዊ ኢኮኖሚያዊና አስተዳደራዊ እቅዶችን አዘጋጅቶ ለወረዳው ምክር ቤት በማቅረብ ያስፀድቃል።

- 8. It shall elect its own chairman, vice-chairman and Secretary as well as the Executive committee
- 9. It shall adopt its internal rules and administrative directives
- 10. It shall utilize revenues other than those that fall within the domain of the Regional State and draw up budget.
- 11. It shall issued directives to ensure peace and security of the worda.

Article 78

Meetings of the Council and Duration of its Term

- 1. The presence of more than half of the members of the Council constitutes a quorum.
- 2. The Worda council shall meet every three months.
- 3. The terms of a worda council shall be two years. New election shall be held prior to the expiry of the period of the previous council.

Article 79

Powers and Functions of a Worda executive committee

- 1. Members of an executive committee of a worda shall be elected from among the members of a worda council.
- 2. A worda executive committee shall be the executive organ of the worda.
- 3. A worda executive committee shall be responsible to the worda Council and to the higher organ of the respective zonal administration.
- 4. Members of a worda executive committee shall individually and collectively direct the activities of the state agencies in the worda.
- 5. It shall implement the laws, regulations, policies, directives, plans and programs of the federal Government and the Regional State.
- 6. It shall preserve, develop and protect the natural resources
- 7. It shall maintain peace and security as well as direct and coordinate the worda police force.
- 8. It shall preserve the historical and cultural heritages of the worda.
- 9. It shall carry out other duties that may be entrusted to it by the worda council.
- 10. It shall prepare the social services, economic development and administrative plans the worda and submit to the worda council for approval.

አንቀጽ 80
የወረዳው ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ሊቀመንበር ስልጣንና ተግባር

የወረዳው ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ሊቀመንበር ተጠሪነቱ ለወረዳው ምክር ቤትና ለሰላይ የመስተዳድር አካላት ሆኖ፡-

1. የወረዳው አስተዳዳሪ ተጠሪ ይሆናል።
2. የወረዳውን ምክር ቤትና የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ሰብሳቢዎች ይመራል።
3. የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤትና የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መስተዳድር ሕጎች ፖሊሲዎች እቅዶችና ፕሮግራሞች እንዲሁም መመሪያዎች በትክክል ስራ ላይ መዋላቸውን ያረጋግጣል።
4. ለወረዳው ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ለወረዳው ምክር ቤትና ለሰላይ የመስተዳድሩ አካላት በየጊዜው ሪፖርት ያቀርባል።
5. የወረዳው የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴና ልዩ ልዩ ተቋማት ይመራል ይቆጣጠራል።
6. የወረዳው የማህበራዊ አገልግሎትና የኢኮኖሚ ልማት ፕሮግራሞች /እቅዶች/ መዘጋጀታቸውን ይቆጣጠራል።
7. በወረዳው ምክር ቤት የሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል።

አንቀጽ 81
የወረዳው ምክትል ሊቀመንበር ሥልጣንና ተግባር

1. ሊቀመንበሩ በማይኖርበት ጊዜ አሱን በመተካት ይሰራል።
2. የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴና ሊቀመንበሩ የሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል።

አንቀጽ 82
የወረዳ ምክር ቤት ፀሀፊ ሥልጣንና ተግባር

የወረዳው ምክር ቤት ፀሀፊ የወረዳው ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባል በመሆን፡-

1. የምክር ቤቱን ጽ/ቤት ያደራጃል፤
2. የምክር ቤቱን ሰነዶች በአግባቡ ይይዛል፤
3. የምክር ቤቱ ቃሉ-ጉባዔ በሚገባ መያዙን ያረጋግጣል፤
4. የጽህፈት ሥራዎችን በሀላፊነት ይመራል፤
5. በሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴው የሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል።

አንቀጽ 83
የወረዳ የዳኝነት አካል

1. ስለ ዳኝነት አስተዳደር የማዕከላዊና የክልላዊ ሕገ-መንግስት ያወጡት ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ የወረዳው የዳኝነት አካል የብሄራዊ ክልላዊ ዳኝነት አካል የበታችና የመጀመሪያ ነው።

Article 80
Powers and Functions of a chairman of the woreda Executive Committee

A chairman of the woreda executive committee shall be responsible to the woreda council and the highest administrative organ and shall.

1. Represent the woreda administrative
2. Preside over the meetings of the woreda council and its executive committee.
3. Ensure the proper implementation of laws, policies, plans and programmes as well as directives adopted by the House of Peoples Representative and by the Benishangul Gumuz National Regional State Council.
4. Submit periodic reports to the woreda executive committee, the woreda council and to the higher administrative organ.
5. Direct and supervise the activities of the woreda executive committee and different institutions of the State.
6. Oversee and supervise the task of drawing up of social service and economic development programmes (plans) of the woreda;
7. Carry out such other functions as may be assigned to him by the woreda council.

Article 81
Powers and Functions of a Vice-chairman of the woreda

1. He shall act on behalf the chairman in his absence
2. He shall carry out responsibilities, which shall be entrusted to him by the Executive Committee and its Chairman.

Article 82
Powers and Functions of a secretary of the woreda Council

A secretary of the woreda council shall be the members of a woreda executive committee and shall.

1. Organize the office of the woreda council
2. Serve as a custodian of the documents of the woreda council
3. Ensure the proper handling of minutes of the woreda council
4. Guide the functions of the office of woreda administration
5. Carry out such other functions as may be assigned to him by the executive Committee.

Article 83
woreda Judicial organ

Without prejudice to the provisions of the Federal constitution and the Regional State Constitution regarding administration of judicial organs, the woreda judicial organ shall be the lower and the first-Instance court of the National Regional State court.

ምዕራፍ አስር
ስለ ቀበሌ አስተዳደር
አንቀጽ 84
አወቃቀር

1. የቀበሌ አስተዳደር የሽንገል አስፈጻሚ ኮሚቴ የማበራዊ የኢኮኖሚያዊና የፀጥታ አካላት እንዲሁም የማህበራዊ ዳኝነት አካል ይኖረዋል።
2. የቀበሌ ሽንገል አባሎች በምርጫ የሚቆሙ አካላት አባሎች በቀጥታ በህዝብ የተመረጡ ይሆናሉ። ተጠሪነታቸውም ለመረጣቸው ህዝብና ለወረደ ምክር ቤትና ከወረዳው ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ይሆናል።

አንቀጽ 85

የቀበሌ ሽንገል ስልጣንና ተግባር

1. የወረዳው ምክር ቤት ስራ አስፈጻሚ የሚያወጣቸውን ዕቅዶችና መመሪያዎች ስራ ላይ ያውላል።
2. የበላይ ምክር ቤቶችና ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴዎች ሰበሪዎች በማውጣት ስራ ላይ እንዲውሉ ያደርጋል።
3. የአካባቢውን አስተዳደር የሚመሩ የቀበሌ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ይመርጣል ከውስጣቸውም ሊቀመንበር ምክትል ሊቀንበርና ፀሀፊ ይመረጣል።
4. በበላይ አካላት የሚሰጡትን የማህራዊ አስተዳደራዊ እቅዶችና ፕሮግራሞች ተቀብሎ በአካባቢው በስራ ላይ የሚውልበትን ዝርዝር የሥራ አፈጻጸምና ፕሮግራም ያወጣል። ሌሎች ለቀበሌው የሚጠቅሙ ተጨመሪ እቅዶችን ያወጣል።
5. የቀበሌውን ህዝብ ለልማት ያነሳሳል።
6. በሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ተመርጠው የሚቀርቡትን የማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች ሹመት ያፀድቃል።
7. የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴና የሌሎች ኪሚቴዎችን የሥራ መደብ ይወስናል።

አንቀጽ 86

የምክር ቤት ስብሰባና የሥራ ዘመን

1. የምክር ቤቱ አባላት ከግማሽ በላይ ከተገኘ ምልዓተ ጉባዔ የሆናል።
2. የምክር ቤቱ ስብሰባ በየወረዳ ይካሄዳል
3. የምክር ቤቱ የሥራ ዘመን ሁለት ዓመታት ይሆናል። የስራ ዘመኑ ከማብቃቱ ከአንድ ወር በፊት አዲስ ምርጫ ተካሂዶ ይጠናቀቃል።

አንቀጽ 87

የቀበሌ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ስልጣንና ተግባር

1. የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴው ቋሚ አካል ስላልሆነ ዕቅዶችን በዝርዝር ከነደፈ በኋላ በየጊዜው እየተገናኘ አፈጻጸማቸውን ይከታተላል።
2. የቀበሌ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ሊቀመንበርን ጨምሮ ከሽንገል አባላት የሚመረጡ ናቸው።
3. የቀበሌ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ በበላይ አካላት የሚወጡትን ጎጎች አስፈጻሚ አካል ነው።

CHAPTER TEN
Kebele Administration

Article 84
Structure

1. A kebele Administration council shall have an executive Committee, social an economic and a security organs as well as Social Court.
2. Members of a kebele council and members of the other organs that shall be established by election shall be elected by residents of a kebele on the basis of direct and trace elections. They shall be responsible to their electorate to the worda council and the worda executive committee

Article 85

Powers and Functions of a kebele council

1. It shall implement plans and directives adopted by the worda council and its executive committee
2. It shall formulate and implement and directives in it iontry without contravening directives issued by their court and their Executive committee
3. It shall elect executive committee members of a kebel who small manager the administrative business of the locality achairma, vice-chairman and a secretary shall be elected from among the executive committee members of the kebele.
4. It shall formulate detail plan and programs of strategy on the proper implementation of social adiministrative plan and programs issued to it by higher organs as well as prepare other plans theat may benefit the kebele .
5. It shall mobilize the populace for development activeties.
6. It shall approve the appointment of social court judicial submutter to it by the executive committee.
7. It shall determine the duties of the executive committee and other committees.

Article 86

Meetings of the council and Duration of its term

1. The presenece of more than half of the members of the kebel council constitutes a quarum.
2. The Council shall meet every month.
3. The tenure of a kebele council shall be two years election shall be held one mouth prior to the expiry of the term of the previous council.

Article 87

Powers and Functions of a kebele Executive committee

1. As the executive committee of a kebele council not a standing organ, after it formulated plancs, it shall follow up their implementation on oeriodic meetings.
2. Members of the executive committee of a kebele including the chairman shall be elected from among the council members.
3. An executive committee of a kebele is an executive organ of the laws adopted by higher organs.

4. የቀበሌው ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ተጠሪነቱ ከመረጠው የቀበሌ ሽንገና ለወረዳ ምክር ቤት ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ይሆናል።
5. የቀበሌ ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ በግልና በወል የቀበሌውን ሥራ ይመራል።
6. የቀበሌ ሽንገ የሚነድፋቸውን የልማት ሰነዶች ስራ ላይ ያውላል። የቀበሌው ሽንገ የልማት ዕቅዶችን ነድፎ ለቋስፀደቅ ያቀርባል።
7. ቀበሌው ውስጥ የሚሄዱት የማህበራዊ አገልግሎት እቅዶች ሥራ ላይ መዋላቸውን ይቆጣጠራል።
8. የተፈጥሮ ሀብት ጥበቃ እንክብካቤና ልማት ስራ በከፍተኛ ደረጃ እንዲካሄድ ያደርጋል።
9. በአካባቢ ለሚገኙ ቅርሶች ጥበቃና እንክብካቤ ያደርጋል፤ በጥቅም ላይ የሚውሉበትን መንገድ ለበላይ ያሳውቃል።
10. የቀበሌው ሰላምና ፀጥታ እንዲጠበቅ ያደርጋል።

አንቀጽ 88

የቀበሌ ሊቀመንበር ሥልጣንና ተግባር

1. የቀበሌው ሊቀመንበር ተጠሪነቱ ለቀበሌው ሽንገ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ይሆናል።
2. የቀበሌው አስተዳደር ተጠሪና ሃላፊ ነው።
3. የቀበሌው ህገገና ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ሥበሰባዎችን ይመራል።
4. ከበላይ አካላት የሚመጡትን ሕጎች ደንቦች መመሪያዎች ፖሊሲዎችና ዕቅዶችን ተቀብሎ ሥራ ላይ መዋላቸውን ይቆጣጠራል።
5. ለቀበሌው ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴና ሽንገ እዲሁም ለወረዳው ስራ አስፈጻሚ የሥራ ሪፖርት ያቀርባል።
6. በቀበሌው በወረዳ መ/ቤት የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴዎች የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ተቀብሎ በሥራ ላይ ያውላል።

አንቀጽ 89

የቀበሌ ም/ሊቀመንበር ሥልጣንና ተግባር

1. ሊቀመንበር በሌለበት አሰን ተክቶ ይሰራል።
2. በሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴውና በሊቀመንበር ተለይተው የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ሥራ ላይ ያውላል።

አንቀጽ 90

የቀበሌው ፀሀፊ ተግባር

1. የቀበሌውን ጽሀፊት ቤት ሰነዶች በደንብ ይይዛል።
2. በሊቀመንበር ፣ በምክትል ሊቀመንበር በሥራ አስፈጻሚ የሚሰጡትን ሥራ ይሰራል።
3. የቀበሌውን አስተዳደር የፀሀፍ ሥራዎች ይሰራል።
4. የሥብሰባ አጀንዳዎችን አዘጋጅቶ ለስብሰባ ያቀርባል።

4. Members of an Executive Committee of a kebele shall direct the functions of a kebele administration individually and collectively.
5. An executive committee of the kebele shall be responsible to the respective kebele council and to the worda executive committee.
6. It shall implement development plans that shall be formulated by the kebele council. It shall formulate development plans and submit to the kebele council for approval.
7. It shall suprising the proper implementation of social services plans in the kebele.
8. It shall promote the protection, tending and development activities of natural resources to the highest degree.
9. It shall preserve historical and cultural heritages in the locality and forward suggestions for their utilization to the higher organ in the administrative structure.
10. It shall maintain peace and security in the locality.

Article 88

Powers and Functions of a kebele chairman

1. He shall be responsible to the executive committee of the kebele and worda councils.
2. He shall be the representative and the one in charge of the day-to-day administration of the kebele.
3. He shall preside over the meetings of the executive committee and the kebele council.
4. He shall recive and ensure the proper implementation of laws, regulations, policies and plans of higher organs
5. He shall submit reports to the executive committee and the kebele council as well as the executive committee of the worda council
6. He shall carryout such other functions as may be assigned to him by the kebele council and the worda council

Article 89

Powers and Functions of a vice-chairman of a kebele.

1. He shall act on behalf of the documents of a kebele
2. He shall carry out other responsibilities which shall be entrusted to hem by the executive committee and the chairman

Article 90

Functions of a kebele secretary

1. He shall serve as a custodian of the documents of a kebele.
2. He shall carry out functions, which shall be entrusted to him by the chairman, Vice-chairman and by the executive committee.
3. He shall undertake secretarial works of the kebele.
4. He shall prepare agenda of the meetings and submit same to members of the meeting.

አንቀጽ 91

የቀበሌ ማህበራዊ ፍርድ ቤቶች ስልጣንና ተግባር

1. ቀበሌው የማህበራዊ የፍርድ አካል ነው።
2. በቀበሌው ሽንገ ይመረጣል።
3. የሥራ ዘመኑ እንደ ቀበሌ ሽንገ የሥራ ዘመን ይሆናል።

ምዕራፍ አስራ አንድ

የክልሉ ፖሊሲ መርሆዎች

አንቀጽ 92

1. ማንኛውም የመንግስት አካል የፌዴራሉንና የክልሉን ሕገ-መንግስት ሌሎች ሕጎች በሥራ ላይ ሲያውል በዚህም ምዕራፍ በተመለከቱት ላይ መመስረት አለበት።
2. በዚህ ምዕራፍ ውስጥ መንግስት ማለት የክልሉ መስተዳደር መንግስት ማለት ይሆናል።

አንቀጽ 93

ፖለቲካዊ ነክ ዓላማዎች

1. መንግስት በዲሞክራሲያዊ መርሆዎች ላይ በመመስረት ህዝቡ በሁሉም ደረጃዎች ራሱን በራሱ የሚያስተዳድርበት ሁኔታ ማመቻቸት አለበት።
2. መንግስት የብሄረሰቦችና የህዝቦችን ማንነት የማክበር በዚህ ላይ በመመርኮዝ በመካከላቸው እኩልነት አንድነትና ወንድማማችነት የማጠናከር ግደታ አለበት። በተለይ ይበልጥ ጎረቤቶች ለሆኑት ብሄረሰቦች ልዩ ትኩረት በማድረግ እኩልነታቸውን ማረጋገጥ አለበት።

አንቀጽ 94

ኢኮኖሚ ነክ ዓላማዎች

1. መንግስት ሁሉም የክልል ነዋሪዎች ባላቸው አውቀትና ሀብት ተጠቃሚ የሚሆኑበትን መንገድ የመቀየስ ሀላፊነት አለበት።
2. መንግስት የክልሉ ነዋሪዎች የኢኮኖሚ ሁኔታቸውን ለማሻሻል እኩል ዕድል እንዲኖራቸው ለማድረግና ሀብት ፍትሃዊ በሆነ መንገድ የሚከፋፈልበት ሁኔታ ማቻቸት አለበት።
3. መንግስት ወደ ጎረቤቶች ልዩ ድጋፍ ያደርጋል።
4. የተፈጥሮና ሰው ሰራሽ አደጋ እንዳይደርስ መከላከልና አደጋው ሲደርስም ለተጎዲው ርዳታ በወቅቱ እንዲደርስ ማድረግ አለበት።
5. መንግስት መሬትንና የተፈጥሮ ሀብትን በህዝብ ስም በይዘታው ስር በማድረግ ለህዝቡ የጋራ ጥቅም እንዲውሉ የማድረግ ሀላፊነት አለበት።
6. የክልሉ የልማት ፖሊሲዎችና ፕሮግራሞች ሲዘጋጁ ሕዝብ እንዲሳተፍ መደረግ አለበት። የህዝቡን የልማት እንቅስቃሴዎች መደገፍ አለበት።
7. መንግስት የህዝቡን እውቀትና ጉልበትን ገንዘብ በማቀናጀት ፈጣን ልማት የሚያረጋግጥበትን መንገድ መቀየስ አለበት። ሕዝቡ በክልሉ የኢኮኖሚ እንቅስቃሴ ከፍተኛ ሚና እንዲኖረው ማድረግ አለበት ስለሆነም ሕዝቡ ዕቅዶችና ፖሊሲዎች በመደገፍ ብቻ ሳይሆን በማስፈጸምና በመገምገም መሳተፍ አለበት።

Article 91

Powers and Functions of a kebele Social Court

1. It is part of the judicial organs of a kebele
2. The judges of a social court shall be elected by the kebele council
3. The term of a kebele social court shall be for the duration of the mandate of the kebele council.

CHAPTER ELEVEN

**POLICY PRINCIPLES OF THE REGION **

Article 92

1. Any organ of Government shall, in the implementation of the constitutiona, laws and policies of the federal Government and the Regional State, be guided by the principles specified under this chapter.
2. The term " Government" in this chapter shall mean the Benishangul Gumuz National Regional State.

Article 93

political objectives

1. Guided by democratic principles Government shall promote the peoples self-rule at all levels.
2. Government has the obligation to respect the identify of Nationalities and peoples and accordrdingly to strengthen wquality, unity and fraternity amonges them, Governmenr shall have to provide special attention to nationalities lead advantaged in development and to endure their equality with others.

Article 94

Econmic Objectives

1. Government shall have the duty to formulate policies, which ensure that all residents of the Region can benefit from the Regions' legency of international and material resources
2. Government has the duty to ensure that all residents of the Region get equal opportunity to improve then economic conditions and promote equitable distribution of wealth amongtest them.
3. Government shall provide spearal assistance to Nationalities least advantaged in development
4. Government shall take measures to avert any natural and man-made disasters, and in the event of disasters, to provide timely assistance to the victims.
5. Government has the duty to hold, on behalf of the people, land and other natural resources and to dploy them for their common benefit and development.
6. Government shall promote the participation of the people in the formulation of the Regional development policies and programmes; it shall also have the duty to support the initiatives of the people in their development endeavors.
7. Governmet shall have the duty to formulate the ways and means of integrating the intellectual. The energy and the financial resources of the people so as to ensure rapid development. It shall encourage the people to have the highest role in the Regiona economic activities. To this end, the people should only participate in the fformulation of plans and policies, but also in their implementation and follow up.

- 8. መንግስት በልማት እንቅስቃሴ ውስጥ ሴቶች ከወንዶች አኩል የሚሳተፉበትን ሁኔታ የማመቻቸት ሀላፊነት አለበት።
- 9. የሠራተኛውን ሕዝብ ጤንነት ደህንነትና የጎሮ ደረጃ ለመጠበቅ መጣር አለበት።

አንቀጽ 95
ማህበራዊ ነክ ዓላማዎች

- 1. የሀገሪቱን የክልሉን አቅም በፈቀደ መጠን ሁሉም የክልሉ ነዋሪዎች የትህርት የጤና አገልግሎት የንፁህ ውሃ የመኖሪያና ማህበራዊ ዋስትና እንዲኖራቸው ያደርጋል።
- 2. ትምህርት ከሃይማኖት ከፖለቲካ አመለካከቶችና ከባህላዊ ተፅዕኖዎች ነፃ በሆነ መንገድ ይካሄዳል።

አንቀጽ 96
ባህል ነክ ዓላማዎች

- 1. የተፈጥሮ ሀብቶችና የታሪክ ቅርሶች መጠበቅ የመንግስትና የሁሉም የክልሉ ነዋሪዎች ግዴታ ነው።
- 2. የክልሉ መንግስት አቅም በፈቀደ መጠን ኪነ-ጥበብ ሳይንስና ቴክኖሎጂ የማስፋፋት ግዴታ አለበት።
- 3. የክልሉ መንግስት መሠረታዊ መብቶችና ሰብዓዊ ክብርን እንዲሁም ዲሞክራሲያዊ ሕገ-መንግስቱን የማይቃረኑ ባህሎችና ልማዶች እንዲጎለብቱና እንዲያድጉ የመርዳት ሀላፊነት አለበት።

አንቀጽ 97
የአካባቢ ደህንነት ጥበቃ ዓላማዎች

- 1. መንግስት ሁሉም የክልሉ ነዋሪ ንፁህና ጤናማ አካባቢ እንዲኖረው የመጣር ሀላፊነት አለበት።
- 2. ማንኛውም የኢኮኖሚ ልማት እርምጃ የአካባቢውን ደህንነት የማያናጋ መሆን አለበት።
- 3. የህዝቡን የአካባቢ ደህንነት የሚመለከት ፖሊሲና ፕሮግራም በሚነደፍበት ጊዜ ሥራ ላይ በሚያውልበት ጊዜ የሚመለከተው ህዝብ ሃሳቡን እንዲገልጽ መደረግ አለበት።
- 4. የመንግስትና የክልሉ ነዋሪዎች አካባቢያቸውን የመንከብከብ ግዴታ አለባቸው።

- 8. Government shall ensure the participation of women in equality with men in development endeavors.
- 9. Government shall endeavor to protect and promote the health, welfare and living standards of the working population.

Article 95
Social objectives

- 1. To the extent the Country's and the Region's resources permit, policies shall aim to provide all the residents of the Region acces to public health and education, clean water, housing and social security.
- 2. Education shall be provided in a manner that is free from any religions influence. political partisanship or cultural prejudices.

Article 96
Cultural Objectives

- 1. Government and all residents of the Region shall have the duty to protect the natural resources and the historical heritages.
- 2. Government shall have the duty, to the exetent its resources permit, to support the development of the arts, science and technology.
- 3. Government shall have the duty to support, on the basis of equality, the growth and enrichment of cultures and traditions that are compatible with fundamental rights, human dignity and the democratic Constitution.

Article 97
Environmental Objectives

- 1. Government shall endeavor to ensure that all residents of the Region live a clear and healthy environment.
- 2. The design and implementation of any economic development programme and project shall not damage or destroy the environment.
- 3. People have the right to full consultation and to the expression of views in the planning and implementation of environmental policies and projects that affect them directly.
- 4. Government and the residents of the Region shall have the duty to protect the environment.

**ምዕራፍ አስራ ሁለት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች**

**አንቀጽ 98
የክልሉ ዋና አድተር**

1. የክልሉ ዋና አድተር በርዕሰ-መስተዳድሩ አቅራቢነት በክልሉ ምክር ቤት ይሾማል።
2. የክልሉ ዋና አድተር የክልል መስተዳድር ተቋማትንና ሌሎች መስሪያ ቤቶች ሂሳቦች በመቆጣጠር በክልል ምክር ቤት የተመደበው ዓመታዊ በጀት በበጀት ዓመቱ እንዲሰሩ ለተወሰኑ ሥራዎች በነገሩ መዋሉን ለምክር ቤቱ ሪፖርት ያቀርባል።
3. የክልሉ ዋና አድተር የመስሪያ ቤቱን በጀት በቀጥታ ለክልሉ ምክር ቤት አቅርቦ ያስፀድቃል።
4. የዋናው አድተር ዝርዝር ተግባር በህግ ይወሰናል።

አንቀጽ 99

ሕገ መንግስቱን ስለማሻሻል

የዚህ ሕገ-መንግሥት ድንጋጌዎች ሊሻሻሉ የሚችሉት የቀረበውን የማሻሻያ ሀሳብ የምክር ቤቱ ሶስት አራተኛ አባላት ሲያጸድቁት ነው።

አሰላ
ጥር 15 ቀን 1988 ዓ.ም
የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት
ምክር ቤት

CHAPTER TWELVE
Miscellaneous Provisions

Article 98
The Regional Auditor-General

1. The Regional Auditor-general shall, upon recommendation of the president of the Regional State, be appointed by the Regional State Council.
2. The Regional Auditor-general shall audit, and inspect the accounts of the Regional state institutions and other agencies of the Regional State to ensure that expenditures are properly made for activities carried out during the fiscal year and in accordance with the approved allocations, and submit his reports thereon to the Regional State council.
3. The Regional Audit-General shall prepare and submit for approval to the Regional State Council his office's annual budget.
4. The details of functions of the Regional Auditor-General shall be determined by law.

Article 99

Amendment of the constitution

Amendment to the Provisions of this Constitution shall be made when the proposed amendment is supported by a three-fourths majority vote of the Regional State council.

Assosa
July 1, 1995
The Benishangul-Gumuz National Regional State
Council.

አዋጅ ቁጥር 2/1988

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስት
ልሳነ ህግ ማቋቋሚያ አዋጅ

ክልሎች ሕግ የማውጣት ሥልጣን እንዳላቸው የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-መንግሥት አንቀጽ 52 (2) /ለ/ የተደነገገ ስለሆነ፤

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስት የሚያወጣቸው ሕጎች በህዝብ ዘንድ እንዲታወቁ ለማድረግ ልዩ ጋዜጣ ማቋቋም አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ሕገ መንግስት አንቀጽ 3 ንዕስ ቁጥር 2 ንዑስ ቁጥር 23 መሠረት የሚከተለው ታውጇል፡፡

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስት የልሳነ ህግ ጋዜጣ ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 2/1995 ዓ.ም ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. መቋቋም

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የህግ ጋዜጣ መጠሪያው ልሳነ ህግ ጋዜጣ ተብሎ በዚህ አዋጅ ተቋቋሟል፡፡

3. በልሳነ ህግ ጋዜጣ የሚወጡ ጉዳዮች

በክልሉ ምክር ቤት ተመክረው የሚወጡ፡-

1. የክልሉን ኢኮኖሚ ማበራዊ እና አስተዳደራዊ ጉዳዮች የሚመለከቱ ህጎች ደንቦችና ውሳኔዎች፤
2. የክልሉ ከፍተኛ ባለስልጣኖች ሹመት ሽረት ማዕረግ ስም ሽልማትና ኒሻን፤
3. በጠቅላላው የሕዝብ ጥቅም ያላቸው ጉዳዮች ለሕዝብ የሚነገሩባቸው ማስታወቂያዎች በልሳነ-ሕግ ጋዜጣ ታትመው መውጣት አለባቸው፡፡
4. የልሳነ ህግ ጋዜጣ ይዘትና ቅርጽ ልሳነ ህግ ጋዜጣ ተከታታይ ቁጥር እና የክልሉ አርማ የሚኖረው ሲሆን የነጋሪት ጋዜጣ ይዘትና ቅርፅ ይይዛል፡፡

PROCLAMATION NO 2/1995
A PROCLAMATION TO PROVIDE FOR THE
ESTABLISHMENT OF THE BENISHANGUL
GUMUZ NATIONAL REGIONAL STATE
LISAN HIG

WHEREAS, National Regional State are by article 52 (2) (b) of the Constitution of the peoples Federal Democratic Republic pf Ethiopia are empowered to issue legislations;

WHEREAS it has become necessary to establish special gazeta with a view of publicizing laws issued by the council of benishangul gumuz National Regional State.

NOW THEREFORE, In accordance with article 3, no 2 sub Article 23 of the constitution of the Benishangul gumuz national Regional State it is hereby proclaimed as follows;

1. Short Title

This proclamation may be cited as “Establishment of the lissne Hig gazeta proclamation No 2/1995”

2. Establishment

The special gazeta of the Benishangul Gumuz National Regional State refered to as “lissane Hig” gazeta is established by this proclamation.

3. Matters to be Published in lissane Hig

- 1) Proclamations, regulations and decisions concerning socio-economic and administrative matters of the Region.
- 2) Notification of all senior appointments dismissal from office, title, decorations and honours.
- 3) Matters to be published in Lissane hig gazeta public notices for gernal information concerning maters of public interst, deliberated and issued by the Council of the National Regional State.

4. Form of the Lissane Hig gazeta

Lissane Hig Gazeta shall have consecutive number and emblem of the Region and the form of that the Negarit gazeta.

5. የህጎች ተፈጻሚነት

በዚህ አዋጅ በተቋቋመው በልሳነ ህግ ጋዜጣ ታትመው የሚወጡ ሕጎች በክልሉ ሕግ ህግ አውጭ አስፈጻሚና ተርጓሚ አካላት ዘንድ ተቀባይነትና ተፈጻሚነት ይኖረዋል።

6. የሕጎች እውቅና

በዚህ አዋጅ በተቀመጠው በልሳነ ሕግ ጋዜጣ ታትመው የሚወጡ ሕጎች በክልሉ ሕግ አውጭ አስፈጻሚና ተርጓሚ አካላት ዘንድ ተቀባይነትና ተፈጻሚነት ይኖራቸዋል።

7. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በልሳነ ህግ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል።

አሰላ ሀዳር 20 ቀን 1988
ያረጋል አይሸሸም
የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት
ፕሬዚዳንት

5. Effectiveness of laws

Laws and other matters published in lissane Hig gazeta established by this proclamation shall be accepted and enforced by legislative, executive and judicial organs of the region.

6. Legal Recognition

All matters published in the Lissane Hig gazeta shall be accorded due recognition by the organs of the Federal Government and National Regional States.

7. Effective date

This Proclamation shall come into force and office as of its publish in the Lisane Hig gazeta.

Done at Assosa this 20th day of November 1995

YAREGAL AYSHESHIM
PRESIDENT OF
THE BENISHANGUL GUMUZ
NATIONA REGIONAL STATE

Proclamation no. 3/1996

አዋጅ ቁጥር 3/1988 ዓ.ም

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስት

አስፈጻሚ አካላትን ለማቋቋምና ሥልጣናና

ተግባራቸውን ለመወሰን የወጣ አዋጅ

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልል ህዝብ ራሱን በራሱ የማስተዳደር መብቱን ተጠቅሞ ያቋቋመው የሽግግር መስተዳድር የክልሉን ህዝብ ማህራዊና ኢኮኖሚያዊ ችግሮች ደረጃ በደረጃ ለመፍታት እንዲያስችላቸው ያዋቀራቸው አስፈጻሚ አካላት ከተዋቀሩበት አላማ አንጻር አመርቂ ውጤቶችን ያስመዘገቡ መሆኑን በመረዳት፤

የሥራ አስፈጻሚ አካላትን በማደራጀት በኢኮኖሚና በማህበራዊ መስኮች የተገኘውን የሥራ ተሞክሮ ወደላቀ የዕድገት ደረጃ ለማሸጋገር አስፈጻሚ አካላትን በአዲስ መልክ ማዋቀርና ስልጣንና ተግባራቸውን መወሰን ቅንጅታዊ አሰራርን ለማጎልበት ከመረዳቱም በላይ በሁሉም መስኮች ሀብትን በአግባቡ ለመጠቀምና ጥተሽላ የሥራ ውጤቶችን ለማስመዘገብ የሚያስችል መሆኑን በመገንዘብ፤ በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልል ሕገ መንግስት በአንቀጽ 47 ንዑስ አንቀጽ (ለ) መሠረት የሚከተለው ታውጧል፡፡

ክልል አንድ ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት አስፈጻሚ አካላትን ለማቋቋምና ተግባራቸውን ለመወሰን የወጣ አዋጅ « 3/1988» ተብሎ ሊጠራ ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

1. «ክልል» ማለት በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልል ሕገ-መንግሥት አንቀጽ 1 እና 2 የተቋቋመውን የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልል ማለት ነው፡፡
2. «አስፈጻሚ አካላት» ማለት የክልሉን ኢኮኖሚያዊ ማህበራዊና ፖለቲካዊ ፖሊሲዎች ለማስፈጸም በክልሉ መንግስት የተቋቋሙትን ቢሮዎች ጽ/ቤት ማለት ነው፡፡

Formulation of benishangul Gumuz National Regional State Executive Body Establishment and the Delimitation of the Powers and Duties.

Whereas the people of Benishangul Gumuz National Regional State exploiting the opportunity of the administration right, that enabled them to establish executive bodies during the transitional period taking into consideration the significant achievements by the organizes executive body in finding solutions to the social and economic problems of the Region. within the objectives of establishment. whereas realizing the importance of organizing the executive bodies on the basis of the past exoeriance that helps them to transform the living standard to the standard of better development with a new organization of the executive bodies within the light of delimitation of their power and duties to enhance their coordinated methods of functioning together and to use the resource properly for the better work performance in line with the Benishangul Gumuz National Regional State constitution Article 47 sub article(b) it is hereby proclaimed as follows;

**PART ONE
General**

1. Short title

This proclamation may be cited as the Benishangul Gumuz National Regional State Executive body establishment and for delimitation of its powers and duties. Proclamation No 3/1996

2. Defination

1. In this proclamation, unless the context otherwise requires "Region" means Benishabgul gumuz National Region, that has been established in accordance with the constitution Article 1 and Article 2.
2. "Executive bodies" means the office established by the Regional State to executive the economic, social and populitical policies of the Region.

**የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ባህሪ-ዊ ክልል አስፈጻሚ
አካላት
ምዕራፍ አንድ
ቢሮዎች**

3. የቢሮዎች መቋቋም

የሚከተሉት ቢሮዎች በዚህ አዋጅ ተቋቁመዋል፡፡

1. ግብርና ቢሮ
2. የሥራና ከተማ ልማት፣ የማዕድንና ኢነርጅ ቢሮ
3. የንግድ፣ ኢንዱስትሪና ትራንስፖርት ቢሮ
4. የውሃ ሃብት ቢሮ
5. የፕላንና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ
6. የፋይናንስ ቢሮ
7. የትምህርትና ባህህል ቢሮ
8. የጤና ጥበቃ ቢሮ
9. የአደጋ መከላከልና የሠራተኛ ማህበራዊ ጉዳይ ቢሮ
10. የፍትህ ቢሮ
11. የሲቪል ሰርቪስ ቢሮ
12. የአዲት ቢሮ
13. የእስፖርትና አካል ማሰልጠኛ

ምዕራፍ ሁለት

የቢሮዎች የውል ሥልጣንና ተግባር፣ የቢሮ ኃላፊዎች ተጠሪነትና ኃላፊነት

4. የቢሮዎች የውል ሥልጣንና ተግባር

እያንዳንዱ ቢሮ፡-

1. በሥራው መስክ

ሀ. የክልሉን የአጭር፣ የመካከለኛና ረጅም ጊዜ መርሃ ግብርን መሠረት አድርጎ ዕቅድና በጀት ያዘጋጃል፤ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል፡፡

ለ. የፌዴራሉ መንግሥትና የክልሉ መንግሥት ሕጎች ደንቦችና መመሪያዎች በሥራ ላይ መዋላቸውን ያረጋግጣል፡፡ ፖሊሲዎች፣ ሕጎችና ደንቦች ያመነጫል ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል፡፡

PART TWO

**The Executive Bodies of Benishangul
gumuz National Region
Chapter one
Offices**

3. The Establishment of Offices

The following Offices are established by this proclamation.

1. The office of agriculture
2. The office of work and Urban Development, the Office of Mining and Energy.
3. The Office of Trade, industry and Transportation
4. The Office of water Resources
5. The Office of Planning and Economic Development
6. The Finance office
7. The Office of Education and culture
8. The office of Health
9. The office of Disaster preventon, labor and social Affairs
10. The office of Justice
11. The office of Civil Srvce
12. The Auditor Office
13. The office of physical

CHAPTER TWO

**The collective power, Duties, the
Responsibilities and Accountabilities of Offices'
Heads**

4. The collective power and Duties of the offices.

Each individual Office;

1. Act its field of work.

- a. Taking into consideration the short range, medum range, and long range plans of action of the Region prepare planf and budget and implements when approved.
- b. Confirms the enforcement of laws, regulations policies issued by the Federal Government and by the Regional State Formulates Policies, Laws Regulations, implements when approved.

ሐ. የጥናትና ምርምር ተግባር ያከናውናል፤ የስታስቲክስ መረጃዎች ያሰባስባል፤ ያቀነባብራል፤ ለሚመለከታቸው ያስተላልፋል።

መ. ከሚመለከታቸው የፌዴራሉ አስፈጻሚ አካላት ጋር ተገቢውን የሥራ ግንኙነት ያደርጋል።

ሠ. በሕግ መሠረት ውሎችን ይዋዋላል፤ ይከሰሳል፤ ይከሰሳል።

2. በዚህ አዋጅ የተመለከቱትንና በሌሎች ሕጎች የተሰጡትን ተግባራት ያከናውናል።

3. የመ/ቤቱን የማስፈጸም መመሪያዎች ያወጣል እንደአስፈላጊነቱ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመመካከር በተለያዩ የመስተዳድር ዕርከኖች መዋቅሩን ይዘረጋል።

4. ለክልሉ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ በየሶስት ወሩ የሥራ ዘገባ ያቀርባል።

5. የቢሮ ኃላፊዎች ተጠሪነት

እያንዳንዱ የቢሮ ኃላፊ ተጠሪነቱ ለብሄራዊ ክልሉ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴና ለብሄራዊ ክልሉ ርዕሰ-መስተዳድር ይሆናል።

6. ኃላፊነት

እያንዳንዱ የቢሮ ኃላፊ፡-

- 1. ቢሮውን ይመራል ይወክላል፤
- 1. ለቢሮው የተሰጡትን ሥልጣንና ተግባራት በሥራ ላይ ያውላል፤
- 2. ለቢሮው በተፈቀደው በጀት መሠረት ገንዘብ ወጪ ያደርጋል።

c/ Performs study and disseminates the information to the concerned bodies.

d/ Makes a business relevant contact and relation with the Federal executive bodies.

e/ Signs contract agreements, prosecutes, and be prosecuted

2. Performs all the performance that indicated in this proclamation and the duties specified in the other laws.

3. To Strengthen the performance capability of the Office, designs various types of strategy issues the performance policies having a negotiation with the concerned bodies prepares its organizational structures at all levels.

4. Presents written reports of activities to the Regional Executive Committee at every three levels.

5. The Accountabilities of the Office Heads

The Accountability of each individual Office Head shall be to the National Regional Executive Committee and to the president of the Regional administration.

6. The Responsibility

Each individual Office Head

- 1. Shall head, and represents the Office
- 2. Implements the powers and duties vested to the Office
- 3. Withdraws money in accordance with the allocated budget of the Office.

የቢሮዎች ዝርዝር ሥልጣንና ተግባር
ጠቅላላ

7. የግብርና ቢሮ የግብርና ቢሮ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤
 1. የግብርና ልማት እንዲስፋፋ ያደርጋል
 2. በሀገሪቱ ፖሊሲና ሕጎች መሠረት የክልሉን የመሬት አጠቃቀም የደንና ዱር አራዊትና የሥነ ህይወት ጥበቃና አጠቃቀም ደንቦች ያዘጋጃል ሲፈቀድም ተግባራዊ ያደርጋል።
 3. ለገበሬዎች የሚሰጡ የግብርና ኤክስቴንሻን አገልግሎት እንዲስፋፋ ያበረታታል፤ ድጋፍ ይሰጣል።
 4. አግባብ ካላቸው አንላት ጋር በመተባበር የግብርና ምርት ማሳደጊያዎች የእርሻ መሽሪያዎች አገልግሎት የፀረ ሰብል ተባይ ኬሚካሎች የእንስሳት መድሃኒትና የብድር አገልግሎቶች ለገበሬዎች የሚቀርቡበትን ሁኔታ ያመቻቻል።
 5. የግብርና ልማትን ለማፋጠንና የገጠር ቴክኖሎጂን ለማሻሻል የሚረዱ የምርምርና የማሰልጠኛ ተቋሞችና ማዕከሎች ጋር ተቀናጅቶ ይሰራል ድጋፍ ይሰጣል።
 6. የገበሬዎች በሀብረት ስራ ማህበራት በራሳቸው ፈቃድ ተነሳስተው እንዲደራጁና እንዲስፋፋ ያበረታታል ድጋፍ ይሰጣል።
 7. የግብርና ኢንቨስትመንት እንዲስፋፋ ያበረታታል በግብርና ዘርፍ ለሚሰሩ የሀገር ውስጥ ባህብቶች የግብርና ሥራ ፈቃድ ይሰጣል ይቆጣጠራል።
 8. ተዛማጅ የሰብልና የእንስሳት በሽታ እንዲሁም ነባር የፀረ ሰብል ተባይ ሲነሳ አስቸኳይ የመከላከል እቅድ በማውጣት በክልሉ የሚገኙ መንግስታዊና መንግስታዊ ያለወሆኑ ተቋሞችን እንዲሁም የሀብረተሰቡን አቅም በማስተባበር በባህላዊና ዘመናዊ መንገድ አደጋውን ይከላከላል በቁጥጥር ሥር ያውላል።
 9. የክልሉ የደን ሀብት ልማት እንዲስፋፋ ያበረታታል፤ ብቁ የሆነ የደን ዛፍ ችግኝና የቴክኒክ አገልግሎት እንዲዳረስ ጥረት ያደርጋል።
 10. ጉዳዩ ከሚመለከታቸው አካት ጋር በመተባበር የተፈጥሮ ሀብት መመናመን በአካባቢ ላይ የሚያስከትለውን ጉዳት ለመቆጣጠርና የውሃ የአፈርና ውሃ ጥበቃ ስራ ስልት እየቀየሰ ተግባራዊ ያደርጋል።

PART THREE

The Detail Powers and Duties of the Offices

General

7. The Office of Agriculture

The Office of Agriculture shall have the following powers and duties;

 1. It works effort fully for the expansion of agricultural development.
 2. It accordance with the policy and law of the Country, shall prepare the regulation for land utility, forest and life ecological conservation implements when approved.
 3. It gives support for strengthening and expansion of the agriculture extension services to be extended to the farmers (peasants).
 4. in cooperation with the relevant bodies facilitates the condition in which the agricultural production improvement. Agricultural equipment serves, pesticide chemicals veterinary drugs credit services, may be provided to the farmers.
 5. To hasten agricultural development. Conducts research that helps the improvement of rural technology and works in cooperation with training institutes or centers gives support.
 6. Encourages that the peasants may take the initiative to get organized into peasant's cooperative associationa on their wish, and supports its promotions and expansions.
 7. Encourages the agricultural investment, issues agricultural work license to domestic investors.
 8. When the contagious and epidemic diseases against both the grain and domestic animals spread and also ordinary pests and rudiments crop. It shall take an urgent measure to design prevention plan and to coordinate the Government and non-governmental Organizations. And also mobilize the masses to combat the disaster in a traditional practice to put under its control.
 9. Encourages the forest resource development makes a relentless effort to distribute sufficient seedlings and gives technical serves.
 10. In cooperation with the concerned bodies prevents the depletion of natural resources and to prevent and to prevent the damage that may occur on the environment. To control the pollution of soil, and water in the Region checks if the policies issued pertaining this are observed devices strategy for the conservation of soil and implements it in the region.

- 11. ወደ ክልሉ በሚገቡበትም ሆነ ለክልሉ በሚወጡ ዕዕዎት፣ ላይ አዝዕርት፣ እንስሳትና የእንስሳት ተዋፅኦ ላይ ተገቢው የኪራንቲን ቁጥጥር እንዲካሄድ ያደርጋል።
- 12. በክልሉ ውስጥ በጥቅም ላይ የሚውሉ የእስሳት መድሃኒት ፀረ ተባይ ኬሚካሎችን ይመዘግባል ፤ በተገቢው መንገድም ስለመያዛቸው ይቆጣጠራል።
- 13. በክልሉ ውስጥ ጥራቱን የጠበቀ የእንስሳትና የዓሣ ሀብት ልማት እንዲስፋፋ ድጋፍ ይሰጣል ፤ ያበረታታል።

8. የሥራና ከተማ ልማትና የማዕድንና ኢነርጅ ቢሮ

- 1. የህንጻ ኮድና የዲዛይንና የኮንስትራክሽን ሥራ ደረጃዎች በክልሉ ውስጥ መከበራቸውን ያረጋግጣል፤
- 2. በክልል መንግስት በጀት ለሚሰሩ የመንግስት ኮንስትራክሽኖች የሚያስፈልጉ ዲዛይኖች የኮንስትራክሽን ስራ ውሎች እንዲዘጋጁ ያደርጋል
- 3. በክልል መንግስቱ በጀት የሚከናወን የመንግስት ኮንስትራክሽን በገባለት ውል መሠረት የጥራት ደረጃው፣ የጊዜና የዋጋ ገደቦች ተጠብቀው መሠራቱን ለማረጋገጥ የሚያስችል ቁጥጥር እንዲኖር ያደርጋል፤ በበላይነት ይቆጣጠራል።
- 4. በከተሞች ውስጥ ለሚካሄዱ ኢንቨስትመንት በከተማ ቦታና የኮንስትራክሽን ስራዎች ለሚደረጉ እንቅስቃሴዎች አስፈላጊውን ትብብር ያደርጋል ሁኔታዎችን ያመቻቻል።
- 5. ለከተሞች ፕላን ዝግጅት የሚረዱ ጥናቶች ያካሂዳል፤ ከሚመለከታቸው የማዕከላዊ መንግስት አካላት ጋር አስፈላጊውን ትብብር ያደርጋል፤ የከተሞችን ፕላን ለማስፈጸም የሚያስፈልጉ ዝርዝር ፕላኖች እንዲዘጋጁ ያደርጋል፤ አፈጻጸማቸውን ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል።
- 6. የመኖሪያ ቤቶች የሀብረት ሥራ ማህበራት እንዲቋቋሙ ያበረታታል ድጋፍ የሚያገኝበትን መንገድ ይቀይሳል።
- 7. በክልሉ ከተሞች ውስጥ የመኖሪያ ቤትን ችግር ለማቃለል የቁጠባ ቤቶች እንዲሰሩ እና እንዲከራዩ ሁኔታዎችን ያመቻቻል፤ ያበረታታል።
- 8. በክልሉ የሚገኙ ማዘጋጃ ቤቶችን በበጀት ብቅድና በከተማ ፕላን አዘገጃጀትና አፈጻጸም፣ በሰው ሀይል ስምሪት በአስተዳደርና ገቢ አሰባሰብ ረገድ ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል የቴክኒክና የሙያ ድጋፍም ይሰጣል።
- 9. በክልሉ ባለቤትነት ሥራ የሚገኙ የከተማ ቤቶችን ያስተዳድራል፤ እንዲታደሱና እንዲጠገኑ ያደርጋል።

- 11. To conduct the control of incoming and outgoing plans creates domestic animals and animal products by establishing well organized quarantine.
- 12. Registers veterinary drugs and pesticide chemicals that are to be utilized in the Region. Controls if it is handled properly
- 13. It encourages expansion and the development of equality animals and fish resources.

8. Office of work & Urban Development, Mining and Energy

The office of work and Urban Development shall have the following powers and Duties;

- 1. Confirms the observance of building code design and construction work standard in the Region.
- 2. It prepares contract agreements required designs and specifications, for the construction works that shall be finished by the Regional state.
- 3. Controls and inspects as a Supreme body the standard of the quality price limitation ranges. Time of contract. For the construction works that shat are finished by the Regional state budget.
- 4. Makes the necessary cooperation to facilitate favourable conditions. For the inter-urban investment works. For the activities that shall be based on urban land and construction work.
- 5. Makes a feasibility study for town plan preparation. Cooperates with the concerned central Government bodies. Prepares plan details for implementation and makes the follow-up controls.
- 6. Encourages the establishment of housing cooperative associative devices the means in which they may get support
- 7. To minimize the shortages of residential houses in the Region to facilitate the conditions and to strengthen the means in which the low cost houses can be constructed for the purpose of lease
- 8. To help the Regional municipalities in preparation of budgets, in town planning. Performance plan, manpower assignment, administration. Income collection, controlling and gives technical and professional supports
- 9. Administrates the houses that are under the ownership of the Region under takes the renovation and the repair of the houses.

- 10. የማዕድን ሀብትን በመጠቀም ረገድ ከማዕድንና ኢነርጅሚኒስቴር ጋር ይተባበራል፤ በአስተዳደሩ ውስጥ ለሚካሄደው የማዕድንና ኢነርጅ ሚኒስቴር ጋር ይተባበራል፤ በአስተዳደሩ ውስጥ ለሚካሄደው የማዕድንና ኢነርጅ ልማት ስራዎች አስፈላጊውን ድጋፍ ይሰጣል።
- 11. በክልሉ ውስጥ የኤሌክትሪክ ሀይል አቅርቦት ለማዳረስ በነዳጅ ሀይል የሚሰሩ አነስተኛ የውሃ ሀይል ማመንጫ ጣቢያዎች ስለሚቋቋሙበት ሁኔታ ያጠናል፤ ሲፈቀድም በስራ ላይ እንዲውል ያደርጋል፤ አነስተኛ የኤሌክትሪክ ሀይል የማመንጫትና የማሰራጨት ፈቃድ ይሰጣል ይቆጣጠራል።
- 12. አግባብ ካላቸው አካላት ጋር በመተባበር ለአስተዳደሩ የሚያስፈልገው ጋዝ ነዳጅና የነዳጅ ውጤቶች የሚያቀርቡበትን ሁኔታ ያመቻቻል።
- 13. አግባብ ካላቸው አካላት ጋር በመተባበር ለአስተዳደሩ የተወሰነ ኢነርጅ መጠባበቂያ ክምችት እንዲኖር መደረጉን ያረጋግጣል።
- 14. ባህላዊ የማዕድንና ማምረቻ ስራን ያበረታታል፤ የኮንስትራክሽን ማዕድንና የማምረቻ ሥራ ፈቃድ ይሰጣል፤ ይቆጣጠራል።

8. የንግድ ኢንዱስትሪና ትራንስፖርት ቢሮ

- የንግድ ኢንዱስትሪና ትራንስፖርት ቢሮ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል።
- 1. የሀገሪቱን የንግድ ኢንዱስትሪና እደ ጥበብ እና የትራንስፖርት መገናኛ ፖሊሲ መሠረት በማድረግ፣ ንግድ ኢንዱስትሪና የትራንስፖርት አገልግሎት እንዲስፋፋ ያበረታታል፤ የቴክኒክ የምርና ሌሎች አገልግሎቶችን ይሰጣል።
 - 2. የንግድ እንቅስቃሴዎችን ፣ የቱሪዝም፣ የትራንስፖርትና የመገናኛ አገልግሎቶችን ለመቆጣጠር በወጡ ህጎች ደንቦችን መመሪያዎች በመስተዳድሩ ውስጥ መከበራቸውን ያረጋግጣል።
 - 3. በኢንቨስትመንት ፖሊሲና ህግ መሠረት የኢንዱስትሪ ፕሮጀክት ሃሳቦችን እያመነጨ በማዕከላዊ መንግስት ሊጠነና በሥራ ላይ ሊውሉ የሚገባቸውን ለንግድና ኢንዱስትሪ ሚኒስቴር ያስተላልፋል። ሌሎችን በክልሉ ደረጃ እንዲጠነና በሥራ ላይ እንዲውሉ ሁኔታዎችን ያመቻቻል።
 - 4. አግባብ ካላቸው የክልል መስተዳድሩ አካላት ጋር በመተባበር የክልሉን የቱሪስት መስህቦች ይመዘግባል፤ እንዲደራጁ፣ እንዲስፋፉ ፣ እንዲጠበቁ ያደርጋል።
 - 5. ሌሎች አግባብ ካላቸው አካላት የተሰጠው ሥልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ የክልል መስተዳድሩን የትራንስፖርት መገናኛ መሠረት አገልግሎት እንዲሰጡ፣ እንዲሻሻሉና እንዲጠገኑ ያደርጋል።

- 10. To safeguard the mineral resources. It works in cooperation with the ministry of Mining and energy in its administration and also gives the necessary support for the development work of mining and energy.
- 11. Makes the necessary study in which the electrical power can be established and distributed in the Region by thermal generators and by small scale hydropower generator. Implements and power distribution for the work of electricity.
- 12. Facilitates the means to obtain the region's fuel and fuel products supply by cooperating with the concerned Bodies the amount of fuel allocated for the Region.
- 13. In cooperation with the concerned Bodies assures the safety accumulation of fuel energy allocated for the region.
- 14. Strengthens' the traditional way of exploiting or mining minerals. Issues licenses for the construction of mining and controls the activities.

9. Office of trade, transport, and Industry

- The Office of Trade, Industry and tourism shall have the following powers and duties.
- 1. on the bases of the policies of trade, Industry, handicrafts, transport and communication of the Country. It strengthens the expansion of the serves of trade, industry and transport gives the technical consultancy and other services.
 - 2. Ensure the observation of the laws regulations policies issued for the purpose of controlling the activities of trade, tourism transport, and communication in the administration.
 - 3. In accordance with the investment policy and laws it prepares the Industrial project proposals. Submits to the central government for its viability and conveys the projects that can be practically realized to the ministry of trade and industry facilitate the means in which other projects can be studied and implementation at the level of the Region.
 - 4. In cooperation with the concerned Regional administrative bodies records the areas of tourist attractions, makes them to be well organized, expanded and to be safely guarded.
 - 5. Maintaining the integrity of power vested to other relevant bodies. It makes effort that the transport and communication facilities for the service to be improved and repaired.

6. በክልሉ ውስጥ በንግድና በኢንዱስትሪ ስራ ለሚሰማሩ የሀገር ውስጥ ባለሀብቶች ፈቃድ ይሰጣል፤ ተገቢውን የአገልግሎት ገቢ ይሰበስባል ይቆጣጠራል።
7. በዕደ ጥበባት፣ ለጎጆ ኢንዱስትሪዎችና ለአነስተኛ ኢንዱስትሪዎች የኤክስቴንሽን አገልግሎት ይሰጣል እንደ አስፈላጊነቱ የዕደ ጥበባትና የጎጆ ኢንዱስትሪዎች የሙያ ማሻሻያ ማሰልጠኛ ማፕክሎች የህዝብ፣ የንግድ፣ የመንገድ ማመላለሻ ተሽከርካሪዎች መካሪያዎች እንዲቋቋሙ ያደርጋል።
8. የህዝብ የንግድ የመንገድ ማላለሻ ማበረታችን ይመዘግባል፤ በማበራቱ የሚቀርቡትን የስምሪት ፕሮግራም ያፀድቃል፤ ተግባራዊነቱን ይቆጣጠራል።
9. በክልል መስተዳድሩ ውስጥ የሚገኙ ተሽከርካሪዎችን ይመዘግባል፤ በነዚህ ላይ የቴክኒክ ምርመራ ያደርጋል፤ የመንጃ ፈቃድ ይሰጣል።
10. በክልል መስተዳድሩ ውስጥ የትራንስፖርትና የመገናኛ አይነቶች ተደጋግፈው የሚያድጉበትንና በተቀነባበረ ሁኔታና በሚገባ በጥቅም ላይ የሚውሉበት ሁኔታ ያመቻቻል።
11. በክልል መስተዳድሩ ውስጥ የመሠረታዊ የንግድ ዕቃዎችና አገልግሎቶች ስርጭትን ባለው አካል የተወሰነው ዋጋ ተመን መከበሩን ይቆጣጠራል።
12. የክልል መስተዳድር የኢንዱስትሪ የእርሻና ሌሎችም ውጤቶች እንዲታወቁ ኢግዛቢሽን እንዲዘጋጅ ያደርጋል።
13. በክልል መስተዳድሩ ውስጥ ለሚቋቋሙ መካከለኛና አነስተኛ ኢንዱስትሪዎች የተሽከርካሪ መጠገኛና ማዳሻ ጋራዦችን ባለሞተሮች ተሽከርካሪዎች መንዳት ለሚያስተምሩ ሰዎች ድርጅቶች ፈቃድ ይሰጣል፤ ይቆጣጠራል፤ የዕደ ጥበብ ባለሙያዎች የንብረት ሥራ ማበራትን ይመዘግባል።
14. በምክር ቤቱ የሚቋቋሙ የንግድና ኢንዱስትሪ ምክር ቤቶችን ያበረታታል ድጋፍ ይሰጣል።
15. የንግድ ቱሪዝም የትራንስፖርትና መገናኛ የኢንዱስትሪና ዕደ ጥበባት ልማትን የሚመለከቱ መረጃዎችን ይሰበስባል፤ ያጠናቅራል ለሚመለከታቸው ያስተላልፋል።
16. የክልሉን የንግድ መዝገብ ያቋቁማል፤ ያስተዳራል።

6. Issues the license of trade and work to the domestic investors, in the Region for the work of trade and industry in the Region, collects the relevant service income and conducts the controlling.
7. Gives the extensionservices of hand crafts, cottage industries, small scale industries .As deems necessary gives training in productivity improvement of cottage industries hand crafts, at training centers and also helps the establishments of public centers, of trade, transportation and vehicles terminals.
8. Registers the public transportation association, approves the deployment programs submitted by the associations and superviceses its implementation.
9. Registers the vehicles in the Region makes the necessary examination on the technical capacity of the vehicles Issues driving licenses.
10. Facilitates the means in which all the types of the transport and communication in the Region can be developed in integration and to be utilized in a proper way.
11. Supervices the observation of the fair distribution of commodities and their sales with a far price in the Region in accordance with its decision.
12. Helps in the preparations of exhibitions. for the promotions of industrial agriculture products, and other products of the region.
13. Issues work licences for the establishment of medium and small scale industries, vehicles repair garages instructions of motor vehicles for learners, controls them, and helps the hand crafts professionals to be organized in to cooperative associations.
14. Srtreangthen the establishment of the trade and industry chamber by the Council of the Region.
15. Collects data and information concerning trade, tourism, transport, communication, and hand crafts developments, Compiles and passes in to the concerned body.
16. Establish the trade register of the Regional and administrates it.

10. የውሀ ሀብት ቢሮ

የውሀ ሀብት ቢሮ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡

1. ስለ ውሀ ሀብት ጥበቃና አጠቃቀም የወጡ ህጎች ደንቦችና መመሪያዎች በክልሉ ውስጥ መከበራቸውን ያረጋግጣል፡
2. በክልሉ ውስጥ የሚገኙ የሽለቆዎች የተፈጥሮ ሀብቶችን ክምችትና ስርጭት ያጠናል፤ መረጃዎች ይሰበስባል፤ ይመዘግባል፡፡ ሌሎች አካላት ጋር በመተባበር በሚካሄዱ ጥናቶች ይሳተፋል፡፡
3. የክልሉ የውሀ ሀብት በልዩ ልዩ የግልጋት ዓይነቶች መከከል ሚዛናዊ በሆነ መንገድ መከፋፈሉንና ጥቅም ላይ መዋን ይቆጣጠራል፡፡
4. የክልሉን የውሀ ሀብት በሚመለከት ግድቦችንና ሌሎች የውሀ ሥራዎችን ለመስራትና በጥቅን ላይ ለማዋል ከክልሎች ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር ፈቃድ ይሰጣል፤ ይቆጣጠራል፡፡
5. የክልሉን የውሀ ታሪፍ በተመለከተ ጥናቶች ያካሂዳል ሲፈቀድም ተግባራዊነቱን ይቆጣጠራል፤ ከሚመለከተው አካል ጋርም በመሆን የውሀ ክፍያ ይሰበስባል፡፡
6. ለልዩ ልዩ ግልጋሎቶች ለሚውል ውሀ የተወሰነው የጥራት ደረጃ እንዲሁም ለልዩ ልዩ ፍሳሾች የተወሰነው የጤናማነት ደረጃ በክልሉ ውስጥ በሥራ ላይ መዋሉን ይቆጣጠራል፡፡
7. የውሀ ሀብትን በመጠበቅ ረገድ ጉዳዩ ከሚመለከተው የማዕከል የሚገር መ/ቤት ጋር ይተባበራል፤ በክልሉ ውስጥ ለሚካሄዱ የውሀ ልማት ስራዎች አስፈላጊውን ድጋፍና ትብብር ያደርጋል፡፡
8. የውሀ ሀብት ልማት ጥናቶችን ያካሂዳል እንዲጠና ያደርጋል፤ መረጃዎች ይሰበስባል፤ ያደራጃል፡፡
9. ንፁህ የመጠጥ ውሀ በክልሉ ከተሞችና የገጠር ሀብረተሰብ የሚያገኝበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤ ያጠናል፤ ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል
10. የክልሉ ህዝብ በውሀ ልማት ስራዎች ላይ እንዲሳተፍ ያበረታታል ተገቢውን የሙያና የቴክኒክ ዕገዛ ያደርጋል፡፡
11. የመጠጥ ውሀ ተቋሞችን ይንከባከባል፤ እንደአስፈላጊነቱም የኦፕሬሽንና የጥገና ሥራዎችን ያከናውናል፡፡

10. The Office of water Resources Development

The Office of water Resource Development shall have the following power and duties.

1. Ensures the observance of the regulations and policies issued for the conservation and utility of water resources in the region
2. Studies about the valleys the natural resources distribution and availability collects data encodes data in cooperation with other bodies participates in the other survey and studies in the Region.
3. Controls the water resource utility for various purpose that it is distributed in balanced way.
4. Concerning the water resource of the region for the construction of dams, and to put it into servility in cooperation with other concerned bodies issues license and controls the activity.
5. Makes research on the tariff of the water of the region, when the research gets the approval controls the implementation collects water bills in cooperation with other bodies.
6. Controls the quality and purity standard of water that that is utilized for various purposes and services the portability standard for healthiness of various sewerages in the Region.
7. Cooperates with the concerned ministerial office or centers for the conservation of water resource gives support for necessary water development construction works
8. Makes research and survey on the development of water resources; makes research for survey to be standard; collects information and compiles the information.
9. Facilitates the means in which the potable water can be distributed to both rural and urban communities of the Region; makes a research follow up and controls.
10. Encourages motivate the society to participate In water development works; and give technical and professional support.
11. Takes care of portable water institutions and performs the required operations and renovation works.

11. የፕላንና የኢኮኖሚ ልማት

የፕላንና የኢኮኖሚ ልማት ቢሮ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤

1. የሀገሪቱ የልማት ስትራቴጅ ላይ የተመሠረቱና በክልል መንግስት የሚፈጸም የረጅም፣ የመካከለኛና የአጭር ጊዜ የልማት ዕቅድ ያዘጋጃል።
2. ከሚመለከታቸው የክልሉ መንግስት አካላት ጋር በመተባበር በረዥም የመካከለኛና የአጭር ጊዜ ዕቅዶች ውስጥ የማንፀባረቁ በክልሉ መንግስት የሚከናወኑ ፕጀክቶች እንዲጠኑና እንዲዘጋጁ ያደርጋል፤ ይገመግማል።
3. በክልል መንግስት አካላት እየተዘጋጁ የሚቀርቡትን ዓመታዊ የልማት ዕቅድንና የካፒታል በጀት አዘጋጅቶ ለክልል መስተዳድሩ ዓመታዊ ጠቅላላ በጀት ጋር ተዋህዶ እንዲቀርቡ ለክልሉ የፋይናንስ ቢሮ ያስተላልፋል፤ ሲፈቀድም አፈጻጸሙን ይከታተላል።
4. ከአገሪቱ የኢኮኖሚ ፖሊሲ አንጻር በክልሉ የግል ክፍለ ኢኮኖሚ ተሳትፎ እንዲበረታታ ድጋፍ ሰጭ ሆኖ አመላካች ዕቅድ ያዘጋጃል።
5. የክልሉን የረጅም፣ የመካከለኛና የአጭር ጊዜ የልማት ዕቅድ ለማዘጋጀት የሚረዳ የክልሉን የምርት ስፒላይዜሽንና የተለየ የልማት አቅም ሁኔታዎች በሚመለከት ጥናትና ምርምር ያካሂዳል።
6. ከኢኮኖሚ ልማትና ትብብር ሚኒስቴር የሚተላለፉትን የፕላን አዘገጃጀትና አቀራረብ መመሪያዎች ለክልሉ አሰራር አመቺ በሆነ መልኩ ያቀርባል ለክልሉ መስተዳድር አካላት በወቅቱ እንዲደርስ ያደርጋል።
7. የክልሉን የተፈጥሮ ሀብት፣ የህዝብ የሳይንስና የቴክኖሎጂ ስርጭትና የአገልግሎት መረጃዎችን ይሰበስባል፤ ያጠናቅቅል፤ ለሚመለከታቸው ያስተላልፋል።
8. ለክልሉ ልማትና ዕድገት የሚያስፈልጉ የቅየሳ የካርታና የጅኦግራፊ ጥናት ስራዎች እንዲከናወኑ ያደርጋል።
9. የየሱክተሩን ዕቅድና አፈጻጸም እየገመገመ የተቀነባበረ ሪፖርት በየሶስት ወሩ ለክልሉ መንግስት ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ያቀርባል።
10. ስለስራው ክንዋኔ አጠቃላይ ዘገባ ለኢኮኖሚ ልማትና ትብብር ሚኒስቴር ያቀርባል።

11. Office of Economic, Planning and Development

The office of economic planning and development shall have the following duties and powers.

1. On the base of the development strategy of country prepares the minimum and short range plans that can be implemented by the Regional state and when the proposal plan obtains approval makes the follow-up of its practability
2. In coöperation with the concerned Regional State Bodies prepare the long range, short range and medium range plans that can be reflected in the plans of the Regional State for realization of projects and makes the evaluation.
3. Participates in the preparation of capita budget proposal for annual development plan of the Regional State Bodies. That the capital budget proposal should be integrated with the other regional Administration general budget to be submitted to the Regional Financial office Makes the follow up attach obtained the necessary approval.
4. In the view of the Country economic policy for the realization of the participation of the private economy in the Region shall prepare support growing production plan by the region.
5. Conducts research and study to help the preparation of long, medium and short range planning for the Regional production specialization concerning special development activities.
6. Explains in a short and peace way the methods of plan preparation of the economic development the directives that shall be issued by the ministry of economic cooperation and Development helps the Regional Administration Bodies to obtain the directives on time.
7. Compiles and issues the information data on Regional National Resources population service and technology distribution
8. Performs the map work and geographical services that are required for Regional development
9. Prepares the quarterly report on the work performance of the sector and submits the Regional State executive committee.
10. Submits the report about the general work performance to the ministry of Economic Cooperation and Development.

12. ፋይናንስ ቢሮ

የፋይናንስ ቢሮ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤

1. የክልሉ መንግስት አካላት የሀገሪቱን የፋይናንስ ፖሊሲዎች ፣ ሕጎች ፣ ደንቦችና መመሪያዎች ተክትለው መሥራታቸውን ይቆጣጠራል።
2. በክልሉ የተለያዩ የመስተዳድር አካላት እየተዘጋጁ የሚቀርቡትን መደበኛ በጀትና ከፕላንና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ ተዘጋጅተው የሚቀርቡትን የካፒታል በጀት ትክክለኛነት እየመረመረ ዓመታዊ በጀት አጠቃሎ በማዘጋጀት ለክልሉ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ያቀርባል፤ ሲፈቀድም ያስተዳድራል።
3. ከማናቸውም የገቢ ምንጭ የሚገኘው ግብር በሕጉ መሠረት መወሰኑን በወቅቱ ተሰብስቦ ገቢ መደረጉን ሂሳብም በአግባቡ መያዙን ያረጋግጣል።
4. የክልል መስተዳድሩን የሂሳብ አያያዝ ስርዓት ይመሰርታል፤ መመሪያ ያወጣል፤ ስራ ላይ መዋሉን ይቆጣጠራል።
5. የክልል መስተዳድሩ ከሀገር ውጭ ባንኮች የሚያገኘውን ብድር በመስተዳድሩ ስም ተደራድሮ ይፈርማል፤ ብድሮችን እየተቆጣጠረ ያስተዳድራል።
6. የክልል መስተዳድሩን አክሲዮኖች የሚተላለፉና የማይተላለፉ የገንዘብ ሰነዶችንና ሌሎች ተመሳሳይ ተቀማጭ የገንዘብ ሀብቶችን ይይዛል ይጠብቃል።
7. የክልሉ መንግስት መ/ቤቶች የዕቃ ግዥና ንብረት አጠባበቅና አጠቃቀም መመሪያ ያወጣል፤ ተግባራዊነቱንም ይቆጣጠራል።
8. በሌላ የክልሉ መንግስት አካል የማይተዳደር፤ ወይም ጥቅም ላይ ያልዋለ የክልሉ የመንግስት ንብረት ሀላፊ ሆኖ ያስተዳድራል።
9. ስለ ክልሉ የፋይናንስ አሰባሰብ፤ አያያዝና አጠቃቀም ጥናት እያደረገ የመፍትሔ ሃሳብ ያመነጫል፤ ም/ቤቱን ያማክራል።
10. የክልል መንግሥቱን የፋይናንስ ክዋኔ ፣ የገንዘብ ይዘታና አስተዳድር የሚያስረዳ ጠቅላላ መግለጫ በየወቅቱ ለክልሉ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ያቀርባል፤ ለዓመቱ ከተዘጋጀው በጀት ላይ ተጨማሪ በጀት ማዘጋጀት አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝና በተገቢው አካል ሲፈቀድ አዘጋጅቶ ያቀርባል።

12. Finance Office

The finance office shall have the following powers and duties;

1. Supervisors the Regional State bodies whether they perform then duties observing the country's policies laws regulations and directives of finances.
2. Accepting the budget proposals for both regular budget and the capital budget from economic planning and development office and other Regional administrative bodies makes the evaluation on its perfect preparation. prepares the annual budget proposal and submits to the Regional Executive Committee and also manages the implementation after the approval.
3. Ensure the legal decision of taxes on all incomes and tax collection from all incomes on time and the proper recording and handling of the accounts
4. Establishes the proper method of account management issues directives and controls its implementation.
5. On the loan the Regional administration borrows from the domestic banks shall have a negotiation with the banks on behalf of the Regional state signs loan contract, and controls the loan management .
6. Safeguards the transferable and untransferable shares of the Regional Administration, the financial documents and other similar fixed financial resources assets.
7. Supervise or controls the safeguarding and usage of property the property purchasing systems or procurements methodologies of the Regional State Offices and also issues directives on the property utility.
8. Administrates other properties of the Regional Administration that are not under direct management of the Regional State body that are idle as its full responsibility.
9. Studies the means for the proper collection handling and utility of the Regional finance and forwards proposals of solutions; consults the council.
10. Presents to Regional Executive committee General statements of Regional State finance performance finance accounts and management positions when it deems necessary prepares supplementary budget proposal other than the annual budget when approved by the relevant body.

11 ስለዘንጉ ፋይናንስ አስተዳደርና ያለበት ሁኔታ በየጊዜው ለዘንጉ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴና ለገንዘብ ሚኒስቴር ዘገባ ያቀርባል።

13. የትምህርትና ባህል ቢሮ

የትምህርትና ባህል ቢሮ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤

1. በሀገሪቱ የትምህርት ፖሊሲ መሠረት የክልሉን የትምህርት ዕቅድና ፕሮግራም ያዘጋጃል፤ ሲፈቀድም በስራ ላይ ያውላል።
2. በክልሉ ባህል ኪነጥበብና የፈጠራ ችሎታ እንዲዳብርና እንዲስፋፋ ያደርጋል።
3. በክልሉ ለትምህርት የደረሱ ሁሉ የመማር ዕድል የሚያገኙበትን ስልት ይቀይሳል፤ መሠረተ ትምህርት ለሁሉም እንዲዳረስ ያደርጋል።
4. የማስታወቂያና ባህል ሚኒስቴር ሚወጣውን መመሪያ ተከትሎ በክልሉ የሚገኙ ታሪካዊ ቅርሶች ተፈልገው እንዲገኙ እንዲጠበቁ፤ እንዲጠገኑ እንዲታደሱና ጥቅም ላይ እንዲውሉ ያደርጋል ቅርሶችንና በመጥፋት ላይ ያሉ ባሎችን ከዝርዝር መግለጫ ጋር ይመዘግባል።
5. የክልሉ የትምህርት ጥራት በአገር አቀፍ የተወሰነለትን ስታንደርድ የጠበቀ መሆኑን ያረጋግጣል።
6. የሀገሪቱን የትምህርት ፖሊሲና ስታንደርድ ተከትሎና የክልሉን የአካባቢ ሁኔታዎችን በማገናኘብ የክልሉን የአንደኛና ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤቶች ስርዓተ ትምህርት ያዘጋጃል፤ በሥራ ላይ ያውላል።
7. በየደረጃው ለማስተማር ብቁ የሚያደርጉ መመዘኛዎች መሟላታቸውን ያረጋግጣል፤ መምህርንና የትምህርት ባለሙያዎችን ያሰለጥናል እንዲሰለጥንም ያደርጋል።
8. በአገር አቀፍ ደረጃ ተዘጋጅተው ለክልሉ ት/ቤቶች የሚሰጡ ፈተናዎችን ተከታታይ ያስፈጽማል፤ በአስተዳደሩ ደረጃ ተዘጋጅተው የሚሰጡትን ፈተናዎችን የምስክር ወረቀቶችን ብቃት ያረጋግጣል።
9. በክልሉ ውስጥ በማኛውም ሰው ማህበር ወይም የሀይማኖት ድርጅት ወይም ተቋማት እጅ የሚገኙ ቅርሶች በሚገባ እንዲያዙ ድጋፍ ይሰጣል።
10. ለትምህርት አስፈላጊ የሆነ መጽሀፍትና ሌሎች የትምህርት መሣሪያዎች እንዲሟሉ ያደርጋል።
11. በክልሉ ውስጥ የህዝብ ቤተ መጽሀፍት፣ ቤተ መዛግብትና አብያተ መዘክሮች /መ-ዚያሞች/ እንዲቋቋሙና እንዲስፋፉ ያደርጋል።
12. የክልሉን የአንደኛና ጠሀ-ለተኛ ደረጃ ት/ቤቶችና የወደፊት በክልል መስተዳድሩ የሚቋቋሙትን መቀስተኛ ኮሌጆች ያደራጃል፤ ያስተዳድራል።

11. Presents to the Ministry of finance and to Zone executive body about the financial positions and conditions of financial administration from time to time.

13. The Office of Education and Culture

The office of education and culture shall have the following duties and powers.

1. Prepares educational plans and programs in accordance with the education policy of the country
2. Promotes the expansion and development of the culture, Arts and creative capability of the Region
3. Devises the means of strategy in which all that at school age might get education through literacy campaign.
4. In accordance with the policies issued by the ministry of information and culture, shall make the search for the historical relics repairs renovates the relics for the purpose of services. Registers in detail the disappearing heritage and cultures of the region.
5. Ensures the quality standard of the education in the Region in line with the standard of education qualities set up by the Country,
6. Prepares the secondary school educational curriculum in accordance with the standard of education policy of the country.
7. Ensures the teaching capability and standard of the teachers. Arranges training for teachers and educational professionals. And gives training makes them training.
8. Makes the follow-up and the performance of the National examination that are issued the regional State schools. Ensures the standard of certificates issued after passing the examination prepared at the Regional Administration level.
9. Supports the safeguarding and handling of the relics or heritage under the holdings of a person, association or community or religion or education.
10. Makes an effort for facilitating books and other materials for education.
11. Make an effort for establishing and expansion of public libraries achieves and museums.
12. Organizes and manages the Regional Elementary, junior and senior High Schools and other Junior colleges that shall be established by the Regional State.

- 13. በሀገር ውስጥ ድርጅቶችና ባለሀብቶች ለሚቋቋሙ እስከ 2ኛ ደረጃ ለሚሆኑ ት/ቤቶች ፈቃድ ይሰጣል፤ የብቃት ደረጃውን ለማረጋገጥ ይቆጣጠራል።
- 14. በክልሉ ፊልም ቤቶች ፤ ቲያትር ቤቶች እንዲስፋፋ ያደርጋል።
- 15. ለትምህርት ፕሮግራም ማስፈጸሚያ የሚሆኑ ፕሮጀክቶች ያዘጋጃል፤ ሲፈቀድ በስራ ላይ ያውላል።
- 16. ለአናሳ ብሄረሰቦች፣ ለሴቶች፣ ለሀፃናትና ለጎልማሶች ለሚሰጡ የትምህርት አገልግሎቶች ልዩ ድጋፍ ይሰጣል።
- 17. የክልሉ የትምህርት ፕሮግራም በመገናኛ ዘዴዎች እንዲደገፍ ያደርጋል።
- 18. የትምህርቱን ስራ ለማሻሻል የሚያስችሉ ጥናቶችን ያካሂዳል፤ በአገር አቀፍ ደረጃ ለሚካሄዱ ጥናቶች አስፈላጊውን ድጋፍ ይሰጣል።
- 19. የክልሉ የታሪክና ባህል ተመዝግቦ እንዲያዝ ቋንቋቸው እንዲጠነና ስነ-ፅሁፎቻቸው እንዲዳብሩና እንዲስፋፋ ያደርጋል።
- 20. የትምህርት መሣሪያዎችን ይሰበስባል፤ ያጠናቅራል፤ ለሚመለከታቸው ያስተላልፋል።
- 21. በክልሉ ት/ቤቶች የሚሰጡ ልዩ ልዩ የተማሪዎች አገልግሎቶችን ያስተላልፋል።
- 22. ለትምህርት ሥራ አስፈላጊ የሆነው ድጋፍ ለማግኘት እንዲቻል ህብረተሰቡን ያስተባብራል።

14. የጤና ጥበቃ ቢሮ

የጤና ጥበቃ ቢሮ የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤

- 1. በክልሉ ውስጥ የጤና አገልግሎት እንዲስፋፋ ያደርጋል።
- 2. የሀገሪቱን የጤና ፖሊሲ መሠረት በማድረግ የክልሉ ህዝብ ጤና የሚጠበቅበትን ዕቅድና ፕሮግራም ያዘጋጃል ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል።
- 3. ስለህዝቡ ጤና አጠባበቅ የወጡ ህጎች ደንቦችና መመሪያዎች በክልሉ ውስጥ መከበራቸውን ያረጋግጣል።
- 4. በክልሉ ውስጥ የሚቋቋሙ ሆስፒታሎችን ጤና ጣቢያዎችን ክሊኒኮችን የምርምር ማሰልጠኛ ተቋሞችን ያደራጃል፤ ያስተዳድራል።
- 5. በሀገር ውስጥ ድርጅቶችና ባለሀብቶች ለማቋቋም ጤና ጣቢያዎች ክሊኒኮች ላቦራቶሪዎችና ፋርማሲዎች ፈቃድ ይሰጣል፤ በሀገር አቀፍ ደረጃ የወጣውን ደረጃ ጠብቀው መስራታቸውን ይቆጣጠራል።

- 13. Issues licenses to private investors for the establishments of senior high school for ensuring their capability and it supervises their work performance.
- 14. Makes the effort for the establishment of cinema balls, theater auditoriums in the region.
- 15. Prepares education program implementation projects and practicalizes when approved
- 16. Gives spiral support for minor nationalities for women for children and for adult education services.
- 17. Makes the educational program of the region to be supported by mass media.
- 18. Makes study and research to improve the education work makes the necessary support for the research work that shall be conducted at National level.
- 19. Makes the effort to record the history, culture and language of the Region to expand its literature.
- 20. Collects compiles and submits to the concerned the educational information data.
- 21. Reports various services that the schools give to the student.
- 22. Coordinates the society to obtain the necessary support for education.

14. Office of Health

The office of health shall have the following powers and duties

- 1. Makes the expansion of health services in the Region.
- 2. Prepare the means of plans in which the people in the Region way get the protection of health in accordance with the health policy of the country.
- 3. Ensures the observance of the laws, rules and regulations that are issued for the protection of the people health in the region.
- 4. Organizes administrates the hospitals health centers clinics and also research institutes in the region.
- 5. Issues license for the domestic investors who would like to establish health centers, clinics laboratories and pharmacy checks if they perform their duties in accordance with the standared set up at the National level.

- 6. በክልሉ ውስጥ በህዝብ ጤና አገልግሎት ስራ ላይ የተሰማሩ ባሙያዎች የተወሰነውን ደረጃ ማሟላታቸውን ያረጋግጣል፤ ይቆጣጠራል።
- 7. ፍቱነታቸው የተረጋገጠ የባህል መድሀኒቶችና የህክና ዘደዎች ከዘመናዊ ህክምና ጋር ተዋህደው ስራ ላይ እንዲውሉ ያደርጋል።
- 8. ተላላፊ በሽታዎችን ለመከላከልና ለማጥፋት ክትብቶች እንዲሰጡና ሌሎች ተገቢ እርምጃዎች እንዲወሰዱ ያደርጋል።
- 9. የህዝቡን ጤና ለመጠበቅ በሚደረጉ የኪራንቲን ቁጥጥር ይሳተፋል።
- 10. የምፍቦችና መጠጦችን ለጤና ተስማሚነት ያረጋግጣል፤ የአገልግሎት ሰጭ ተቋሞችን የንፅህና አያያዝ ይቆጣጠራል።
- 11. የጤና ፖሊሲውን መሠረት አድርጎ ህዝቡ በበሽታ መከላከል ላይ በስፋት የሚያሳትፍበትን ተላላፊ በሽታዎችን ለመከላከልና ለማጥፋት የሚያስችሉ ስልቶችን ይቀይሳል፤ ተግባራዊነቱን ይከታተላል።
- 12. ስለስራው አፈጻጸም ወቅታዊ አገገዎች እያዘጋጀ ለክልሉ መ/ቤቶችና ለጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ያቀርባል።

14. የአደጋ መከላከልና የሥራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ቢሮ
 የአደጋ መከላከልና ማህበራዊ ጉዳይ ቢሮ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባሮች ይኖሩታል፤

- 1. የሀገሪቱ የሥራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ቢሮ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባሮች ይኖሩታል።
- 2. አግባብ ካላቸው አካላት ጋር በመተባበር አደጋን ለመከላከል የተቀየሱ ፖሊሲዎችና ስልቶች በሥራ ላይ እንዲውሉ ያደርጋል።
- 3. አሰሪና ሰራተኛን በሚለክት የወጡ ህጎች ደንቦችና መመሪያዎች በክልሉ ውስጥ መከበራቸውን ያረጋግጣል።
- 4. የሥራተኛን ደህንነትና ጤንነት ለመጠበቅ የወጡ የሥራ ሁኔታ ደረጃዎችን የመከላከያ ዘዴዎች በሰራ ላይ መዋላቸውን ይቆጣጠራል።
- 5. በክልሉ አደጋ በተከሰተ ጊዜ የደረሰውን ጉዳትና መወሰድ የሚገባውን እርምጃ ለዚህ የሚያሳፈልገውን ድጋፍ በዝርዝር የሚያመለክት ዕቅድ ያዘጋጃል
- 6. የእርዳታ ግንኙነትና አስተዳደርን በተመለከተ ማዕከላዊ መንግስት በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ከዕርዳታ ሰጭ ድርጅቶች ጋር ግንኙነት ይፈጥራል።

- 6. Ensures and checks the capability of the health professionals if they meet the required standard and also makes the controlling.
- 7. Makes the traditional medicine medical practice that has the effective curing capacity to integrate them into modern medical treatment service.
- 8. Makes to prevent and to eradicate contagious diseases to give vaccination and other necessary measures.
- 9. For the safe guarding of the peoples health participates in the establishments of quarantine.
- 10. Ensures the soundness of food and drinks for health controls the sanitation of the service giving institution.
- 11. On the basis of the health policy, mobilizes the people for the prevention of contagious diseases and devises the means in which the disease can be eradicated. Makes the follow-up for its practicability.
- 12. Prepares timely reports about its operational performance to be submitted to Regional Offices and to ministry of health.

14. Office of Disaster prevention, social and labor Affairs

The Office of Disaster prevention, social and labor Affairs, shall have the following powers and Duties.

- 1. Works for the practically of the labor and social Affairs; policies in the Region.
- 2. In cooperation with the concerned bodies shall implements the strategic policies issued for the prevention of disaster
- 3. Ensures the implementation of laws, regulations and directive concerning the employees and employer
- 4. Controls the implementation of safety standadrd conditions of the employees and health protection methods.
- 5. Prepares Supportive plans for taking the necessary measures to Balt the danger that resulted from the occurrence of disaster.
- 6. Makes contacts with donor agencies to obtain aid in accordance with the directives issued by the central Government concerning the aid management.

7. በክልሉ የሚቋቋሙትን የሠራተኛና የአሠሪ ማህበራትን ይመዘገባል ድጋፍ ይሰጣል።
8. በአደጋ መከላከልና ዝግጁነት ኮሚሽን ለክልሉ የተሰመደውን ዕርዳታ ለተረጅዎች መዳረሱን ያረጋግጣል።
9. የህብረት ስምምነት ድርድሮችና የሥራ ክርክሮች በህግ የተዘረጋውን ስርዓት ተከትለው ፍጻሜ እንዲያገኙ በተቀላጠፈ ሁኔታ አስፈላጊውን ጥረት ያደርጋል፤ የህብረት ስምምነቶችን ይመዘገባል።
10. ለእርዳታ ፕሮግራሞች ማስፈጸሚያ የሚያስፈልጉ ለሰማት ነክ ሮጀክቶችን ዝግጅትና አፈጻጸም ያስተባብራል።
11. በክልሉ ስለተሰማራው የሰው ኃይልና ስለሙያ አመዳደብ ጥናት ያደርጋል።
12. በክልሉ ውስጥ ስራ ፈላጊዎችና ክፍት የሥራ መደቦች እዲመዘገቡና ስራና ስራተኛ እንዲገናኙ ለማድረግ የሚያስችሉ እርምጃዎችን ይወስዳል።
13. በክልሉ እዲሰሩ በአደጋ መከላከልና ዝግጁነት ኮሚሽን የሚመደቡትን መንግስታዊ ያልሆኑ ዕርዳታ ሰጭ ድርጅቶች ስራ ያስተባብራል ስለስራቸው አፈጻጸምና ብቃታቸውንም ለኮሚሽኑ ሪፖርት ያደርጋል።
14. ስለክልሉ የሰው ሀይልና የሥራ ስምሪት ስለሰራተኞች ደህንነትና ጤና እንዲሁም አሰሪና ሰራተኛን በሚመለከቱ ሌሎች ጉዳዮች መረጃዎችን ይሰበስባል፤ ያጠናቅራል፤ ለሚመለከታቸው ያስተላልፋል።
15. በዘላቂታ ጠረታና የማህበራዊ ዋስትና ዕቅድ የሚሸፍኑ የክልሉ ሠራተኞች በመብታቸው ተጠቃሚ እንዲሆኑ ለማድረግ የሚያስችሉ እርምጃዎችን ይወስዳል።
16. ሱቶች በፖለቲካ፣ በኢኮኖሚ በህማበራዊ በባህል መስኮች ያላቸውን ተሳትፎ ለማጎልበት የወጡ ፖሊሲዎች በክልሉ እንዲዘረጉ አስፈላጊውን ጥረት ያደርጋል።
17. አግባብ ካላቸው አካላት ጋር በመተባበር በክልሉ ውስጥ የሚገኙ አረጋዊያንና የአካል ጉዳተኞች መልሶ ለማቋቋም የሚያስችሉ ፕሮግራሞችን ያዘጋጃል፤ ተግባራዊ እንዲሆን ያደርጋል።
18. አግባብ ካላቸው አካላት ጋር በመተባበር ህጻናትን ወጣቶች መልካም አስተዳደግ እንዲያገኙ ለማድረግ የሚያስችሉ ዘዴዎች ለክልሉ እንዲዘረጉ አስፈላጊውን ጥረት ያደርጋል።

7. Registers the associations of employees and employers gives the necessary support.
8. Ensures that the and allocated to the needy bay disaster prevention preparedness commission bad reached the concerned needy society.
9. Facilitates that means in which collective agreements and labor disputes, get the necessary decision following the legal procedure provided registers collective agreements.
10. Coordinates the performance of developmental projects and its preparation for implementation of and programs.
11. Makes the necessary study in the man power deployed and professional assignment of the Region.
12. Conducts the registration of vacancies and the unemployed and takes the necessary measures to occupy the vacancies by the employed labor reserve.
13. Coordinates the works of NGOs assigned to the Region to give aid by the disaster prevention and preparedness Commission Reports to the commission about their work performances.
14. Collects compile, the information data on manpower and development for work. About the health, safety and other affairs concerning the employees of the Region who shall obtain the permanent pension and shall obtain the social security coverage that they may be the beneficiaries of the health.
15. Makes the necessary efforts for the promotion of policies in the region to enable the women participate in the political, social and economic activities and to streangthne their participation in the fields of culture.
16. Prepares programs in which the elders and handicaped persons can rehabilitated by having cooperated with the conecerned bodies and works for its realization.
17. In cooperation with the relevant bodies shall device a means that enables the children be brought up in a proper manner and stretches out the system in the region.
18. Coordinates the people of the Region to avoid social problems.

- 19. የማህበራዊ ጠንቆች እንዲወገዱ የክልሉን ህብረተሰብ ያስተባብራል፤ አስፈላጊውን ድጋፍ ይሰጣል።
- 20. የቤተሰብ ደህንነት እንዲጠበቅ ለማድረግና የጋብቻ ስርዓትን ለመንከባከብ የሚወጡ ፖሊሲዎችን ተግባራዊ ያደርጋል።

16. የፍትህ ቢሮ

የፍትህ ቢሮ የሚከተሉትን ሥልጣንና ተግባራት ይኖራታል፤

- 1. የህግ ጉዳዮችን በሚመለከት የክልሉ መንግሥት አማካሪ ሆኖ ይሰራል።
- 2. በክልል ፍ/ቤቶች ስልጣን ስር በሚወድቁ ወንጀሎች የክልሉን መንግሥት በመወከል ይከራከራል።
- 3. የክልሉን ዐቃቤ ሕግ፣ የፖሊስ ህይወትና የማረሚያ ቤቶች አስተዳደርን በበላይነት ይመራል፤ ይቆጣጠራል።
- 4. ወንጀል እንዳይሰራ በመከላከል የክልሉን ህዝብ ሰላምና ደህንነት ያስጠብቃል፤ በወንጀል መከላከል ተግባር ላይም ህዝቡን ተሳታፊ እንዲሆንና የራሱን ሰላምና ደህንነት እንዲያስከብር ያበረታታል ተገቢውን ድጋፍ ይሰጣል።
- 5. ወንጀል ተፈጽሞ ሲገኝ በህጉ መሠረት አጥፊዎችን ተከታትሎ በመያዝ በአጥፊዎች ላይ የውንጀል ምርመራ ያካሂዳል በህጉ መሠረት ለፍርድ ቀርቦው ተገቢ ውሳኔ እንዲያገኙ ያደርጋል።
- 6. በማረሚያ ቤት በማረፊያ ቤት፣ በፀባይ ማረሚያና ጊዜያዊ የእስረኞች መጠለያ የሚገኙ ሰዎች በአግባቡ መያዛቸውን ህጋዊ መብታቸው መከበሩን ያረጋግጣል።
- 7. ታራሚ እስረኞችን ወደ ማህበራዊ ኑሮ ለመወሰንና ብቁ ዜጎች ለማድረግ የሚያስችሉ ስልቶችን ይቀይሳል፤ እርምጃዎችንም ይወስዳል ይኸንኑ ዓላማ ለማሳካት ጉዳዩ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር ተባብሮ ይሰራል።
- 8. በክልሉ መንግስት ፍርድ ቤቶች ስልጣን ስር የሚወድቅ ወንጀል ተፈጻሚነት ስላለው ሲያምን ምርመራ እንዲደረግ ያዛል በቂ ምክንያት ሲኖር የተጀመረ ምርመራ እንዲቆም ወይም ተጨማሪ ምርመራ እንዲከናወን ያደርጋል፤ በሕግ መሠረት የወንጀል ክስ ያነሳል።
- 9. ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር የወንጀል መንስዔዎች ያጠናል ለወንጀል መከላከል የሚረዱ ጥናቶች ያካሂዳል፤ ወንጀል የሚቀንስበትን ስልት ይቀይሳል።

- 19. Practicalizes the policies issued for safeguarding the safety of the family and to protect the marriage.

16. Office of justice

The office of justice shall have the following duties and powers;

- 1. It shall work as the counselor of the State of the Region concerning the cases of the legal affairs.
- 2. Litigates represents the Regional State for the criminal offenses that may fail under the power of the Regional courts
- 3. Heads the Regional Office of prosecutor, the police forces and prisons. manages and controls.
- 4. prevents criminal activities and protects the peace and security of the people in the region. Encourages the people to participate in the protection of peace, security and in the prevention of crime. Gives the relevant support.
- 5. If a crime is identified to be occurred to detect the quality to be arrested and to make the necessary criminal investigation. To bring them in front legal court to obtain legal decision.
- 6. Ensures the proper handling of detainees in custody, reprimand. Temporary prisoners, observes whether their legal rights are honored.
- 7. Devices the strategy in which the reprimands or temporary detainees can be settled to a peaceful life to become a fruitful citizens and takes the necessary measures to achieve its goal.
- 8. Orders the criminal investigation process to be carried out for cases of criminal defense that had occurred. for which the Regional courts have power to see the case. when there is a satisfactory reason, orders the investigation to stop or to continuous to make a supplementary investigation of the criminal offense that had occurred withdraws criminal charge in accordance with the legal concept.
- 9. In cooperation with the concerned bodies shall make the study about the causes of criminal activities, studies the means of preventing criminal activities. Designs the strategy to minimize criminal activities.

- 10. ለወንጀል ድርጊት ምስክሮች እንደአስፈላጊነቱ ጥበቃ እንዲያገኙ ያደርጋል።
- 11. በወንጀል ድርጊት ከባድ ጉዳት ደርሶባቸው በክልሉ ፍ/ቤቶች ክስ ለመመስረትና ለመከራከር አቅም ለሌላቸው ግለሰቦች ካሳ እንዲያገኙ በፍትህ ብሄር ክስ ይረዳል።
- 12. እያንዳንዱ መ/ቤት የመንግስትና የህዝብ መብትና ጥቅም የማስከበር ኃላፊነት እንደተጠበቀ ሆኖ የህዝቡን እንዲሁም የክልሉን መንግስት መብትና ጥቅም ለማስከበር በፌደራልና በክልል ፍ/ቤቶች በማንኛውም ዳኝነት ሰሚ አካል ወይም የሽምግልና ጉባዔ ክስ ይመሠርታል፤ ክስ እንዲመሠረት ያደርጋል፤ ወይም ጣልቃ በመግባት ይከራከራል።
- 13. የክልሉ መንግስት ወይም አካላቱ ተከራካሪ የሚሆንባቸውን የፍትህ ብሄረሰቦችንና የመብት ጥያቄዎችን አያያዝ እንደ አስፈላጊነቱ ይከታተላል። አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ሪፖርት እንዲቀርብለት ያደርጋል ለዚህም ብቃት ያለው የሰው ሀይል መመደቡን ያረጋግጣል።
- 14. በክልሉ መንግስት ወይም አካላቱ ጥያቄ ሊቀርብለት የህግና ደንቦች ረቂቅ በነማዘጋጀት ይረዳል።
- 15. ከሚመከረከታቸው አካላት ጋር በመተባበር በትርፍ ላይ ያሰተመሠረተ ዓላማ ይዘው የተቋቋሙና በክልሉ ውስጥ የሚንቀሳቀሱ ማህበራት ይመዘግባል፤ ፈቃድ ይሰጣል።
- 16. በክልሉ መንግስት ፍ/ቤቶች መከራከር ለሚችሉ ጠበቆች ፈቃድ ይሰጣል፤ ይቆጣጠራል፤ ይሰርዛል።

- 10. Makes the necessary efforts to safeguard the witness of criminal activities.
- 11. For those individuals who have suffered from the criminal activities but have no economic power to open files of charge for litigation. it helps them to obtain their compensation through the charges of civil code proceedings.
- 12. Every state offices have the responsibility for honoring the rights of people. and also for honoring the right and advantages of the people the Regional State. at the federal and Regional courts of any judicial proceeding hearing body or at an arbitration Council on open a file of charge or may interfere for litigation.
- 13. On the cause the Regional state or the State bodies are said to be litigates on justice and right questions of the nationalities it makes the follow-up of the handling of this type of judiciary activities. When it deems it necessary it may request to have a full report on such a case. Therefore it ensures whether a competent man power is assigned on its duties of responsibility of handling the case.
- 14. Helps in preparation or formulation of minutes or drafts of laws and regulation when requested by the Regional State or State bodies.
- 15. In cooperation with the concerned Bodies. Shall register the associations established not for the purpose of profit motives but who functions in the region and issues them the license.
- 16. Issues license for the lowers or attorneys at law who can litigate at the Regional Courts, controls, them and also cancels their license.

- 17. ከሰብዓዊ መብት አጠባበቅ አንጻር የህዝቡን ንቃተ-ህግ ለማዳበር በተለያዩ ዘዴዎች የህግ ትምህርት ይሰጣል፤ የህግ ትምህርትና ስልጠናን በሚመለከት ከሚመክክታቸው አካላት ጋር ይተባበራል።
- 18. የክልሉን የኮዲፊኬሽን ህጎችን የማጠቃለል ሥራ ያካሂዳል ።
- 19. በክልሉ ውስጥ የውልና ማስረጃ ምዝገባ ጽ/ቤቶች እንዲደራጁ ያደርጋል።
- 20. አግባብ ካለው አካላት ጋር በመተባበር ለክልሉ ዳኞች ዐቃቤያን ሕግ ለፖሊስና አንደኛው ለሌሎች የሥልጠና ፕሮግራሞችን ያዘጋጃል።
- 21. ለባህላዊና ልማዳዊ የዳኝነት አካላት አስፈላጊውን ስልጠና ይሰጣል።

17. የኦዲት ቢሮ

የኦዲት ቢሮ ኃላፊነቱን ለመወጣት እንዲችል ሥልጣንና ተግባሩ የሚከተለው ይሆናል፤

- 1. የክልሉን ምክር ቤት ጽ/ቤትና በክልሉ ኃላፊነት ስር የሚገኙ መ/ቤቶችንና ድርጅቶችን እንዲሁም ማህበራትን ሂሳብ አዲት ያደርጋል፤
- 2. ያከናወነውን ምርመራ ውጤት እንዲሁኔታው ለሚመለከተው መ/ቤት የበላይ ሃላፊ ያሳውቃል፤
- 3. እንደ ሂሳብ ተንኮል የተሞቁበትና ታማኝነት በጎደለው ሁኔታ መያዙን ለማመን ምክንያት ሲኖረው ይህን ሃሳብ የሚመለከቱት የሂሳብ መዛግብት ሰነዶች መዘክሮችና ሌሎች መሠል መረጃዎችን ያሸጋል፤
- 4. በክልሉ ውስጥ በግል የሚሰሩ አድተሮችና ሂሳብ አዋቂዎች በስራው መስክ ለማሰማራት መቻላቸውን የሚያረጋግጥ የምስክር ወረቀት ይሰጣል ፤ ያድሳል ፤ ይሸርዛል።

- 17. For the purposes of respecting the humanitarian Right . to enrich the scope of the knowledge of people, shall teach them the law education. works in cooperation with the concerned bodies pertaining to the law education.
- 18. Shall carry out the codification of the compiling of the law of the Region.
- 19. Establishes and organizes the Office of acts and document registration of the region.
- 20. Prepares training programs for the judges, prosecutors, policies and for concerned other bodies of the Region.
- 21. Gives the necessary judicial training for other cultural and traditional judicial bodies of the Region.

17. Office of Auditor

The office of Auditor shall the following powers and duties to discharge its responsibilities;

- 1. It audits the accounts of the councils Office and accounts of the Offices under the responsibility of the Regional council. the organizations also the accounts of the associations;
- 2. Reports to the concerned Offices the results of its audits;
- 3. When there are situations of untruthfulness and mischief in handling of the accounts with full of breach of inst; has the power to scale the accounts confirmatory documents and other related account registers;
- 4. Issue certificate of license to private professional auditors who can do the work properly renews cancels the license;

5. የተዋሀዱ ምርመራዎችን ይዘት በመመርመር የችግሮችን መንስዔ /ምንጭ/ ያጠናል የመፍትሄ ሀሳብም ያቀርባል፤
6. የሂሳብና የንብረት አድት ስርዓትና ደረጃን የሚመለከቱ መመሪያዎችን ያወጣል።
7. ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር አስፈላጊ መስሎ ሲያገኘው ለውስጥ አድተሮች ስልጠና ይሰጣል፤
8. የገንዘብ ሚኒስቴር ስለገንዘብና የሂሳብ አጠባበቅ አስፈላጊውን ምክር ይሰጣል።
9. ስለአከናወንነው ምርመራና ስለግኝቶች አጠቃላይ ሪፖርት ለክልሉ ም/ቤትና ለዋናው አድት መ/ቤት ያቀርባል።

18. የሲቪል ሰርቪስ ቢሮ

የክልሉ ሲቪል ሰርቪስ ቢሮ የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤

1. የሲቪል ሰርቪስ ሠራተኞችን አስተዳደር በሚመለከት የወጡ ፖሊሲዎች፣ ሕጎች፣ ደንቦችና መመሪያዎች የክልል መስተዳድሩን የመንግሥት ሠራተኞች በሚመለከት በሥራ ላይ መዋላቸውን ይቆጣጠራል።
2. የፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን ያወጣውን የሥራ መደቦች አመዳደብ መመሪያ ተክትሎ በክልል መስተዳድሩ መ/ቤቶች ውስጥ የሚገኙ የመንግስት መ/ቤቶች የሥራ መደቦች ይመድባል።
3. ለመንግስት ሠራተኞች የተፈቀደው የደመወዝ ስኬል፣ የልዩ ልዩ አበሎች ክፍያና ሌሎች የሥራ ሁኔታዎች የክልል መስተዳድሩን የመንግስት ሠራተኞች በሚመለከት በሥራ ላይ እንዲውሉ ያደርጋል።
4. የክልል መስተዳድሩ የመንግሥት ሠራተኞች አቀጣጠር ፣ አመዳደብ ፣ የደረጃ ዕድፈት፣ የደመወዝ ጭማሪ ፣ ዝውውር፣ ሥልጠናና ዲሲፕሊን በደንቡ መሠረት እንዲፈጸም ያደርጋል፤ ይቆጣጠራል።

5. Examines the content of the auditing work problems and their causes and suggests the viable solutions to the problems identified;
6. Issues the directives for the standard of auditing procedures for accounts and properties;
7. In cooperation with the concerned bodies, when deems it necessary trains the internal auditors;
8. Gives its own recommendation and suggestion on the regulations the Ministry of Finance issues on the safe guarding finance and account management.
9. Presents its general reports on the findings of auditing and about its performance to the Regional Council and to Auditor General Office.

18. Office of the Regional civil service

The office of the regional civil service shall have the following powers and responsibilities;

1. supervises the implementation of policies, laws, regulations and direction issued pertaining to civil servants in the Regional State Administration
2. Makes the follow-up of the implementation of the work assignment regulations or directives issued by the federal civil service commission in the Regional State offices about the assignments of positions and work responsibilities
3. Makes the follow-up of the implementation of salary, scale payments of various allowances, and other conditions of work pertaining to the civil servants in the Regional state administration
4. Services and controls the employment. The promotion, salary increment, transfer, training and discipline of the civil servants of the Regional State Administration.

5. የክልል መስተዳድሩን የመንግስት ሰራተኞች ዝርዝር ሁኔታ መዝገቦ ይይዛል፤ ስትራቴጂካዊ መረጃዎች ያጠናቅራል፤ ለመንግስት ሰራተኞች አስተዳደር ኮሚሽንም ያስተላልፋል።
6. የክልል መስተዳድሩን የመንግስት ሰራተኞች ከጠራታ ዕድሜ ክልል በላይ አገልግሎታቸውን እንዲራዘም የሚቀርቡ ጥያቄዎች ላይ የመጨረሻ ውሳኔ ይሰጣል።
7. የክልል መስተዳድሩን የመንግስት ሰራተኞች የችሎታ ማነስ ምክንያት ከሥራ ለመሰናበት በሚቀርቡ ጥያቄዎች ላይ የመጨረሻ ውሳኔ ይሰጣል።
8. የክልል መስተዳድሩ የመንግስት ሰራተኞች ህገ በሚፈቅደው መሠረት በሚቀርቡት ይግባኝ ላይ የመጨረሻ ውሳኔ ይሰጣል።
9. ለመንግስት ሰራተኞች የሥራ ውጤቶች መመዘኛ የወጣ መመሪያ በአስተዳደሩ መ/ቤቶች ስራ ላይ መዋሉን ይቆጣጠራል።
10. የክልሉን መ/ቤቶች የጊዜያዊ ሰራተኞች ቅጥር በሚመለከት የወጣውን መመሪያ ተከትለው መፈጸማቸውን ይቆጣጠራል።
11. የመንግስት ሠራተኞች ፌደራል ህጎችን ደንችንና መመሪያዎችን በመተርጎም ረገድ ያጋጠሙ ችግሮችን ለሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን ያስተላልፋል።
12. ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር የመስተዳሩ መ/ቤቶች አደረጃጀትና የሰው ሀይል አጠቃቀም በመገምገም የማሻሻያ ሀሳብ ያቀርባል፤ ሲፈቀድም ስራና ሰራተኛ መገናኛ ቱን ያረጋግጣል።
13. የአካል ማሰልጠኛና ስፖርት ኮሚሽን የአካል ማሰልጠኛና ስፖርት ኮሚሽን የሚከተለው ስልጣንና ተግባር ይኖረዋል፤
 1. የአገሪቱን ስፖርት መሠረት በማድረግ አካል ማሰልጠኛና ስፖርት በክልሉ ውስጥ ያስፋፋል።
 2. በክልሉ ውስጥ ለሚቋቋሙ የስፖርት ማህበሮች ፈቃድ ይሰጣል፤ ፕሮግራማቸውን ያስተባብራል፤ ይቆጣጠራል።
 3. ክልል አቀፍ የስፖርት ውድድሮችን ያዘጋጃል።
 4. ክልል አቀፍ የስፖርት ቡድኖችን አባላት በእንክብካቤ አንዲያዙና በሚገባ እንዲሰለጥኑ ያደርጋል።
 5. ክልል አቀፍ የስፖርት ውድድሮችን በሚመለከት በስፖርት ማህበሮች መካከል የሚነሳውን ክርክር ይዳኛል።
 6. አግባብ ካላቸው አካላት ጋር በመተባበር የስፖርት ትጥቅና መሳሪያ ከአገር ውስጥ ወይም ከውጭ የሚገቡበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤
 7. የክልሉ ባህላዊ ስፖርቶች የበለጠ እንዲታወቁ እንዲሻሻሉና እንዲያድጉ ያደርጋል፤

5. Registers or records about the detail conditions of the civil servants of the Regional State Administration Compiles statistical information data and sends it to the national civil Service Commission office
6. Gives the ultimate decision on the question the extending the service of the civil servants in the Region beyond the age of retirement.
7. Gives the ultimate decision on the question of registration of civil servants due to incompetence
8. Makes the ultimate decision in accordance with the law on the appeals the civil servants of the Region present to it
9. Services the implementation of efficiency performance criteria of the civil servants in the Office of the Regional administration
10. Supervises the implementation of directive issued pertaining temporary employees at the Regional office.
11. Shall convey the problems identified to the civil service commission of the federal Government laws regulation and directives issued concerning the civil servant
12. In cooperation with the concerned bodies shall evaluate the organization of the offices and manpower assignment in the region and suggests the improvement points and implement points and implements when approved to place the right worker at the right work.

13. Office of physical and sport

The office of physical Cultural and sport shall have the following powers and duties;

1. Works for the expansion of physical cultural and sport in the region based on the sport of the country.
2. Issues license to the sport Associations that shall be established in the Region. Coordinates and controls their programs.
3. Organizes and prepares regional sport competitions.
4. Arranges training for the regional sport clubs and ensures that they are taken care of
5. When disputes arises pertaining Regional sport competition among the sport associations it arbitrates the case.
6. In cooperation with the concerned members shall facilitate the means in which sport equipment can be imported.
7. Works for betterment and improvements of the traditional sport.

- 8. ክልሉ የስፖርት ማህበር ገቢ ለአላማቸው ብቻ መዋሉን ለማረጋገጥ ሂሳባቸውን ይመረምራል፤
- 9. በክልልና በአገር አቀፍ ደረጃ የሚያገለግሉ የስፖርት ማዘውተሪያ ስራዎችን ያዘጋጃል፤
- 10. ክልሉ ጤና ቢሮ ጋር በመተባበር ስፖርታዊ ህክምና ያደራጃል።

ክፍል አራት
ስለ ፅህፈት ቤቶች
ምዕራፍ አንድ

1. መቋቋም
የሚከተሉት ጽ/ቤቶች በዚህ አዋጅ ተቋቁመዋል፡፡

- 1. የኢንቨስትመንት ጽ/ቤት
- 2. የሴቶች ጉዳይ ጽ/ቤት
- 3. የሥነ-ህዝብ ጽ/ቤት

ምዕራፍ ሁለት

የጽ/ቤቶች የወል ሥልጣንና ተግባር ፤
የጽ/ቤቶችን ኃላፊዎች ተጠሪነትና ኃላፊነት
ስለመወሰን

- 2. የጽ/ቤቶች የወል ሥልጣንና ተግባር፤ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 4 ላይ ስለ ቢሮዎች የወል ሥልጣንና ተግባር የተደነገጉት ድንጋጌዎች በተመሳሳይ ለጽ/ቤቶችም ተፈጻሚ ይሆናሉ።
- 3. የጽ/ቤት ኃላፊዎች ተጠሪነትና ኃላፊነት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 5 እና 6 ላይ ስለ ቢሮዎች ተጠሪነትና ኃላፊነት የተደነገጉት ድንጋጌዎች በተመሳሳይ ለጽ/ቤት ኃላፊዎችም ተፈጻሚ ይሆናሉ።

ምዕራፍ ሦስት

የጽ/ቤቶች ዝርዝር ሥልጣንና ተግባር

- 4. ኢንቨስትመንት ጽ/ቤት
የኢንቨስትመንት ጽ/ቤት የአሰራር ስልት ለተሻለ አገልግሎት ወደ ፊት የሚኖረው አደረጃጀት እንደተጠበቀ ሆኖ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤
 - 1. ስለ ኢንቨስትመንት የወጡ ፖሊሲዎችና ህጎች በክልሉ ውስጥ በትክክል መፈጸማቸውን ያረጋግጣል፤ ይቆጣጠራል።
 - 2. የሚቀርቡለትን የኢንቨስትመንት ማመልከቻዎች መርምሮ ስለኢንቨስትመንት በወጣው አዋጅ የተደነገጉት ተፈጻሚ ሁኔታዎች ተሟልተው ሲገኙ የኢንቨስትመንት ፈቃድ ይሰጣል።
 - 3. በኢንቨስትመንት አዋጅ ላይ የተዘረዘሩት ጥፋቶች ሲፈጸሙ ወይም ለኢንቨስትመንት እንቅስቃሴ ጎጆ የሆኑ ጥፋቶች ተፈጽመው ሲገኙ እንደአስፈላጊነቱ የሰጠውን ፈቃድ ይሰርዛል፤ ጥፋቱን የፈጸሙት ሰዎች በህግ እንዲጠየቁ ያደርጋል።

- 8. Adults the accounts of the Regional sport associations to identify whether the income is utilized for their objectives.
- 9. Prepares and constructs complexes that may serve for National and Regional Sport services.
- 10. In cooperation with the Regional health Office organize medical treatment for the sportsman.

PART FOUR
About Offices
Chapter One

- 1. **Establishment**
The following Offices are established in accordance with this proclamation.
 - 1. Investment Office
 - 2. Office off woman's Affairs
 - 3. Demographic /population/ Office

Chapter Two

To delimit the collective powers and Duties and to delimit the Accountabilities and the Responsibilities of the Heads of the Offices;

- 2. **The collective Power and Duties of the Office**
In this proclamation under Article 4 the provisions about collective powers and duties of the Office shall on these Offices with the similar provisions.
- 3. **The Accountabilities, the Responsibilities of the Heads of the Offices**
The provision under Article 5 and 6 of this proclamation about the accountability the responsibility with similar provisions shall be effective on the heads of these Offices.

CHAPTER THREE

The Detail powers and Duties of the Offices

- 4. **The investment Office**
Maintaining as it is the working procedure and better service and the future organization of the Investment office. The office shall have the following powers and duties.
 - 1. Ensures services the correct implementation of policies, laws, of investment in the Region
 - 2. Accepting the applications for the investment work examines them if the application meets the criteria's set up in the provisions of the investment proclamation, it issues the licenses
 - 3. When it is identified that the mistakes detailed on the investment proclamation are said to be committed shall cancel the license issued as required.

4. የኢንቨስትመንት ፈቃድ የተሰጣቸው ባህብቶች የሚያቀርቧቸው የማበረታቻ ጥያቄዎች የአዋጁን ድንጋጌዎች አሟልተው የቀረቡ መሆናቸውን አረጋግጦ ተገቢውን ውሳኔ ይሰጣል።
5. በክልሉ ውስጥ የሚገኘውን የህብት ክምችትና የኢንቨስትመንት ዕድል መረጃዎች ያሰባስባል ያጠናክራል፤ መረጃዎችም ለባህብቶች ያሰራጫል ተጨባጭ የኢንቨስትመንት ፕሮጀክቶችንም ለነዚህ ያስተዋውቃል።
6. ባህብቶችና ጉዳዩ በሚመለከታቸው ሌሎች የክልል መስተዳድሩ አካላት መካከል የኢንቨስትመንት ተግባራትን ያስተባብራል፤ ይቆጣጠራል።
7. በክልሉ ውስጥ የሚደረጉ የኢንቨስትመንት እንቅስቃሴ አስመልክቶ ተገቢውን አገልግሎት ይሰጣል።
8. ለክልሉ የህብት ክምችትን የኢንቨስትመንት አማራጭ ዕድል የተጠናቀሩ መረጃዎችን እንዲሁም ስለክልሉ የኢንቨስትመንት እንቅስቃሴ የተዘጋጁ ሪፖርቶችን ለክልሉ መንግስት ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴና ለሚመለከተው የፌዴራል ኢንቨስትመንት ጽ/ቤት ያስተላልፋል።
9. ከሚመለከተው አካል ጋር በመተባበር ከፌዴራሉ የኢንቨስትመንት ጽ/ቤት ፈቃድ አግኝተው በክልሉ የሚንቀሳቀሱትን የሀገር ውስጥም ሆነ የውጭ ባህብቶች የሥራ ተግባር ይከታተላል።

5. የሴቶች ጉዳይ ጽ/ቤት

የሴቶች ጉዳይ ጽ/ቤት የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤

1. የሴቶችን ጉዳይ በተመለከተ በክልል ደረጃ ያስተባብራል፤ ያቀናጃል፤ ይከታተላል።
2. የሴቶችን ጉዳይ በሚመለከት በፌዴራል መንግስትና በክልሉ መንግስት የወጡ ፖሊሲዎችና መመሪያዎች በክልሉ ውስጥ በትክክል ተግባራዊ መሆናቸውን ያረጋግጣል።
3. የክልሉ ሴቶች የሚገኙበትን ሁኔታ በተመለከተ ጥናቶች ያካሂዳል፤ እንዲጠኑ ያደርጋል፤ መረጃዎች ይሰበስባል፤ ያጠናቅራል፤ ጥቅም ላይ የሚውሉበትን መንገድ ያመቻቻል።
4. በተለያዩ እንቅስቃሴዎች የሴቶችን ተሳትፎ ለማጎልበትና ህብረተሰቡ በሴቶች ላይ ያለውን የተሳሳተ ግንዛቤ ለመቀየር የማሰጡ ስልጠናዎች ጥቅም ላይ የሚውሉበትን መንገድ ያመቻቻል።
5. በሀገ መንግስቱ ለሴቶች የተከበሩ መብቶች ተግባራዊ መሆናቸውን ያረጋግጣል።

4. When the licensed investors presents application for the providence of investment supportive facilities if they are within the criteria of the proclamation. Ensuring that they have fulfilled the criteria shall give the relevant decision to their request.
5. Collects the information data in the accumulation resources that are potential to investment opportunities compiles the information, issues the information to the investors and introduces the investment projects to the investors.
6. Coordinates and service the activities of the investors with other concerned bodies of the region.
7. Gives the relevant service pertaining the activities of the investment in the Region.
8. Transmits or dispatches the information of reports on the Regional accumulation of resource and the potential alternative opportunities for investment that all available in the Region to the regional State Executive Committee and to the concerned office of investment to that of the federal Government.
9. Makes the follow up on the progress of the activities of the domestic and external investors holding the federal Investment Office license certificate in cooperation with the federal investment office.

5. Office of women's Affairs

The Office of women's Affairs shall have the following powers and duties;

1. Coordinates and makes the follow up concerning the affairs of women at the Regional level.
2. Ensures the proper implementation of policies, laws and regulations concerning women issued by the federal Government and the Regional State.
3. Conducts research on the existing conditions of the women in the facilities the means in which it can be at service
4. To strengthen the active participation of women tries to change the attitudinal bases the society has by organizing training to facilitate the means.
5. Ensures the observance of the right in the Constitution concerning the women.

6. መንግስታዊና መንግስታዊ ባልሆኑ ድርጅቶች የሚወጡ ዕቅዶች፣ የሚካሄዱ ፕሮጀክቶችና ፕሮግራሞች ሴቶችን በሚጠቅም መንገድ የሚተገበሩትን ሁኔታ በማጥናት ሃሳብ ያቀርባል፤ ተግባራዊነቱን ይከታተላል።
7. ሴቶችን የሚያግዙና ለክልሉ ልማት አስተዋጽኦ የሚያደርጉ ፕሮጀክቶች ይቀርጻል፤ ለተቀረጹት ፕሮጀክቶች ማስፈጸሚያ ዕርዳታ ያፈላልጋል።
8. ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር የሴቶች ማህበራት የሚደራጁበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤ ድጋፍ ይሰጣል።
9. የጽ/ቤቱ ዕቅድ ከሌሎች አካላት ጋር የተቀናጀና የክልሉን ችግርና የልማት ቅደም ተከተል ያገናዘበ መሆኑን ያረጋግጣል።
10. ሴቶች በክልሉ ውስጥ በሚሰጡ ስልጠናዎች ፣ ዕድገቶችና ቅጥሮች እንዲሁም በተለያዩ ኮሚቴዎች ውስጥ በሚገባ መወከላቸውን ይከታተላል።

6. የሥነ-ህዝብ ጽ/ቤት

የሥነ-ህዝብ ጽ/ቤት የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤

1. ስለ ሥነ ህዝብ የወጡ ፖሊሲዎችና ህጎች በክልሉ ውስጥ በትክክል መፈጸማቸውን ያረጋግጣል፤ ይቆጣጠራል።
2. የሚመለከታቸውን መንግስታዊና መንግስታዊ ባልሆኑ ድርጅቶች በስነ ህዝብ ፖሊሲ ላይ በሚደረጉ እንቅስቃሴዎች ያስተባብራል፤ በማቀናጀትም ይሰራል።
3. በክልሉ ውስጥ የስነ ህዝብ ፖሊሲን በሚመለከት የሚካሄዱ ምርምሮችን እንዲበረታቱ ያደርጋል። በስነ-ህዝብና በልማት ሁኔታ ላይ ምርምር ይካሄዳል።

6. Presents recommendation by studying the project plan programs that are prepared by the State or NGO that may be designed to the advantages of the women in all its practicalities and makes the follow up for its implementation.
7. Designs the project that contributes to the development of the Region and that supports women and looks for the project designed.
8. In cooperation with the concerned bodies facilitates the means in which the women associations can be established and gives the necessary support for its establishment.
9. Ensures that the plan of action of the Office to be co-operated with the plans of Offices of other bodies of the Region taking in to consideration the development priorities and problems of the Region
10. Makes the follow up of women's proper representation in the training promotions, employments and also in the various committees of the Region.

6. Demographics Office

The demographics Office shall have the following powers and duties;

1. Ensures and supervises the proper implementation of policies, laws pertaining to the demographics/ population/ of the Region
2. Coordinates and works with the concerned governmental and non governmental organization for the demographic activities.
3. Encourages the demographic printed researches and survey in the Region makes researches on the conditions of development potentialities.

4. ለፖሊሲው ተግባራዊነት እንደአስፈላጊነቱ ኮሚቴዎች ያቋቁማል፤ ተግባራዊነታቸውንም ይከታተላል።
5. ከሚመለከታቸው ጋር በመሆን በክልሉ ውስጥ ስነ ህዝብ የሚመለከቱ የአባላትና ርግራሞች ያዘጋጃል፤ ያካሂዳል።
6. በዋናነት ህዝብና ልማትን የሚመለከቱ መረጃዎች በማሰባሰብ ለክልሉ የሥራና አስፈጻሚ ኮሚቴና ለሚመለከተው የፌዴራል የሚ/ር መ/ቤት ያስተላልፋል።
7. የሥነ-ህዝብን ማረጋገጫና ግናዛቤ ለማዳበር የሚያግዙ ጥናቶች ያካሂዳል፤ ለስራው የሚያስፈልገውን ገንዘብና ማቴሪያል ከተለያዩ ዕርዳታ ድርጅቶች ያፈላልጋል።
8. በክልሉ ውስጥ ልማትና የህዝብ ዕድገት ተቀናጅተውና ተዋህደው የሚራመዱበትን ስልት አጥንቶ ያቀርባል፤ ሲፈቀድም ተግባራዊነቱን ይከታተላል።

ክፍል አምስት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

7. መብትና ግዴታዎችን ስለማስተላለፍ የኢትዮጵያ የሽግግር መንግሥት የማዕከላዊና የክልል አስፈጻሚ አካላትን ሥልጣንና ተግባር ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር 41/1985 ድንጋጌ መሠረት ተቋቁመው የነበሩና በዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች መሠረት ከክልሎች ቢሮዎች ጋር እንዲዋሃዱ የተደረጉ ቢሮዎች መብትና ግዴታዎች ወደ ተዋህዱት ቢሮዎች ተላልፏል።

4. Establishes committees when deems it necessary for the practicality of the policy follow up its practicality.
5. Organizes festivals pertaining to demographics /population/ with the other concerned Bodies
6. Mainly collects information on demographics and development and passes the information to the Regional executive committee and the concerned federal governments.
7. Conducts studies that are population oriented to help the realization of the concept among the people and tries to acquire the necessary finance and material and from the various donor agencies.
8. Studies the means in which both the development and demographic grown goes proportionally with the same peace and follows up it's practically when approved

CHAPTER FIVE

Miscellaneous provisions

7. **Transferring Rights and Obligations**
In pursuant with the proclamation No. 41/1985 provisions. The proclamation issued to delimit the powers and duties of the Transitional Government central and Regional Executive bodies that were established, in line with the provisions of this proclamation. Are made to merge with other Offices their rights and obligations have transferred to the new Offices they are merged with.

8. ተፈጻሚነት የሌላቸው ህጎች

ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማንኛውም ህግ በዚህ አዋጅ ውስጥ በተመለከቱት ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

8. The revoked laws

Any law that stands in adversary with this proclamation and affairs in this proclamation is hereby revoked.

9. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በልሳነ ህግ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

9. The Effective Date of this proclamation

This proclamation shall be effective as of its publication on Lisane hig gazeta.

Formulated at Assosa this 22nd day of January

1996 E.c

አሰላ

ጥር 15 ቀን 1988 ዓ.ም

ያረጋል አይሸሽም ብርሃኔ

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት

ፕሬዚዳንት

YAREGAL AYSHESHIM BIRHANE

The Benishangul-Gumuz National Regional State

President.

Proclamation No 4/1997

አዋጅ ቁጥር 4/1989

Court Establishing Proclamation of the

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት

Benishangul-Gumuz National Regional State

ፍርድ ቤቶች ማቋቋሚያ አዋጅ

PREAMBLE

መቅደም

WHEREASA, it is acknowledged that the nations, nationalities and peoples' of Benishangul Gumuz National Regional State have for many years, been exposed to serve injustice and operation under the past system.

በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልል የሚገኙ ብሄር ብሄረሰቦችና ህዝቦች ለአያሌ ዘመናት ክፉኛ በደልና የፍትህ መዛባት ባደረሰባቸው ተፅዕኖ ባለፈው ሥርዓተ ማኅበር ተረግጠው የኖሩ መሆናቸውን በመረዳት፤

WHEREAS, during the 17 years rule of the Derg-WPE, law was made to serve as an instrument of personal advancement trampled under foot human and democratic rights and allowed the government to decide over judges and judgeship, and hence seriously damaged the all-round activities and relationship of the regional population;

በደርግ አሰጥ 17 የግፍ ዘመናት ህግን ለግል ጥቅም ማስጠበቂያ እንዲያገለግለውና ሰብዓዊና ዲሞክራሲያዊ መብቱን ረግጦ ዳኛና ዳኝነት በመንግስት ትዕዛዝ ውሳኔ እንዲሰጥ በማድረግ የክልሉን ህረተሰብ ሁለገብ እንቅስቃሴና ግንኙነት በብርቱ የጎዳው ሆኖ በመገኘቱ፤

WHERE AS, it has become necessary to demolish such a lopsided system of justice and judicial administration by recognizing it a new such that it would operate free and independent from any kind of pressure and facilitate lawful execution of justice administration and as a result, which shall be beneficial to people's interests;

በዚህም መሠረት የተዛባውን የፍትህ ዳኝነት አስተዳደር ሙሉ በሙሉ አፍርሶ በአዲስና ለህዝቦች በሚጠቅም አኳኋን በማደራጀት የፍትህ አሰጣጥ ህጋዊ አፈጻጸም ሥርዓት ማስያዝና ከማናቸውም ዓይነት ተፅዕኖ ነጻ ማድረግ አስፈላጊ በመሆኑ፡

NOW, THEREFORE, in accordance with the power delegated to the Benishngul Gumuz Regional State by the Federal Democratic Republic of Ethiopia to promulgate laws, and in recognition of the need for establishing justice administration and to determine the powers of the regional courts, it is hereby proclaimed as follows.

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-መንግሥት ህግ ለማውጣት በተሠጠው ሥልጣን መሠረት የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የፍትህ አስተዳደርን ማቋቋምና የክልሉን ፍርድ ቤቶች ሥልጣን መወሰን አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ የሚከተለው ታውጇል፡፡

ክፍል 1

ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ « የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ፍርድ ቤቶችን ለማቋቋም የወጣ አዋጅ ቁጥር 4/1989» ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም ካልተሰጠው በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡

1. «ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ መንግሥት» ማለት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ መንግሥት ማለት ነው።
2. «የፌዴራል ሕገ-መንግሥት» ማለት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-መንግሥት ማለት ነው።
3. «የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ህዝብ»- ማለት በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ሕገ-መንግሥት አንቀጽ 2 ንዑስ አንቀጽ ከ1 እስከ 5 በተጠቀሰው ክልል ውስጥ የሚገኘውን ህዝብ ማለት ነው።
4. «የክልሉ ፍርድ ቤቶች» ማለት በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ሕገ-መንግሥት አንቀጽ ስድሳና በተከታዮቹ አንቀጾች መሠረት ነው።

3. ዓላማ

1. በፌዴራሉ ሕገ-መንግሥት ፣ በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልል ሕገ-መንግሥትና እንዲሁም በሌሎች ሕጎች የተረጋገጡትን ሰብዓዊ መብቶችና የነጻነት ጥቅሞች ማስከበር።
2. በክልሉ ውስጥ ህግና ሥርዓት ተጠብቆ ፍትህና ሰላም በአስተማማኝ ሁኔታ እንዲሰፍን ማድረግ።

PART ONE

General

1. Short Title

This proclamation may be cited as “The Benishangul Gumuz National Regional State Courts Establishing proclamation No. 4/1997.

2. Definitions

In this proclamation unless the context requires otherwise;

- 1/ “Government of the Federal Democratic Republic” mean the Government of Federal Democratic Republic of Ethiopia.
- 2/ “Federal constitution“means the constitution of the federal Democratic Republic of Ethiopia
- 3/ “people of Benishangul Gumuz” mean the people living in the region as specified in Article 2(1-) of the constitution of the Benishangul Gumuz Regional State.
4. “Regional court” means the Courts established pursuant to Article 60 and seceding Articles in the Constitution of the Benishangul Gumuz Regional State.

3. Objectives

- 1) To secure respect for human rights, freedoms and interests provided for in the federal Constitution the constitution of the Beniushangul Gumuz Regional State and in other laws.
- 2) To cause the prevalence of law and orders as well as peace and justice in the Region.

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-መንግሥት በወጣው አዋጅ የተደነገገውን መነሻ በማድረግ በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግሥት ሕገ-መንግሥት አንቀጽ 49 ንዑስ አንቀጽ 1 እና 3 (ሀ) መሠረት ከዚህ የሚከተለው ተቋቁሟል፤

1. የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስት የበላይ ፍርድ ቤት ከዚህ በኋላ ጠቅላይ ፍርድ ቤት እየተባለ ሚጠራ ነው።
2. የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስት ፍርድ ቤት ከዚህ በኋላ የከፍተኛው ፍርድ ቤት እየተባለ የሚጠራ ነው።
3. የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስት የበታች ፍርድ ቤት ከዚህ በኋላ የወረዳ ፍርድ ቤት እየተባለ የሚጠራ ነው።

5. የክልሉ ፍርድ ቤቶች አደረጃጀት

በዚህ አዋጅ የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ፍርድ ቤቶች እርከን እንደሚከተለው ተዋቅሯል፤

1. ጠቅላይ ፍርድ ቤት አንድ ፕሬዚዳንት፣ ምክትል ፕሬዚዳንት ፣ ሰብሳቢ ዳኛና ሌሎች ዳኞች ይኖሩታል።
2. የዞን ከፍተኛ ፍርድ ቤቶች እያንዳንዳቸው በሁሉም ዞኖች አንድ ፕሬዚዳንትና እንዲሁም ሰብሳቢ ዳኛና ዳኞች ይኖሩታል።
3. የወረዳ ፍርድ ቤት አንድ ወይም እንደአስፈላጊነቱ ከአንድ በላይ ዳኛ ይኖሩታል።
4. ማንኛውም ፍርድ ቤት ለሥራው አስፈላጊ የሆኑ ሠራተኞች ይኖሩታል።

4. Establishment

Pursuant to the provisions of article 49(1) and (3) of the Constitution of the Benishangul Gumuz Regional State and based on the constitution of the federal Democratic Republic of Ethiopia, the following courts have been established;

- 1) The supreme court of the Benishangul Gumuz Regional State (hereinafter “the Supreme Court”)
- 2) The Benishangul Gumuz Regional State Court (hereinafter “The high court”)
3. The Benishangul Gumuz Regional State lower Court (hereinafter “The worda Court.”)

5. Organization of Regional Courts

The hierarchy of the Benishangul Gumuz Regional State courts has been structured as follows by the proclamation;

1. A supreme court has a president, vice-president, presiding judge and other judges.
2. Zonal High Courts shall each have a president, presiding judge and judges in each zone.
3. A worda court shall each have one or more than one judge as necessary.
4. Any judge shall a working staff required for the job.

1. የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የዳኝነት ሥልጣን የክልሉ ፍርድ ቤቶች ብቻ ነው።
2. በግልጽ ተለይተው በፌዴራል መንግሥት ፍርድ ቤቶች ሥልጣን ሥር ከሆኑት ጉዳዮች በስተቀር በሌሎች በማንኛውም በክልሉ ሥልጣን ሥር በሚወድቁ ጉዳዮች ላይ የክልሉ ፍርድ ቤቶች የዳኝነት ሥልጣን አላቸው።
3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የክልሉ ፍርድ ቤቶች በፌዴራሉ መንግሥት የዳኝነት ሥልጣን ሥር የሆኑትን ጉዳዮች እንዲያዩ የውክልና ሥልጣን ሲሰጣቸው የዳኝነት ሥልጣን ይኖራቸዋል።
4. የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ፍርድ ቤቶች በክልሉ ውስጥ ከቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ሕገ-መንግሥት ጋር የሚጻረር አሠራር ወይም ትዕዛዝ የመሻር ሥልጣን አላቸው።

7. ችሎት

1. ማኛውም ፍርድ ቤት
 - ሀ) የፍትሃብሄር፣
 - ለ) የወንጀልና
 - ሐ) የሥራ ችሎቶች ይኖሩታል።
2. በአያንዳንዱ የጠቅላይ ፍርድ ቤት እና ከፍተኛ ፍርድ ቤት ችሎት አንድ ሰብሳቢና ሁለት ዳኞች ሆነው ያስችላሉ።
3. የጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ማንኛውንም የጠቅላይ ፍርድ ቤት ችሎት ፣ የከፍተኛ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ደግሞ ማንኛውንም የከፍተኛ ፍርድ ቤት ችሎት ሊሰበሰቡ ይችላሉ።

6. Jurisdiction

- 1) The jurisdiction of the Benishangul Gumuz Regional State belongs only to the region's Courts
- 2) With the exception of cases clearly specified to fall under the jurisdiction of federal courts all cases of the region come under the jurisdiction of the regional courts.
- 3) Without prejudice to the provision of sub-article 2 of this proclamation, regional courts delegated by the federal court shall have jurisdiction over cases which are under the jurisdiction of the federal courts.
4. The Benishangul Gumuz National Regional State shall have powers to repeal all laws that contravene the constitution of the Benishangul Gumuz Regional State.

7. Court Division

- 1) Any Divisions has
 - a) a Civil Division
 - b) a Criminal Division and
 - c) a Labor Division
- 2) There shall sit a presiding judge and two other judges in each Supreme Court and high court.
- 3) The president of the Supreme Court may preside over any division of the Supreme Court while the president of a high court may preside over any division of the high court.

- 4. የከፍተኛ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ወይም ሰብሳቢ ወይም ዳኛ በጠቅላይ ፍርድ ቤት ችሎት ዳኛ ሲጓደል አሟልተው ያስችላሉ።
- 5. የወረዳ ፍርድ ቤት ዳኞች በከፍተኛ ፍርድ ቤት ዳኛ ሲጓደል አሟልተው ያስችላሉ።
- 6. የወረዳ ፍርድ ቤቶች ችሎቶች በአንዳንድ ዳኛ ያስችላሉ።

8. የማስቻያ ሥፍራ

- 1. የጠቅላይ ፍርድ ቤት ማስቻያ ሥፍራ በክልሉ ዋና ከተማ ይሆናል።
- 2. የከፍተኛ ፍርድ ቤት ማስቻያ ስፍራ በዞን ዋና ከተማ ይሆናል።
- 3. የወረዳ ፍርድ ቤት በወረዳው ከተማ ያስችላል።
- 4. በማንኛውም ደረጃ (አርከን) ላይ ያለ የክልሉ ፍርድ ቤት ለፍትሃዊ ሥራ በየትኛውም የክልሉ ግዛት ሊያስችል ይችላል።

9. በግልጽ ስለማስቻል

- 1. ዳኞች በማንኛውም ጉዳይ ላይ በግልጽ ችሎት ያስችላሉ።
- 2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተጠቀሰው እንዳለ ሆኖና ለዳኝነት አሰራር አግባብ ያላቸው የሥነ-ሥርዓት ሕጎች እንደተጠበቁ ሆነው ከዚህ ቀጥሎ ያሉት ሁኔታዎች ሲያጋጥሙ ዳኞች በዝግ ችሎት ያስችላሉ፤
 - ሀ) ለህዝብ (ህዝቦች) ሠላም ፣ ፀጥታና መረጋጋት አስፈላጊ በሚሆንበት ጊዜ ወይም፤
 - ለ) ለህዝብ መልካም ባህልና ሥነ-ምግባር አስፈላጊ በሚሆንበት ጊዜ።

- 4) The presidents of high Courts, or presiding judge or their judges may work in place of a Supreme Court judge who is not absent.
- 5) A woreda court judge may work in place of a missing high court judge.
- 6) Divisions of woreda courts shall be presided over by one judge.

8. Place of Sitings

- 1) The Supreme court shall sit in the regional capital.
- 2) The High court shall sit in the zonal capital.
- 3) The woreda court shall sit in the woreda capital.
- 4.) A regional court at any level may sit any regional territory to administer justice.

9. Open Hearing

- 1) Judges shall hold hearings of any case in open court.
- 2.) Without prejudice to the provision of sub-article of this Article and the laws of procedure relevant to adjudication. Case may be heard in camera in consideration of the following;
 - a) Public and State safety and security, or
 - b) Public morality and decency.

10. ውሳኔ አሰጣጥ

- 1. ዳኞች በአንድ ችሎት ሶስት ሆነው በሚያስችሉበት ጊዜ በውሳኔ አሰጣጥ ላይ የሀሳብ ልዩነት ካላቸው የአብዛኛው ድምጽ ተፈጻሚ ይሆናል፤
- 2. የአነስተኛው የድምጽ አስተያየት በመዝገብ መስፈር አለበት።

11. ከችሎት ስለመነሳት

የማንኛውም ፍርድ ቤት ዳኛ አንድን ጉዳይ እንዳያይ የተከለከለ ከሆነ ጉዳዩን ማየት አይችልም፤ ይኸውም፡-

- ሀ) ከተከራካሪ ወገኖች ከአንዱ ወገን ጋር የሥጋ ወይም የጋብቻ ዝምድና ካለው፤
- ለ) ከተከራካሪ ወገኖች ከአንዱ ጋር የታወቀ ክስ ካለው፤
- ሐ) ዳኛው ጉዳዩን የማያይበትን ምክንያት ራሱ ሲገልጽ፤
- መ) ዳኛው ጉዳዩን አስቀድሞ ያየው ወይም የሚያውቀው ሆኖ ከተገኘ፤
- ሠ) ዳኛው ትክክለኛ ፍትህ አይሰጥም የሚያሰኝ በበቂ ማስረጃ የተደገፈ አቤቱታ ሲቀርብበት ዳኛው ከችሎት ይነሳል።

12. ዳኛ ከችሎት እንዲነሳ ስለማመልከት

- 1. ከተከራካሪ ወገኖች አንደኛው ወገን በአንቀጽ 11 በተዘረዘሩት ምክንያቶች መሠረት አንድ ዳኛ ከችሎት ሊነሳ የሚያስችለው ምክንያት መኖሩን ለፍርድ ቤቱ ሲያመለክት ዳኛው ከችሎት ይነሳል።
- 2. አቤቱታው ሲቀርብ የሚችለው ክርክሩ ከመጀመሩ በፊት ወይም አቤቱታ ለማቅረብ ምክንያት መኖሩን አመልካቹ እንዳወቀ ወዲያውኑ መሆን አለበት።

10. Determination of Decision

- 1) Where there judges hold a hearing and where there emerge a difference in reaching a decision, the view of the majority shall find applicability;
- 2. The minority view shall enter in a record.

11. Withdrawal of Judges

Where a court judge is barred from considering a case, he may not be allowed to hold a hearing of the case. This happens where:

- a) The judge is related to one of the parties by consanguinity or by affinity;
- b) The judge has a known case with one of the parties;
- c) The judge himself gives account for not considering the case;
- d) The judge has previously acted in some capacity in connection with the case; and
- e) Are sufficient resources that the judge may not administer fair justice

12. Application for Removal of a judge

- 1) Where a party to a case submits an application to the court demanding the judge should not sit for one of the resources specified in article 11 there the judge shall be remove
- 2) The application shall be made before the trial opens or soon after the party becomes aware of the reason for making such an application.

- 3. አንድ ዳኛ ብቻውን የሚያስችል ከሆነ ከችሎት ስለመነሳት የሚቀርቡትን ማመልከቻዎች ተመልክቶ ጥያቄውን የተቀበለው እንደሆነ ከችሎት ይነሳል፤ ጥያቄውን ያልተቀበለው እንደሆነ ግን በዚያው ፍርድ ቤት በሚገኝ ሌላ ችሎት ፣ ሌላ ችሎት ከሌለ የዚህኑ ፍርድ ቤት ውሳኔ ይግባኝ በሚያየው ፍርድ ቤት እንዲወሰን ማስተላለፍ አለበት።
- 4. ከችሎት እንዲነሳ ማመልከቻ የቀረበበት ዳኛ ከሌሎች ዳኞች ጋር በሚያስችልበት ጊዜ ከሆነ ማመልከቻው የቀረበበት ዳኛ በሌለበት በቀረው ዳኛ ወይም ዳኞች ማመልከቻው ውሳኔ ያገኛል።
- 5. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 እና 4 መሠረት የሚሰጠው ውሳኔ የመጨረሻ እና ይግባኝ የማይባልበት ነው።
- 6. የሚሰጠውን ማናቸውንም ውሳኔ ዳኛው ወዲያውኑ መጻፍ አለበት።

13. ማመልከቻው ስለሚያስከትለው ኪሳራ
 በዚህ አንቀጽ 12 መሠረት ዳኛ ከችሎት እንዲነሳ የሚቀርበው ማመልከቻ ያስከተለውን ኪሳራ የሚከፍለው ማመልከቻውን ያቀረበው ሰው ይሆናል።

14. በቂ ምክንያት ሳይኖር የሚቀርብ ማመልከቻ ስለሚያስከትለው ቅጣት፡
 ከተከራካሪዎች አንደኛው ወገን ዳኛው ከችሎት እንዲነሳለት ያቀረበው አቤቱታ በቂ ምክንያት ሳይኖረው የቀረ እንደሆነ ፍርድ ቤቱ ማመልከቻውን ውድቅ አድርጎ በአቤቱታ አቅራቢው ላይ እስከ 300 (ሦስት መቶ ብር) በሚደርስ መቀጫ ሊቀጣ ይችላል።

- 15. የፍርድ ቤቶች የሥራ ቋንቋ**
- 1. የፍርድ ቤቶች የሥራ ቋንቋ በክልሉ ሕገ-መንግሥት አዋጅ ቁጥር 5 (1) መሠረት የብሄራዊ ክልላዊ መንግሥቱ የሥራ ቋንቋ አማርኛ ነው።
 - 2. ፍርድ ቤቶች የሥራ ቋንቋውን ለማይችል ባለጉዳይ አስተርጓሚ ይመድቡሉታል።

- 3) Where the judge is sitting alone he shall, after considering the application, withdraw or refer the matter for decision to another division, to the same court or where there is no other division, to the court in which appeal lies from the decision of his court.
- 4) Where the judge is sitting with other judges he shall withdraw and the remaining judge or judges shall bear the application and give a decision thereon.
- 5) Decision give under sub-articles (3) and (4) hereof shall be final and subject to no appeal.
- 6) A judge shall forthwith comply with a decision given under this Article.

13. Costs of application
 The Costs of application under Article 12 hereof for removing the judge from a sitting shall be born by the applicant.

14. penalty for Application without Good cause
 where a party makes an application with out good cause the court may in addition to dismissing the application, impose a fine not exceeding birr three hundred (300).

- 15. working languages of the courts**
- 1) pursuant to Article 5(1) of the constitution of the Regional State, the working language of the courts is Amharic which is the working language of the regional State.
 - 2) The Courts shall provide an interpreter to a party who does not understand the courts working language.

16. የሥነ-ሥርዓት ህጎች

እስከ አሁን እየተሰራባቸው ያሉት የፍትሃብሄርና የወንጀል ሕጎች ከነሥነ-ሥርዓታቸው እንዲሁም ሌሎች አግባብነት ያላቸው ሕጎች ጭምር ተፈጻሚነት ይኖራቸዋል።

ክፍል ሁለት

የሥልጣን ክልል

17. የጠቅላይ ፍርድ ቤት የዳኝነት ሥልጣን

ጠቅላይ ፍርድ ቤት የሚከተሉት የዳኝነት ሥልጣን ይኖራታል፤

1. ከከፍተኛ ፍርድ ቤቶች የሚቀርቡለትን የይግባኝ አቤቱታዎች እየተቀበለ ይወስናል፤ ውሳኔውም የመጨረሻ ይሆናል።
2. በውክልና በተሰጠው ስልጣን ለሚያያቸው የፌዴራል ጉዳዮች ውሳኔ ይሰጣል፤ ይግባኝም ለፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይቀርባል።

18. የከፍተኛ ፍርድ ቤት

ከፍተኛ ፍርድ ቤት የሚከተለው የዳኝነት ሥልጣን ይኖረዋል፤

1. የዚህን አዋጅ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 2 በማይጻጸር መንገድ በኢትዮጵያ የፍትሃ-ብሄርና የወንጀል ሥነ-ሥርዓት ህጎች ውስጥ ለከፍተኛ ፍርድ ቤት እያንዳንዳቸው የተሰጡትን ጉዳዮችና በዚህ አዋጅ አንቀጽ 6(3) በውክልና በሚሰጡት የፌዴራል ጉዳዮች ላይ ይወስናል።
2. ከወረዳ ፍርድ ቤት በይግባኝ የሚቀርቡትን ጉዳዮች አይቶ ይወስናል።

19. የወረዳ ፍርድ ቤት

የክልሉ ወረዳ ፍርድ ቤቶች በኢትዮጵያ የፍትሃ-ብሄርና የወንጀል ሥነ-ሥርዓት ህጎች ውስጥ በአውራጃና በወረዳ ፍርድ ቤቶች እንዲታዩ የተዘረዘሩና ከቀበሌ የፍርድ ኮሚቴዎች በይግባኝ የሚተላለፉትን ጉዳዮች የማየት ሥልጣን ይኖራቸዋል።

16. Procedural laws

Civil and penal laws as well as their procedures as well as other relevant laws shall be applicable.

PART TWO

Limits of Jurisdiction

17. Jurisdiction of the Supreme court

The Supreme Court shall have the following jurisdiction.

- 1) It shall receive appellate cases submitted to it from the high courts and pass decisions. Its decision is final.
2. It shall consider and decide on federal cases which it is delegated to see. It shall transmit appeals to the federal Supreme Court.

18. High Court

The high Court shall have the following jurisdiction;

- 1) Without prejudicing Article 6(2) of this proclamation, it shall have jurisdiction over cases which are specified to the high Courts in the Ethiopian civil and Criminal Procedural laws as well as federal case given to it by delegation in accordance with Article 6/3 of this proclamation.
2. It shall consider and pass decisions on cases submitted to it from the woreda Courts.

19. Woreda court

The Region's woreda courts shall have jurisdiction over cases specified in Ethiopian Civil and woreda Courts as well as appellate cases submitted to them from kebele court committees.

20. የጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ሥልጣንና ተግባር

የጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት፡-

1. በህጉ መሠረት የክልሉን ፍርድ ቤቶች የማስተዳደር ኃላፊነት አለበት።
2. ፍርድ ቤቱን ይወክላል።
3. የፍርድ ቤቱን የሥራ እቅድና በጀት አዘጋጅቶ ለሚመለከተው ያቀርባል፤ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል።
4. የክልሉን ዳኞች፣ ሬጅስትራሮችና ተከላካይ ጠበቆች ያስተዳድራል።
5. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 8 ንዑስ አንቀጽ 4 መሠረት የጠቅላይ ፍርድ ቤት ችሎቶችን የማስቻያ ሥፍራ ይወስናል።
6. ወንጀልን ለመከላከልና የዳኝነት ሥራን ለማጠናከር ለሚመለከተው አካል ጋር በመመካከር ይሠራል።
7. ትምህርታዊ የሆኑ የየዓመቱ ፍርዶችና ውሳኔዎች ተመርጠው እንዲታተሙ ያደርጋል።
8. የጠቅላይ ፍርድ ቤት የህግ ትምህርት መስጫ መጽሔት እንዲዘጋጅ ያደርጋል።
9. በክልሉ ውስጥ ስላሉ የፍርድ ቤቶች የሥራ እንቅስቃሴ ለቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ምክር ቤት በየ 3 ወሩ ዘገባ ያቀርባል።
10. በዚህና በሌሎች ህጎች የተሠጡትን ተግባሮች ያከናውናል።
11. የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ተጠሪነቱ ለክልሉ ምክር ቤት ነው።

21. የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ም/ፕሬዚዳንት የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ም/ፕሬዚዳንት፡-

1. በፕሬዚዳንቱ የሚመራለትን ማናቸውንም ሥራ ያከናውናል።
2. የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት በማይኖርበት ጊዜ ፕሬዚዳንቱን ተክቶ ይሰራል።

20. Powers and duties of the president of the Supreme court.

The president of the Supreme Court shall:

- 1) Have the responsibility to administer the region's courts in accordance with the law.
- 2) Delegate other Courts.
- 3) Prepare plan and budget of the Court and present them to relevant bodies, it shall upon approval, implement same.
- 4) Administer defense lawyers, registrars and regional judges
- 5) Determine place of sittings of the Supreme Courts in accordance with Article 8(4) of this proclamation.
- 6) Work in Constitution with concerned bodies for strengthening judicial activities and crime prevention
- 7) Cause the Translation of selected lesson giving verdicts and decision of the year.
- 8) Cause the preparation of law journals,
- 9) Submit a quarterly report of performance of the region's courts to the Regions courts to the Benishangul Gumuz Regional State Council.
- 10) Carry out other duties specified in this and other laws.
- 11) The president of the regions supreme court shall be accountable to the Regional council.

21. The Vice-president of the Regional State's Supreme court shall:

1. Undertake any task directed to him by the president.
2. Work on behalf of the president whenever, the president is absent.

22. የከፍተኛ ፍርድ ቤት ፕሬዚደንት ሥልጣንና ተግባር

የከፍተኛ ፍርድ ቤት ፕሬዚደንት ተጠሪነቱ ለጠቅላይ ፍርድ ቤቱና ለዞን መስተዳድር ሆኖ፡-

1. በህጉ መሠረት በሥሩ ያሉ ፍርድ ቤቶችን ያስተዳድራል።
2. የከፍተኛ ፍርድ ቤቶችን ይወክላል።
3. የፍርድ ቤቶችን የሥራ እቅድና በጀት አዘጋጅቶ ያቀርባል፤ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል።
4. የከፍተኛ ፍርድ ቤቶችን ዳኞች ይደሰድላል።
5. በአዋጁ አንቀጽ 8 ንዑስ አንቀጽ 4 መሠረት የከፍተኛ ፍርድ ቤቶችን የማስቻያ ሥፍራ ይወስዳል።
6. የየዓመቱ የከፍተኛ ፍርድ ቤት ምርጫ ፍርዶች ለጠቅላይ ፍርድ ቤት እንዲላኩ ያደርጋል።
7. ስለ ከፍተኛ ፍርድ ቤቶች የዳኝነት ሥራ አጠቃላይ እንቅስቃሴ በየ 3 ወሩ ለጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚደንት ዘገባ ያቀርባል።
8. የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ችሎት በጎደለ ጊዜ አሟልቶ ያስችላል።
9. ወንጀልን ለመከላከልና የዳኝነት ሥራን ለማጠናከር ከሚመለከታቸው መ/ቤቶች ጋር በመመካከር ይሰራል።
10. በዚህ አዋጅና በሌሎች ሕጎች የተሠጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል።

23. የወረዳ ፍርድ ቤት ፕሬዚደንት ሥልጣንና ተግባር

የወረዳ ፍርድ ቤት ፕሬዚደንት ተጠሪነቱ ለከፍተኛ ፍርድ ቤትና ለወረዳው ምክር ቤት ሆኖ፡-

1. በህጉ መሠረት ፍርድ ቤቱን ያስተዳድራል።
2. የወረዳ ፍርድ ቤትን ይወክላል።
3. የፍርድ ቤቱን ሰራተኞች ያስተዳድራል።

22. Powers and Duties of President of the High court

Being accountable to the Supreme court and to the Zonal administration, the president of the high court shall:

- 1) Administer according to the law the courts under it.
- 2) Delegate High court.
- 3) Prepare the court's working plan and budget and implement same when approved.
- 4) Assign high court judges.
- 5) Determine place of sittings of high courts in accordance with Article 8(4) of the proclamation.
6. Transmit to the Supreme court the Year's select verdicts of the high court.
7. Submit a quarterly report on judicial activities of the high courts to the president of Supreme Court.
8. Fill sittings in the divisions of the region's supreme court where irregularities occur.
9. Work in consultation with concerned departments in crime prevention and judicial activities.
10. Under take other duties specified in this proclamation and other laws.

23. Powers and Duties of the president of the woreda court.

Being accountable to the high court and to woreda council the president of woreda court shall:

1. Administer courts according to the law.
2. Delegate powers to woreda courts.
3. Administer court personal.

4. የፍርድ ቤቱን የሥራ ዕቅድና በጀት አዘጋጅቶ ያቀርባል፤ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል።
5. ስለፍርድ ቤቱ የሥራ እንቅስቃሴ በየ 3 ወሩ ለከፍተኛው ፍርድ ቤትና ለወረዳው ምክር ቤት ዘገባ ያቀርባል።
6. ወንጀልን ለመከላከልና የዳኝነት ሥራን ለማጠናከር ከወረዳውና ከሚመለከታቸው መሥሪያ ቤቶች ጋር በመመካከር ይሰራል።
7. በዚህ አዋጅና በሌሎች ሕጎች የሚሰጡትን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናል።

ክፍል አራት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

24. ስለፍርድ ቤቶች ነጻነት

- 1) በየትኛውም ደረጃ የሚገኙ የክልሉ ፍርድ ቤቶች ከማንኛውም የመንግሥት አካል፣ ከማንኛውም ባለሥልጣን ሆነ ሌላ አካል ነጻ ሆነው የዳኝነት ሥራቸውን ያከናውናሉ።
- 2) ዳኞች የዳኝነት ሥራቸውን በሙሉ ነጻነት ያከናውናሉ፤ ከሕግ በስተቀር በሌላ ሁኔታ አይመሩም።

25. ተጠያቂነት

ማንኛውም ዳኛ የሙያው ሥነ-ምግባር ከሚያዘው ድርጊት ውጭ ከፈጸመ በሕግ ፊት ተጠያቂ ነው።

26. የፍርድ ቤቶች ውሳኔዎችና ትዕዛዞች መከበር
በክልሉ ውስጥ የሚገኙ ፍርድ ቤቶች የሚሰጧቸውን ውሳኔዎችና ትዕዛዞች ማንኛውም ግለሰብ ፣ ድርጅትም ሆነ መንግሥታዊ አካላት የማክበር ግዴታ አለባቸው።

ክፍል አምስት

ከአምስት ያላነሱ ዳኞች የሚሰየሙበት ችሎት

27. የሰበር ሰሚ ችሎት

1. በክልሉ አንድ የሰበር ሰሚ ችሎት ተቋቁሞ ለሰበር የሚቀርቡ ጉዳዮችን ያያል።

4. Prepare the court's working plan and budget and implement same upon approval.
5. Submit a quarterly report of performance of the court to the high court and to woreda council
6. Work in consultation with relevant departments in strengthening crime prevention and judicial activities.
7. Undertake other duties specified in this proclamation and in other laws.

PART FOUR

Miscellaneous Provisions

24. Independence of courts

- 1) Regional courts at any level shall undertake judicial activities in a manner free and independent of any government Official or any other public body.
2. Judges shall carry out their duties in full freedom and they are accountable only to the law.

25. Accountability

In the event of engaging in an activity outside professional ethics, the judge is accountable as of the law.

26. Respect for Decisions and Orders of Courts

Any individual, organization or governmental bodies have the obligation to respect the decisions and orders issued by courts of the region.

PART FIVE

Division With Not less Than five judges

27. Hearings in Cassation

- 1) One cassation hearing division shall be established in the region to consider cases submitted to it.

- 2. የሰበር ሰሚ ችሎት ከአምስት የማያንሱ ከሰባት የማይበልጡ የጠቅላይ ፍርድ ቤት ዳኞች የሚሰየሙበት ችሎት ነው።
- 3. የሰበር ሰሚ ችሎት ሰብሳቢ የብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ነው፤ ፕሬዚዳንቱ በሌለበት ወይም ባልተገኘበት ጊዜ ምክትል ፕሬዚዳንቱ ችሎቱን ይመራል።

28. ለሰበር ሰሚ የሚቀርቡ ይግባኞች

- 1) በክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት በመጨረሻ ታይቶ የተወሰነ ክርክር በጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚደንት አነሳሽነት ወይም ከተከራካሪው ወገን በሰበር ሰሚ ችሎት እንዲታይ አቤቱታ ሲቀርብና መሠረታዊ የሆነ የሕግ ስህተት ያለበት ውሳኔ መሆኑን የክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት አምናበት ለሰበር የሚመራውን፤
- 2) ወይም የመጨረሻውን ውሳኔ ከሰጡት ዳኞች ውጭ ሌሎች የጠቅላይ ፍርድ ቤት ሦስት ዳኞች ጉዳዩን አይተው ለሰበር ሰሚ የሚቀርብ የሕግ ስህተት ያለበት መሆኑን ሲያረጋግጡ ጉዳዩ ለሰበር ሰሚው ችሎት ይቀርባል፤
- 3. የሰበር ሰሚ ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል።

29. አዋጅን ስለማሻሻል

ይህ አዋጅ በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ምክር ቤት ሊሻሻል ይችላል።

30. የተሻሩ ሕጎች

ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማናቸውም ህግ በዚህ አዋጅ በተመለከቱት ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

31. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በልሳነት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ጊዜ ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አሰላ ሐምሌ 12/ 1989
ያረጋል አይሸሽም ብርሃኔ

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት
ፕሬዚደንት

- 2) A cassation hearing division is a division in which not less than five and not more than seven Supreme Court judges are nominated.
- 3) The chairman of the cassation hearing division shall be the president of the supreme court of the National Regional State, Where the president is absent; the vice-president shall direct the division.

28. Appeals Submitted to Cassation Hearing Division

- 1) Where an application is submitted by one of the parties demanding that the final decision made by the region's supreme court be considered in cassation and initiative or otherwise, directs this to cassation hearing in the belief that there was a fundamental error of law in the decision;
- 2) Or where three supreme court judges other than those who gave the final verdict, after consideration of the case, are convicted that the decision has a fundamental error of law, the case is referred to the cassation hearing division.
- 3) The decision of the cassation hearing division shall be final.

29. Amendment

This proclamation may be amended by the Benishangul Gumuz National Regional State Council.

30. Repealed laws

Any law that is inconsistent with this proclamation shall not be applicable.

31. Effective date

This proclamation shall enter into force on the date of its publication in the Lissane-Hig Gazeta.

Assosa, July 12, 1997
YAREGAL AISHESHIM BERHANIE
PRESIDENT OF
THE BENISHANGUL-GUMUZ NATIONAL
REGIONAL STATE

አዋጅ ቁጥር 5/1989

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ ማቋቋሚያ አዋጅ

በክልሉ ሕገ-መንግሥት መሠረት ነጻ የዳኝነት አካል የተቋቋመ በመሆኑ፤

በሕገ-መንግሥቱ የተረጋገጠውን የዳኝነት ነጻነት ለመተግበር ከሚያስችሉ መሠረታዊ ጉዳዮች አንዱና ዋነኛው የዳኞች አስተዳደር ጉባዔን ከማንኛውም የመንግሥት አካል ወይም ባለሥልጣን ተጽዕኖ ነጻ ሆኖ እንዲመራ ማድረግ በመሆኑ፤

በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ሕገ-መንግሥት አንቀጽ 62/2/ መሠረት የሚከተለው ታውጧል፡፡

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ « የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 5/1989» ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

1. «የዲሲፕሊን ጥፋት» ማለት በዲሲፕሊንና በሥነ-ምግባር ደንብ የተመለከተው ጥፋት ሲሆን በወንጀል ተከሶ ጥፋተኝነቱ የተረጋገጠበትን በጉቦና በአማላጅ የሚሰራን ፣ በዘር ፣ በሃይማኖት ፣ በፆታና በፖለቲካ አመለካከት አድልዎ የሚያደርግና ባለጉዳዩን የሚያገላላ፤

PROCLAMATION NO. 5/1997

Benishangul Gumuz National Regional State
Judicial Administration Commission

WHERE AS, an independent judicial organ is established under constitution of the Regional State,

WHERE AS, one and the majority of the basic factors that help to realize the constitutionally guaranteed independence of the judiciary is to have judicial administration directed in a way free from the influence of Government organs or officialdom,

Know, therefore, in accordance with Article 62/2/ of the constitution of the Benishangul-Gumuz National Regional State, it is here by proclaimed as follows.

1. Short title

This proclamation may be cited as “the Benishangul-Gumuz National State Judicial Administration Commission Establishment Proclamation No. 5/1997.

2. Definitions

In This proclamation;

1. “Breach of Discipline” means a breach as specified in the Disciplinary and code of conduct Rules and includes a judge who is found guilty of an offense he is charged with, yield to bribes and go-betweens, practices favoritism on account of race, religion, sex and political outlook or frustrates parties to a case brought before him;

2. «ጉልህ የሆነ የሥራ ችሎታና ቅልጥፍና ማነስ» ማለት በዲ.ሲ.ፕሊንና በሥነ-ምግባር ደንብ ከተመለከተው የትምህርትና የልምድ ችሎታ በታች የሆነ ህግንና ፍሬ ነገርን የሚያራዝምን ይጨምራል።

3. የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ መቋቋም

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ፣ ከዚህ በኋላ «ጉባዔ» እየተባለ የሚጠራ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል።

4. የጉባዔው አባላት

1. ጉባዔው የሚከተሉት አባላት ይኖሩታል፤

- ሀ) የክልሉ ጠቅላይ ፍ/ቤት ፕሬዚዳንት ሰብሳቢ
- ለ) ከክልሉ ጠቅላይ ፍ/ቤት አንደኛ ዳኛ አባል
- ሐ) ከክልሉ ምክር ቤት 3 ተወካዮች አባሎች
- መ) ከዞን ከፍተኛ ፍ/ቤቶች ሁለት ዳኞች አባሎች
- ሠ) ሦስት ወረዳ ፍ/ቤት ዳኞች አባሎች
- ረ) ከተለያዩ ህብረተሰብ ክፍሎች 3 ሰዎች አባሎች
- ሰ) የክልሉ ፍትህ ቢሮ ኃላፊና የፖሊስ ኮሚሽነር አባል
- ሸ) ከጠበቆች ማህበር አንድ ተወካይ አባል

2. ጉባዔው የራሱን ፀሀፊ ከአባላቱ መካከል ይመርጣል።

2. "manifest Incompetence and Inefficiency" means what is specified in the Disciplinary and code of Conduct Rules and includes a judge who commits and error of law and fact unbecoming to the Competence by training and experience which the profesion requires or who unduly delays the disposal of cases.

3. Establishment of the Judicial Administration Commission.

The judicial Administration Commission of the Benishangul Gumuz National Regional State, Here in after refferd to as " the Commission" is here by established.

4. Members of the Commission

- 1. The commission shall have the following members;
 - a) The president of the Regional state's Supreme court ----- **chairman**
 - b) One judge of Regional State's Supreme Court ----- **member**
 - c) The representatives of the Regional Council----- **members**
 - d) Two judjes of zonal high courts ----- **memebers**
 - e) Three judges of worda -----**members**
 - f) Three persons representing different sections of the society ----- **members**
 - g) The regional justice bureau head and the police commissioner-----**members**
 - h) A representative of the lawyer's association ----- **members**
- 2. The Commission shall select its own secretary from among its members.

3. ሰብሳቢው በማይኖርበት ጊዜ ጉባኤው ከአባላቶቹ መካከል አንድ ሰው መርጦ በሰብሳቢነት ጉባኤውን እንዲመራ ያደርጋል።

3. When the chairman is absent, one person is elected from among the commission's members to serve instead.

5. የጉባኤው ሥልጣና ተግባር

5. Powers and duties of the Commission

ጉባኤው ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ሥልጣንና ተግባሮች ይኖሩታል፤

The Commission shall have the following powers and duties;

1. በጉባኤው አባላት ከተጠቆሙ ዕጩዎች መካከል ለዳኝነት ብቁ የሆኑትን ዕጩዳኞች ይመርጣል።

1. To select those quality for judgeship from among candidates nominated by members of the commission.

2. ዳኞች የሚመሩበትን የዲሲፕሊንና የሥነ-ምግባር ደንብ ያወጣል።

2. To issue the Disciplinary and Code of Conduct Rules for judges.

3. ሥላሳ ዳኞች ዝውውር ፣ ደመወዝ ፣ አበል ፣ የደረጃ ዕድገት ፣ ህክም ፣ ምደባና የእረፍት ጊዜ ይወስናል።

3. To decide on the transfer, salary, allowance, promotion, medical benefits, placement of judges and annual leaves.

4. በዳኞች ላይ የሥነ-ሥርዓትና የዲሲፕሊን እርምጃዎችን ይወስናል፤ እንደየአግባቡም ከሥራ መታገድ ያለባቸው ሆኖ ሲያገኝ የእገዳ ውሳኔ ሰጥቶ ለክልሉ ምክር ቤት ያቀርባል፤ ዝርዝሩ በዳኞች የዲሲፕሊንና የሥነ-ምግባር ደንብ ይወስናል።

4. To take disciplinary measures against judges; when necessary to suspend judges who have to be suspended and to determine the disciplinary and code of conduct governing judges.

5. ለዚህ አዋጅ አፈፃፀም አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኝ ንዑሳን ጉባኤ ያቋቁማል፤ ሥልጣንና ተግባሩንም ይወስናል።

5. to establish sub-commissions when this is necessary for the implementation of the proclamation; and to determine this powers and duties.

6. የጉባኤው ስብሰባ

6. Meetings of the commission

1. ጉባኤው በየ 3 (ሦስት) ወሩ አንድ ጊዜ መደበኛ ስብሰባ ያደርጋል፤ ሆኖም አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በማናቸውም ጊዜ ሊሰበሰብ ይችላል።

1. The commission shall hold a regular meeting every three months; however it may meet at any time where found necessary.

2. ከጉባኤው አባላት አብዛኞቹ ከተገኙ ምልአተ-ጉባኤ ይሆናል።

2. There shall be a quorum where a majority of the members of the commission are present.

- 3. የጉባዔው ውሳኔዎች በድምጽ ብልጫ ያልፋል፤ ሆኖም ድምጽ በአኩል በኩል የተከፈለ እንደሆነ ሰብሳቢው ውሳኔ ድምጽ ይኖረዋል።
- 4. የዲሲፕሊን ክስ የቀረበበት ማንኛውም የጉባዔ አባል ዳኛ ጉዳዩ በሚታይበት ጊዜ በጉባዔው ስብሰባ ላይ በአባልነት መቀመጥ አይችልም።
- 5. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1፣ 2፣ 3 እና 4 ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው ጉባዔው የራሱን የስብሰባ ሥነ-ሥርዓት ደንብ ሊያወጣ ይችላል።

7. የጉባዔው ስብሰባ ሥልጣንና ተግባር

የጉባዔው ስብሰባ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባሮች ይኖሩታል፤

- 1. የጉባዔውን ጽ/ቤት በበላይነት ይመራል፤ ይቆጣጠራል።
- 2. የጉባዔውን ስብሰባ ይጠራል።
- 3. የጉባዔውን ስብሰባ በሊቀመንበርነት ይመራል።
- 4. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 5(1) መሠረት በጉባዔው አባላት የተጠቆሙትን ግለሰቦች አጭር የህይወት ታሪክ መግለጫ አዘጋጅቶ ለጉባዔው ያቀርባል፤ በጉባዔው የተመረጡትን ዳኞችና የጉባዔውን ውሳኔ ለክልሉ ምክር ቤት ከመላኩ በፊት ለፌደራሉ የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ በመላክ አስተያየት ከተቀበለ በኋላ ከጉባዔው ውሳኔ ጋር በማያያዝ ለክልሉ ምክር ቤት ያቀርባል።

8. ለዳኝነት ለመመረጥ የሚያበቁ ሁኔታዎች

- 1. የሚከተሉትን ሁኔታዎች የሚያሟላ ኢትዮጵያዊ የክልሉ ዳኛ ሆኖ ሊሾም ይችላል፤
 - ሀ) ለህገ መንግስቱ ታማኝ የሆነ፤
 - ለ) በህግ ትምህርት የሰለጠነ ወይም በልምድ በቂ የሆነ የህግ እውቀት ያለው፤
 - ሐ) በታሪካዊ፣ በፍትሃዊነትና በሥነ-ምግባር መልካም ስም ያተረፈ፤
 - መ) በዳኝነት መ.ያ ለመሰማራት ፈቃደኛ የሆነና
 - ሠ) ዕድሜው ከ25 ዓመት ያላነሰ።

- 3. Decisions of the Commission shall be passed a majorities vote: in case of a tie, however, the chairman shall have a casting vote.
- 4. A judge who is a member of the Commission, and against whom disciplinary proceedings are institute, may not sit in meetings of the commission while his case is under investigation.
- 5. Without prejudice to the other provisions of this Article, the Commission may draw up its own rules of procedure.

7. Powers and Duties of the Chairman

The chairman shall have the following powers and duties;

- 1. To direct, as the superior authority, and supervise the secretariat of the commission;
- 2. To convene the meetings of the commission
- 3. To preside over the commission's meetings;
- 4. To prepare, in accordance with Article 5(1) of this proclamation, the profile of candidate – judges nominated by the Regional Council the judges selected by the Commission along with the Commission's decisions, to submit the Commission's decision's decision to the Regional Council subsequent to obtaining the views of the Federal Judicial Administration Commission.

8. Criteria of Election for Judgeship

- 1. Any Ethiopian who:
 - a) Is loyal to the constitution;
 - b) Has legal training or his diligence, legal skill through experience;
 - c) Has a good reputation for his diligence, sense of justice and good conduct;
 - d) Consents to assuming judgeship; and
 - e) Is not under 25 years of age may be appointed as a judge of the Regional State.

2. ማንኛውም ሰው በመንግሥት ሕግ አውጭ ወይም አስፈጻሚ አካል ውስጥ ወይም በማንኛውም የፖለቲካ ድርጅት በአባልነት በሚያገለግልበት ጊዜ አጣምሮ የዳኝነት ሥራ ሊሰራ አይችልም።

9. ስለ ዳኞች አሻሻያ

1. የጠቅላይ ፍ/ቤት ፕሬዚዳንትና ምክትል ፕሬዚዳንት በክልሉ ርዕሰ-መስተዳድር አቅራቢነት በክልሉ ምክር ቤት ይሾማሉ።

2. የክልሉ ጠቅላይ ፍ/ቤት፣ የዞን ከፍተኛ ፍ/ቤት ዳኞች እና የወረዳ ፍርድ ቤት ዳኞች በክልሉ የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ አቅራቢነት በክልሉ ምክር ቤት ይሾማሉ። የክልሉ የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ የክልሉን ጠቅላይ ፍርድ ቤት እና የዞን ፍርድ ቤት ዳኞችን ሹመት ለክልሉ ምክር ቤት ከማቅረቡ በፊት የፌዴራል የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ በዕጩዎች ላይ ያለውን አስተያየት መጠየቅና አስተያየቱን ከራሱ አስተያየት ጋር በማያያዝ ለክልሉ ምክር ቤት ያቀርባል። የፌዴራል የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ አስተያየቱን በ3 ወራት ውስጥ ካላቀረበ ምክር ቤቱ ሹመቱን ያፀድቃል።

3. የወረዳ ፍርድ ቤት ዳኞችን ሹመት በተመለከተ የጉባዔውን የሹመት አስተያየት ለፌዴራሉ የዳኞች አስተዳደር ጉባዔ መላክ ሳያስፈልግ የክልሉ ምክር ቤት ሹመታቸውን ያፀድቃል።

10. የዳኞች ከሥራ መሰናበት

ማንኛውም የክልሉ ዳኛ ከሥራ የሚሰናበተው በሚከተሉት ምክንያቶች ይሆናል፤

2. No person may simultaneously assume judgeship while serving in the legislative or executive branches of government or while a member of any political organization.

9. Appointment of Judges

1) The president and vice-president of supreme court shall be appointed by the Regional Council upon recommendation of the president of the Regional State.

2) The judges of the regional supreme court, and zonal high courts shall be appointed by the Regional secretarial upon recommendation of the regional judicial administration commission. The regional judicial administration commission may, prior to submitting to the Regional Council the appointment of judges of the view of the Federal Judicial Administration Commission and, by incorporating these with his own. submit them to the Regional council. where the federal Judicial Administration Commission fails to present its views within three months, the regional Council shall approve the appointment.

3) Concerning the appointment of the judge's of the woreda courts, the Regional Council shall approve the appointments even without the need for waiting for the views of the Federal Judicial Administration.

10. Termination of tenure

The tenure of any judge of the Regional State may be terminated only on the following grounds;

1. ሥራውን ለመልቀቅ ከፈለገ የሁለት ወር የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ በመስጠት፤
2. ዕድሜው ስድሳ ዓመት ሲሞላ፤
3. በሀመም ምክንያት ተግባሩን በተገቢው ሁኔታ ማከናወን አይችልም ተብሎ ሲወሰን፤
4. ጉልህ የሆነ የሥራ ችሎታና ቅልጥፍና አንሶታል ተብሎ ሲወሰንና
5. የዳኞችን የዲሲፕሊንና የሥነ-ምግባር ደንብ ተላልፎ ሲገኝ።

11. አቤቱታ ስለማቅረብ

ማንኛውም ሰው በዚህ አዋጅ አንቀጽ 10 የተመለከቱትን ተላልፎ በሚገኝ የክልል ዳኛ ላይ ለጉባዔው አቤቱታ ማቅረብ ይችላል።

12. ቃለ-መሐላ

ዳኞች ሥራቸውን ከመጀመራቸው በፊት የሚከተለውን ቃለ-መሐላ ይፈጽማሉ፤

«እኔ-----በዛሬው ዕለት -----ፍርድ ቤት ዳኛ በመሆን ተሾሜ ሥራዬን ስጀምር የተጣለብኝን ከፍተኛ ሀላፊነት በታማኝነት ልፈጽም ቃል አገባለሁ።»

13. አዋጁን ስለማሻሻል

ይህን አዋጅ የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ምክር ቤት ሊያሻሽለው ይችላል።

14. የተሻሩ ሕጎች

ከዚህ አዋጅ ጋር የሚጻጸር ማንኛውም ሕግ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

15. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በልሳነ-ሕግ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ጊዜ ጀምሮ የጸና ይሆናል።

አሰላ ፣ ሐምሌ 12 ቀን ፣ 1989 ዓ.ም

ያረጋል አይሸሸም ብርሃኔ

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት
ርዕሰ-መስተዳድር

- 1) Upon resignation, subject to a two-month prior notice;
- 2) Where he attained the age of 60;
- 3) Where it is decided that he is incapable of properly discharging his duties due to illness;
- 4) Where it is decided that he is of manifest incompetence and inefficiency; and
- 5) Where he has transgressed the Disciplinary and code of conduct rules for judges.

11. Lodging of Complaints

Any person may lodge a complaint with the Commission against a judge of the Regional State having transgressed what is provided for under Article 10 here in this provision.

12. Oath

Judges shall take the following Oath prior to assuming their duties;

"I-----upon my appointment and assumption of duty as judge of ----- court, on this day, pledge to discharge with dedication the heavy responsibility entrusted to me."

13. Amendment of the proclamation

This proclamation may be amended by the Benishangul Gumuz National Regional State.

14. Repealed Laws

Any law that contravenes this proclamation shall not be applicable.

15. Effective Date

This proclamation shall come into force beginning the date of its publication in the Lissane Hig Gazta.

July 12, 1997 Assosa
Yaregal Aysheshim Berhanie
President of the Benishangul-Gumuz
National Regional State.

አዋጅ ቁጥር 6/1989 ዓ.ም

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የዋናው ኦዲተር መሥሪያ ቤትን ሥልጣንና ተግባር ለመወሰን የወጣ አዋጅ

የኦዲተር መ.ያ መጠናከር ለአስተማማኝ መረጃ ግኝት ፣ ለክልላዊና ለማኅበራዊ ፕላን ሥራ ጥራት ጥንካሬ እንዲሁም ኢኮኖሚውን በሚገባ ለመምራትና ለማስተዳደር ከፍተኛ አስተዋጽኦ ያለው በመሆኑ፤

በልዩ ልዩ የልማትና የአስተዳደር መሰከች የተሰማሩ የመንግሥት መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች ፣ ህዝባዊ ድርጅቶችና የህብረት ሥራ ማኅበራት ሥራ የገንዘብ አስተዳደር ተገቢው የሂሳብ አያያዝ ሥርዓትን የተከተለ ፣ የገቢ አሰባሰባቸው ፣ የወጭ አፈቃቀዳቸውና የንብረት አስተዳደራቸው የመንግሥትን ህግና መመሪያ ተከትሎ የተፈጸመ መሆኑን ፣ ፕሮግራማቸውንም በቅልጥፍና ኢኮኖሚያዊ በሆነ መንገድ በማከናወን የሚጠበቅባቸውን ግብ ማሟላታቸውን ማረጋገጥ አስፈላጊ በመሆኑ፤

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ዓይነተኛ ዓላማ የተፋጠነ ልማት በክልሉ ተግባራዊ መሆን ይችል ዘንድ የኢኮኖሚው ዘርፍ በተጠናከረና በዘመናዊ የኦዲተር ሥራ መታገዝ ያለበት በመሆኑ፤

ለዚህ ተግባራዊነት የክልሉ ዋና ኦዲተር መ/ቤትን አጠናክሮ ማቋቋምና ተግባርና ሥልጣኑንም መደንገግ በማስፈለጉ፤

በክልሉ ሕገ-መንግሥት አንቀጽ 86 መሠረት የሚከተለው ታውጧል፤

PROCLAMATION NO. 6/1997
A PROCLAMATION ESTABLISHING THE
OFFICE OF THE AUDITOR-GENERAL OF
THE BENISHANGUL GUMUZ NATIONAL
REGIONAL STATE

WHEREAS, The strengthening of the audit system plays an important role in providing reliable data useful for the effective management and administration of economy and for the effectiveness of the region's central planning activities,

WHERE AS, it is necessary to the ascertain that the financial management of public bodies of the Regional State, enterprise and cooperative associations in various developmental and administrative activities follow proper accounting procedures that the manner of revenue collection fund disbursement and property management its in accordance with government rules and regulations.

WHERE AS, it is necessary to realize the objective of the Benishangul Gumuz National Regional State which is to speed regional development by being supported by a modern and reliable audit system,

WHEREAS, in order to realize these objectives it is necessary to establish and strength the office of the auditor general of the Regional State,

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 98 of the constitution of the Regional State, it is hereby proclaimed as follows;

PART ONE

General

**ክፍል አንድ
ጠቅላላ ድንጋጌ**

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ «የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የዋናው ኦዲተር መሥሪያቤትን ሥልጣንና ተግባር ለመወሰን የወጣ አዋጅ ቁጥር 6/1997 ዓ.ም» ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

በዚህ አዋጅ

1. «የመንግሥት መሥሪያቤት» ማለት ቢሮ፣ ኮሚሽን፣ ባለሥልጣን፣ ተቋም፣ ኤጀንሲ ወይም ማናቸውም ሌላ የመንግሥት መሥሪያቤት ነው።
2. «ድርጅት» ማለት ማናቸውም በሙሉ ወይም በከፊል የመንግስት የሆነ የማምቻ፣ የማከፋፈያ፣ የአገልግሎት ሰጭ ወይም የንግድ ድርጅት ነው።
3. «ማህበር» ማለት የህብረት ሥራ ማህበር፣ የገበሬ ማህበር፣ የከተማ ነዋሪዎች ማህበርና ሌሎች ሕዝባዊ ድርጅቶች ናቸው።

3. መቋቋም

- 1) በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የዋናው ኦዲተር መሥሪያቤት ከዚህ በኋላ «የዋናው ኦዲተር መሥሪያቤት» እየተባለ የሚጠራ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል።
- 2) የዋናው ኦዲተር መ/ቤት ለሥራው አሰሰፈላጊ በሆነ ቦታ ቅርንጫፍ መ/ቤቶች ይኖሩታል።

4. ስለ ዋና ኦዲተር መ/ቤት ምርጫና ተጠሪነት

- 1) መ/ቤቱን የሚመራ ዋና ኦዲተር በክልሉ ፕሬዚዳንት አቅራቢነት በምክር ቤቱ ይሾማል።
- 2) ዋናው ኦዲተር ተጠሪነቱ ለክልሉ ም/ቤት ነው። ም/ቤቱ በማይሰበሰብበት ጊዜ ተጠሪነቱ ለም/ቤቱ ፕሬዚዳንት ይሆናል።

5. የሥራ ዘመን

የዋናው ኦዲተር የሥራ ዘመን የምክር ቤቱ የሥራ ዘመን ይሆናል።

1. Short Title

This proclamation may be cited as “ proclamation No,6/1997 for establishing the Office of the Auditor-general of the Benishangul Gumuz National Regional State”

2. Definitions

In This proclamation

- 1) “Government office” means Bureau, Commission, Authority, Institution, Agency or any other government office.
- 2) “Organization” means any proclamation, distribution, service rendering, regulatory or any other trading organization wholly or partially owned by the government
- 3) “Associations “ means a cooperative association, a farmer’s association, urban dwellers association or any other public organization.

3. Establishment

- 1) The office of the auditor general of the Benishangul Gumuz National Regional State therein after “ the office of the auditor-general” it is hereby established .
- 2) The office of the auditor-general may have branch offices elsewhere as may be necessary.

4. Election and Accountability of the Office of the Auditor-General

- 1) The auditor-general who heads the office of the auditor-general shall be appointed by the Regional Council upon recommendation by the president of the regional state.
- 2) The Auditor-general shall be accountable to the Regional Council. when the council is not in session, it shall be accountable to the president of the Council.

5. Tenure

The term offices of the auditor-general shall be the tenure of the Council.

PART TWO

6. የክልሉ ዋና አዲተር መ/ቤት ሥልጣንና ተግባር

የክልሉ ዋና አዲተር መ/ቤት ተግባሩን በሚገባ ለማከናወን የሚያስፈልገው ሥልጣን ሁሉ ይኖረዋል፤ በዚህ አጠቃላይ አነጋገር ሳይወሰን የዋናው አዲተር መ/ቤት፡-

- 1) የመንግሥት መ/ቤቶችን ፣ ድርጅቶችንና የማኅበራትን ሂሳብ አዲት ያደርጋል፤ ያስደርጋል፡፡
- 2) መንግሥት ከብር ሁለት መቶ ሃምሳ ሺህ (250 ሺህ) በላይ የሚጠይቅ ሥራ የግል ሥራ ተቋራጮች እንዲሰሩ በውል የሰጠ እንደሆነ ይህንኑ የመንግሥት ነክ የሆነ የግል ሥራ ተቋራጮች ሒሳብ አዲት ማድረግ ይችላል ፤ ሆኖም ወንጀል ለመፈጸሙ በቂ ፍንጭ ያገኘ እንደሆነ ሥራው የሚጠይቀው ገንዘብ ከብር ሁለት መቶ ሃምሳ ሺህ (250 ሺህ) በታች ቢሆንም የመንግሥት ሥራ ነክ የሆነውን የተቋራጮችን ሂሳብ አዲት ያደርጋል፡፡
- 3) የመንግሥት መ/ቤቶች ፣ ድርጅቶችና ማኅበራት ያስገኙት ውጤት ህጉን የተከተለ ፣ ኢኮኖሚያዊ በሆነ መንገድ የተፈጸመና ተፈላጊውን ግብ ማሟላቱን ለማረጋገጥ እንደአስፈላጊነቱ የፕሮግራምና የአሠራር ቅልጥፍን ምርመራ ያደርጋል፤ ወይም ያስደርጋል፡፡
4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) (2) እና (3) በተመለከተው መሠረት ያከናወነውን የምርመራ ውጤት እንደነገሩ ሁኔታ ለመንግስት መሥሪያ ቤት ፣ ለድርጅቱ፣ ወይም ለማኅበሩ የበላይ ኃላፊ ያሳውቃል፡፡

6. Powers and Duties of the Office of the Auditor-General

The regional State's office of the auditor-general shall have all the powers necessary for the performance of its functions, without limiting the generality of the foregoing, the office the auditor-general of the Regional state shall;

- 1) Audit or cause to be audited accounts of the regional State's public bodies, organizations and associations.
- 2) Where the government has entered contractual agreements with private contractors for undertaking a work project costing over birr 250,000 (Two hundred fifty thousand birr), it shall audit the accounts of the contractor as this is related to public funds. where the office obtains sufficient that the private obtains sufficient information that the private contractor has committed crimes, the office can even audit accounts which are less that 250,000 birr (Two hundred fifty thousand) birr.
- 3) Carry out or case to be carried out, as may be necessary, programmed and efficiency audit or performance audit in order to ensure that the performance of the government's offices, organizations and law. economically sound and has attained the desired objectives.
- 4) Report audit findings to the head of the audited government office and organization or association. as the case may be the results of the audits performed in accordance with sub-articles (1), (2), and (3) of this Article.

5. የሂሳብና የንብረት ሥርዓትና ደረጃን የሚመለከቱ መመሪያዎች ያወጣል።
6. ማናቸውም የመንግሥት መ/ቤት ፣ ድርጅት ወይም ማኅበር የውስጥ አዲተር ከመመደቡ በፊት የሚመደበው አስፈላጊ የሙያ ብቃት ያለው መሆኑን አረጋግጦ ምስክርነት ይሰጣል።
7. አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኙት የማናቸውም መሥሪያ ቤት የውስጥ አዲተሮች የመሥሪያ ቤታቸውን ሂሳብና በጀት አዲት በማድረግ እንዲገልጹለት ያደርጋል።
8. ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር አስፈላጊ መስሎ ሲያገኘው ለውስጥ አዲተሮች ሥልጠና ይሰጣል።
9. አንድ ሂሳብ ወንጀል ባለበት ሁኔታ እና ታማኝነት በጎደለው አካላትን መያዙን ለማመን ምክንያት ያለው እንደሆነ ይህንን ሒሳብ በሚመለከት መፅሃፎች ፣ መዘክሮች ፣ መዝገቦች ፣ ሰነዶችና ሌሎች መረጃዎች ያሸጋል።
10. የፋይናንስ ቢሮ ስለገንዘብና የሂሳብ አጠባበቅ በሚያዘጋጀው ደንብ ላይ አስፈላጊውን ምክር ይሰጣል።
11. ከሌሎች ጉዳዩ ከሚመለከታቸው መስሪያ ቤቶች ጋር በመተባበር የአድት ሙያ እንዲዳብር ጥረት ያደርጋል።
12. በግል የሚሰሩ አዲተሮችና የሂሳብ አዋቂዎች በሥራው መስክ ለመሰማራት መቻላቸውን የሚያረጋግጥ የምስክር ወረቀት ይሰጣል፤ ያድሳል ፣ ያግዳል፣ ይሰርዛል ፣ የምስክር ወረቀት ሲሰጥና ሲያድስ የክልሉ ሥራ አስፈጻሚ በሚያወጣው ደንብ መሠረት ተገቢውን ዋጋ ያስከፍላል።

- 5) Issue directives regarding accounts property auditing procedures and standards.
- 6) Issue certificates of competence to internal auditors to be employed by any government office, organization or association.
- 7) Where it deems if necessary, require internal auditors of any government offices to audit the accounts budget and properly of their offices and report the findings.
- 8) Where it deems necessary from internal auditors in cooperative with concerned organs.
9. where it has reasons to believe that any accounts has been kept in a ceremonial and dishonest manner. Impound such books, documents ledgers, vouchers and other materials related to such account.
10. Give the necessary advance on the financial and accounting regulations to be prepared by the financial bureau.
11. Make efforts, in cooperation with other concerned government offices. with a view to promoting accounting and Auditing procession.
12. Issue, revenue, suspend and cancel certificates of competence of private authority and accounts. it charges fees for license and renewable of such certificates in accordance with regulations issued by the Region's Executive Committee.

ክፍል ሶስት

7. የክልሉ ዋና አዲተር ሥልጣንና ተግባር

ዋና አዲተር የዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት የበላይ ኃላፊ በመሆኑ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 6 ከተመለከተው በተጨማሪ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤

- 1) በዚህ አዋጅ በአንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ (1) (2) እና (3) መሠረት ስለሚከናወነው ምርመራና ስለ መስሪያ ቤቱ ሥራዎች አጠቃላይ ዓመታዊ ሪፖርት ለም/ቤቱ፣ ም/ቤቱ በማይሰበሰቡበት ጊዜ ለፕረዚዳንቱ ያቀርባል።
- 2) ለምክር ቤቱ ጠቅላላ ጉባዔ የሚቀርበው የመንግሥት ገቢና ወጪ ሀብትና ዕዳ እንዲሁም የመንግሥት ገንዘብ ነክ የሆኑ መረጃዎችን በሚመለከት ዓመታዊ ሪፖርት በደረሰው በ6 ወር ጊዜ ውስጥ ሪፖርቱን መርምሮና አጥንቶ አስተያየቱን ለጠቅላላ ጉባዔ ያቀርባል።

ዋናው አዲተር በተባለው ዓመታዊ ሪፖርት ላይ አስተያየቱን ሲያቀርብ፡-

- ሀ) በመንግሥቱ ሂሳብ ዓመታዊ ሪፖርት ውስጥ የተጠቀሱት ሂሳቦች በዚህ አዋጅ መሠረት መመርመራቸውን፤
- ለ) በዓመታዊ ሪፖርት ላይ ያለውን ዝርዝር አስተያየት፤
- ሐ) አስፈላጊና ተገቢ የመሰለውን ማንኛውንም ሌላ ምክርና አስተያየት እና
- መ) ዓመታዊ ሪፖርቱ ትክክል ስለመሆኑ ወይም ስላለመሆኑ ምስክርነቱን ይሰጣል።

3) በዚህ አዋጅ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 4 መሠረት ውጤቱን እንዲያውቁ የተደረጉት አካላት የሰጡት አስተያየትና ያቀረቡት ተቃውሞ አጥጋቢ ያለመሆኑን የገመተ እንደሆነ ይኸንኑ በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት በተጠቀሰው ሪፖርት ውስጥ ያስገባል።

PART THREE

7. Powers and Duties of the Region's Auditor-General

The Regional State's auditor-general shall be the head of the office of the Auditor-general of the Regional state and shall, in addition to what was indicated in Article 6 of this proclamation, have the following powers and duties;

- 1) Submit a consolidated annual audit report performed under sub-Article (1), (2) and (3) of this proclamation concerning the activities of the office to the Regional Council and between the councils sessions, to the president of the Council.
- 2) Review the annual report which the council submits to it and to the General Assembly concerning the government's receipts and expenditures, assets and liabilities as well as Financial data within 6 months of its receipt and submit, with his comments thereon, to the General Assembly; while providing his Own comments on the Annual Repot. the Auditor General shall put his own testimony concerning;
 - a) The accounts include in the annual report of government accounts are audited in accordance to this proclamation,
 - b) Detailed personal views about the annual report,
 - c) Any other request views and advises; and
 - d) The accuracy or inaccuracy of the annual report.
- 3) Include the objections and comments raised by the organs notified under sub-article 4 of Article 6 of this proclamation; in the report indicated in sub-article (1) of this Article where they appear to him unsatisfactory.

- 4. ተግባሩን በሚገባ ለማከናወን መሥሪያቤቱን ያደራጃል።
- 5. የመሥሪያ ቤቱን በጀት ያዘጋጃል፤ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል።
- 6. ለጽህፈት ቤቱ አስፈላጊ የሆኑ ሠራተኞችን ይቀጥራል፤ ያስተዳድራል።
- 7. ለሥራው አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በቂ መመሪያ በመስጠት የአዲት ምርመራ በግል አዲተሮች ወይም በሌሎች ባለሙያዎች እንዲከናወን ይወክላል።

ክፍል አራት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

8. በጀትና ሂሳብ ምርመራ

- 1. ለዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ከተፈቀደው በጀት የየሦስት ወር ድርሻ የሆነ የሥራ ማስኬጃ በኢትዮጵያ ንግድ ባንክ በዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ስም በተከፈተው የባንክ ደብተር ውስጥ በአንድ ጊዜ በቅድሚያ እንዲቀመጥ ይደርጋል።
- 2. የመሥሪያ ቤቱ ሂሳብ በም/ቤቱ ፕሬዚዳንት በሚሰየም ኮሚቴ ይመራል።

9. ስለ ምርመራ ሥርዓትና የጊዜ ገደብ

- 1. ዋናው አዲተር አንድ ሂሳብ ሲመረምር ለጉዳዩ አስፈላጊ እንደመሰለው አንድ በአንድ በዝርዝር ወይም አልፎ አልፎ የምርመራ ሥርዓቱን ሊቀይስና ሊመረምር ይችላል፤ ሂሳቦችን መርምሮ በሚያቀርበው ሪፖርት ውስጥ ለእያንዳንዱ ሂሳብ ያመራመሩን ሁኔታና ጥልቀት መግለጽ አለበት።
- 2. ዋናው አዲተር የሚያደርጋቸው ምርመራዎች ከሚመረመረው የበጀት ዓመት በኋላ ከሁለት የበጀት ዓመታት ማለፍ የለባቸውም፤ ነገር ግን በእርሱ ግምት ወንጀል መፈጸሙን ያመነ እንደሆነ ከተባለት ሁለት ዓመታት ወደ ኋላ አልፎ ሊመረምር ይችላል።

- 4) Organize the office of the auditor-general so as to properly carry out his duties;
- 5) Prepare the budget of the office of the auditor-general and implement same upon approval;
- 6. Employ and Administer the personnel necessary for the office.
- 7. Where he deems it necessary, delegate with the necessary instruction private auditions or other professionals to carry out audits.

PART FOUR

Miscellaneous Provisions

8. Budget and Auditing

- 1) A proportionate quarterly appropriations of the operational budget of the approved budget of the office of the auditor-general shall be deposited in advance in the Commercial bank of Ethiopia in an account opened in the name of the office of auditor-general.
- 2) The accounts of the office shall be audited by a committee to be designated by a committee to the president of the Council.

9. Auditor-gnarl and period of limitation

- 1) The auditor-general may audit accounts in full or by a system of spot-checking whichever he deems it appropriate. Such audit may contain results and statements describing the nature and extent of the audit performed with respect to each account.
- 2) The Auditor-General shall not perform audits covering beyond a period of two fiscal years prior to the fiscal year upon which the audit is to be performed unless he believes that a crime has been committed.

10. የተመርማሪዎች ግዴታ

1) ዋናው አዲተር የመ/ቤቱ አዲተሮች ወይም የዋናው አዲተር ወኪሎች ለምርመራ ጠቃሚና አስፈላጊ የመሰሏቸውን መጻሕፍት ፣ መዘክሮች፣ ሰነዶችና ሌሎች የፅሁፍና የቃል መረጃዎች ሁሉ ሲጠየቁ የተጠቀሰው ግለሰብ፣ ሠራተኛ ወይም ባለሥልጣን በትክክልና በተሟላ አኳኋን ወዲያውኑ የማቅረብ ግዴታ አለበት።

2) የዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት እንዲቆጣጠራቸው በዚህ ህግ ሥልጣን የተሰጣቸውን አካላት ገንዘብ ወይም ንብረት የተረከበ ፣ ወጪ ያደረገ ፣ የክፈለ ወይም ኃላፊ የሆነ ማንኛውም ሰው ሲጠየቅ ሂሳቡን የማስመርመር ግዴታ አለበት።

11. የማስታወቅ ግዴታ

ዋናው አዲተር አዲት ሲያከናውን በጉዳዩ ላይ ወንጀል መሠራቱን ያመነ እንደሆነ ይህንኑ ለክልሉ ፍትህ ቢሮና ለሚመለከተው መሥሪያ ቤት ፣ ድርጅት ወይም ማኅበር የበላይ ኃላፊ የማስታወቅ ግዴታ አለበት።

12. ቅጣት

ማንኛውም ሰው፡-

1) ዋናው አዲተር በቀጥታ ወይም በአዲተሮች ወይም በወኪሎች አማካይነት ለምርመራ አንዲቀርቡለት የሚተይቀውን መጻሕፍት፣ መዘክሮች፣ ሰነዶችና ሌሎች የጽሁፍ ወይም የቃል መረጃዎች ያላቀረበ ወይም

10. Duties of persons to be audited

1) Any individual, employees or an official, upon request by the auditor-general, auditors of the office of the auditor-general or representatives of the auditor-general, shall forthwith, make available correct and complete books, documents, ledgers, vouchers and all other documentary or oral evidence which the auditors deemed it useful and necessary for auditing.

2) Any persons who has in his custody or has paid or has expended or is in charge of the accounts of the money and property of the organs auditable by the office of the auditor general under the provisions of this proclamation, shall upon request, have the obligation to have his accounts audited.

11. Duty to notify

The Auditor-general shall notify to the Regional State's Justice Bureau and the head of a relevant organization. Organization or association where, in the course of his auditing, he has reason to believe that an offense has been committed.

12. Penalty

Any person who;

1) Fails to produce or make available books, documents, ledgers, vouchers or any other documents or oral evidence which the auditor-general directly or through his employees or his representatives requires for auditing or;

2) ለዋናው አዲተር ፣ ለመ/ቤቱ አዲተሮች ወይም ለወኪሎች ሀሰተኛ መሆኑን እያወቀ ሀሰተኛ መረጃ ወይም እውነተኛ መሆኑን ለማመን ምክንያት ሳይኖረው ማናቸውንም መረጃ የሰጠ ፣ ወይም

3) የዋናው አዲተር ሥራ በሚገባ እንዳይከናወን ያሰናከለ እንደሆነ እስከ ሁለት ዓመት በሚደርስ እስራት ወይም እስከ ሁለት ሺህ /2 ሺህ/ ብር በሚደርስ መቀጫ ወይም በሁለቱም ይቀጣል።

13. ደንብ የማውጣት ሥልጣን
ዋናው አዲተር ይህን አዋጅ ለማስፈጸም ደንብ የማውጣት ሥልጣን አለው።

14. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ
ይህ አዋጅ በልሳነ-ሕግ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ጊዜ ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አሰላ ሐምሌ 12 ቀን 1989 ዓ/ም
ያረጋል አይሸሽም ብርሃኔ
የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት
ፕሬዚደንት

2) Gives to auditor general, the auditors of the office or its representatives any information which he knows to be false or which he has no reason to believe to be true; or

3) Obstructs the proper carrying out of the functions of the auditor-general. Shall be punished with imprisonment of up to Two years or with a fine of 2000 (Two thousand) Birr or with both.

13. Power to issue regulations

The auditor-general shall have powers to issue regulations for the implementation of this proclamation.

14. Effective Date

This proclamation shall enter into force on the date of its publication in the Lissane Hig gazeta.

Assosa; July 12, 1997 E.c

YAREGAL AISHESHIM BERHANIE
PRESIDENT OF THE BENISHANGUL GUMUZ
NATIONAL REGIONAL STATE.

አዋጅ ቁጥር 7/1989

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የገጠር መሬት መጠቀሚያ ኪራይና የግብርና ሥራ ግብር ለማስከፈል የወጣ አዋጅ

ግብርና በኢኮኖሚያችን መሠረት ከመቦነም በላይ የሀገሪቱ የወደፊት የልማት አቅጣጫም ለዚህ ክፍለ-ኢኮኖሚ ከፍተኛ አትኩርት የሚሰጥ በመሆኑ ይህንኑ ክፍለ-ኢኮኖሚ ማበረታታትና መደገፍ ተገቢ ስለሚሆን፤

በሥራ ላይ ያለው የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያና የእርሻ ሥራ ገቢ ግብር ክፍለ-ኢኮኖሚውን የሚያዳክም በመሆኑም ይህንኑ ሁኔታ ለመለወጥ ኪራይና ግብር በአድስ የኢኮኖሚ ፖሊሲ መሠረት የግብርናን ኢንቨስትመንት፣ ቁጠባንና የገጠር ገቢን ለማሳደግ በሚያስችል መልኩ እንዲሻሻል ማድረግ በማስፈለጉ፤

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-መንግስት አንቀጽ 20 ቁጥር 2(ሠ) መሠረት ክልሎች የራሳቸውን ታክስና ቀረጥ የመጣል፣ የመሰብሰብ፣ በጀታቸውን የማውጣትና የማስፈጸም መብት እንዳላቸው የተጠቀሰ በመሆኑ፤

በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ሕገ-መንግስት አንቀጽ 47 ቁጥር 2(በ/ተ) መሠረት የሚከተለው ታውጧል፤

እነዚህን መሠረታዊ ሀሳቦች በመከተል አዲስ አዋጅ ተዘጋጅቶ ቀርቦአል፤ በአዋጁ ውስጥ ከተካተቱት ሀሳቦች መካከል የሚከተሉት ይገኛሉ፤

1. የመስክ ለመዳደብ

በሥራ ላይ ባለው አዋጅ ግብርና በግለሰብ ገበሬ ለግል መተዳደሪያ ወይም በመንግስት ድርጅቶች ከመካሄዱ በስተቀር በግል ሴክተር የግብርና ንግድ ሥራ እንዲካሄድ የሚፈቅድ አልነበረም፡፡ ተዘጋጅቶ የቀረበው አዋጅ ግን ለዚህ የሥራ መስክ ዕውቅና የሚሰጥ ነው፡፡

A proclamations to provide for the Rural land use rent and agricultural activities income tax in Benishangul Gumuz Regional State

WHERE AS, agriculture being the foundation of our economy, it is necessary to give every support and encouragement to this economic sector which has a major place in the country's future direction of development;

WHERE AS, the current payment on rural land the tax on income from agricultural activities is not conducive to the development of the agricultural sector, it has been found essential to bring to an end to this state affairs and to restructure it in such a way as to promote investment in the agriculture sector, encourages savings and increase agricultural income in line with the new economic policy;

WHERE AS, it is provided in Article 52(2) (e) of the constitution of the FDRE that Regional States shall have the powers to levy and collect taxes and duties on revenues resources as well as to prepare and administer state budget;

NOW, THEREFORE, In accordance with article 47(2) (j)(k) of the constitutional of the Benishangul Gumuz National Regional State, it is hereby proclaimed as follows;

A new proclamation is therefore prepared and issued based on these fundamental premises. The provisions contained in this proclamation include the following;

1. Designation of sectors

The proclamation that is in force apart from noting that agriculture is undertaken by individual farmers as a means of livelihood as well as by government organizations, did not allow agricultural trade activity to be carried out by the private sector. But the newly prepared proclamation accords recognition to his sector of activity.

2. የገጠር መሬት ኪራይ የገቢ ግብር ተመን

2.1. የገጠር መሬት ኪራይ

በሥራ ባለው አዋጅ መሠረት የገጠር መሬት በባለይዘታነት የተሰጠው ግለሰብ ገበሬ በዓመት ብር 10 የምንግስት የእርሻ ልማት ድርጅቶች በሄክታር ብር 2 እንዲከፍሉ ይደነገጋል። ይህ የክፍያ መጠን የይስሙላ ክፍያ ከመሆኑ በሰስተቀር መሬት በኢኮኖሚ ውስጥ ያለውን ጠቀሜታ በተለይም እንደ ኢትዮጵያ ባሉ መሠረታቸው ግብርና በሆኑ ሀፋሮች ሊሰጠው የሚገባውን ዋጋ የተከተለ አይደለም። በአሁኑ ጊዜ የመሬት ኪራይ ትክክለኛውን የኢኮኖሚ ዋጋ (ኢኮኖሚክ ቫልዩ) በአንድ ጊዜ እንዲከተል ማድረግ በገበሬው ላይ ድንገተኛና የማይችለውን ጫና ማሳረፍ ከመሆኑም በላይ በገጠር የሚከናወነውን የኢንቨስትመንት ሥራ ወጪ የሚያገር ስለሚሆን ልማቱን ተከትሎ ደረጃ በደረጃ የመጠን ማሻሻያ ማድረግ ይመረጣል። ከዚህም በላይ ከፍ ብሎ እደተገለጸው የኪራይ መጠን ለግብርና ሥራ የተለያየ እንዲሆን ማድረግ ተገቢ ስለሞላን የማስከፈያው ልክ ይህንኑ ተከትሎ ተሻሽሎአል። በዚህ መሠረት፡-

- ሀ) የግል ገበሬና የአምራቾች የሀብረት ሥራ ማህበራት በተመሳሳይ ሁኔታ ለመጀመሪያ አንድ ሄክታር ብር 10 ከአንድ ሄክታር በላይ ደግሞ ለእያንዳንዱ ተጨማሪ ሄክታር ብር 15 የመሬት ኪራይ እንዲከፍሉ፤
- ለ) የግብርና ንግድ ሥራ የሚያካሂዱ ሰዎችና ድርጅቶች የሚከፍሉት ኪራይ መነሻ በሄክታር ብር 15 ሆኖ ከክልሉ ጋር በሚያደርጉት የኪራይ ውል መሠረት እንዲከፍሉ ሀሳብ ቀርቧል። የግብርና ንግድ ሥራ የሚያካሂዱ ሰዎችና ድርጅቶች የሚከፍሉት የመሬት መጠቀሚያ ኪራይ መነሻ ሲወሰን የግል ገበሬና የሀብረት ሥራ ማህበራት የሚከፍሉት ኪራይ ከግንዛቤ ውስጥ ገብቶ ነው።

2. Rate of Rural land Rent and Income Tax

2.1 Rural land rent

The Proclamation that is in effect provides that an individual farmer owning rural land pay annual rent of 10 Birr (ten) and State farmers pay 2 Birr (two) on every hector of land. This rate of payment apart from being nominal, field to take into account the real value of land especially in a country like Ethiopia which have their foundations grounded on agriculture. At this particular point, readjusting rural land to a level of their real rural investment and it is therefore wiser to make adjustments in rent rates by gradual degrees depending on the pace of development. accordingly as stated above, setting different rent rates for agricultural land use is inappropriate and the new rate is accordingly readjusted.

Accordingly; economic value with a single stroke is tantamount to placing an unbearable pressure on the farmer. moreover, such a measure would increase;

- a) Individual farmers and producers cooperative associations shall pay 10 Birr (ten) for the first hector and 15 Birr (fifteen) for each additional hector in land rent,
- b) Individuals and organizations engaged in agricultural trade activities shall pay 15 Birr (fifteen) for the first hector and a proposal has been made that this be processed according to rent agreements made with the region. The rural land use rent to be paid by individual and organizations engaged in agricultural trade was determined by taking in to consideration the rents levied on individual farmer cooperative associations.

2.2. የገቢ ግብር

በሥራ ላይ ባለው አዋጅ መሠረት የዓመት ገቢያቸው እስከ ብር 600 የሆነ ገበሬዎች በዓመት ብር 10 የተጣለባቸው ሲሆን ገቢያቸው ከብር 600 በላይ የሆነ ገበሬዎች በሠንጠረዥ በተከፋፈለ እና ከ10 እስከ 89 ከመቶ በሚደርስ የማስከፈያ ተመን ግብር መክፈል እንደሚገባቸው ተደንግጓል።

በተጠቀሰው አዋጅ በሠንጠረዥ የታየው ግብር ጣሪያው እጅግ ከፍተኛ በመሆኑ በገጠር የግል ኢንቨስትመንት ፍላጎት ተቋርጦ ነበር። በዚህም ምክንያት ለገጠር ልማት አስፈላጊ የሆነው ካፒታል ሊገኝ ባለመቻሉ ክፍለ-ኢኮኖሚው በከፍተኛ ደረጃ ተዳክሞ ለገጠር ልማት በሚያስፈልገው ወጭ አስተዋጽኦ ሊያደርግ አልቻለም።

ክፍል አንድ
ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ «የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት የገጠር መሬት መጠቀሚያ ኪራይና የግብርና ሥራ ገቢ ግብር አዋጅ ቁጥር 7/1989 ዓ.ም» ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

በዚህ አዋጅ ውስጥ

1. «የገጠር መሬት» ማለት ከማዘጋጃ ቤት ወይም አግባብ ባለው ሕግ ከተማ ተብለው ከተሰየሙ ክልሎች ውጭ የሚገኝ ማንኛውም መሬት ነው።

2.2. Income tax

According to the proclamation in force, it is provided that farmers whose, annual income is 600.00 Birr(six hundred) shall pay 10 Birr (ten) while farmers whose annual income exceeds 600.00 Birr (six hundred) shall pay according to rates ranging from ten to 89 percent.

In the said proclamation, the set tax ceiling was too high that the flow of private capital investment to the rural areas had to be disrupted. Accordingly, as it was impossible to secure capital, which is critically required for rural development the economic sector, was greatly weakened and failed to contribute to rural development.

PART ONE
General

1. Short Title

This proclamation may be cited as the “ Benishangul Gumuz National Regional State Rural land Use Rent and agricultural activities Income Tax proclamation No 7/1997”

2. Definitions

In this proclamation, Unless the context requires otherwise;

1. “ Rural land” means land outside the boundaries of a municipality or outside an area designated in agricultural trade or town by an appropriate body.